

วารสาร การงบประมาณ Budget e-Journal

ปีที่ 9 ฉบับที่ 30 ตุลาคม - ธันวาคม 2555

www.bb.go.th

บทบรรณาธิการ

วารสารการงบประมาณ ฉบับที่ 30 ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ มีความมุ่งมั่นในอันที่จะนำเสนอสาระความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ท่านผู้อ่านทั้งด้านการงบประมาณและเรื่องที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายในปี 2558 ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญ มีความท้าทาย และเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนของประเทศ

ขอขอบพระคุณท่านอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ศาสตราจารย์ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย ที่กรุณาอนุญาตให้นำบทความเรื่อง **ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)** ในมุมมองของ ศาสตราจารย์ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย เผยแพร่ในวารสารการงบประมาณ ซึ่งบทความดังกล่าวมีทั้งหมด 7 บท ในฉบับนี้ขอแนะนำเฉพาะบทที่ 1 “อาเซียนหรือ ASEAN กับประชาคมอาเซียน” สำหรับบทที่ 2 – 6 รวมทั้งบทสรุปจะได้นำเสนอในฉบับต่อ ๆ ไป

นอกจากเรื่อง **ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)** ในมุมมองของ ศาสตราจารย์ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย แล้ว วารสารการงบประมาณฉบับนี้ยังได้นำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอื่น ๆ อีก เช่น “การจัดทำดัชนีชี้วัดการรวมตัวทางด้านการเงินระหว่างประเทศ ASEAN 5” และ “ข้อมูลพื้นฐาน 10 ประเทศสมาชิกอาเซียน : ตอนที่ 3” (ซึ่งเป็นตอนสุดท้าย) นอกจากนี้ วารสารฯ ยังนำเสนอสาระความรู้ด้านการงบประมาณและเรื่องที่น่าสนใจอื่นในรูปแบบความประจักษ์ เช่น “ถาม-ตอบ (Questions & Answers)” “แฉวงสำนักงบประมาณ” “Web 2 Click” และ “ไทยเที่ยวไทย” เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้รับความรู้ควบคู่ไปกับความบันเทิง

สุดท้ายนี้ กองบรรณาธิการฯ ขอขอบคุณท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจติดตามวารสารการงบประมาณจนถึงปัจจุบัน หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมประการใด ขอได้โปรดส่งความคิดเห็นของท่านมาที่ กองบรรณาธิการฯ ตามที่อยู่ด้านล่าง เพื่อจะได้ร่วมกันพัฒนาวารสารการงบประมาณให้มีเนื้อหาสาระและรูปแบบที่ทันสมัย รวมทั้งตอบสนองความต้องการของท่านผู้อ่านทุกท่านยิ่ง ๆ ขึ้นไป

บรรณาธิการ

กองบรรณาธิการวารสารการงบประมาณ

สำนักงบประมาณ ถนนพระรามที่ 6

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

e-mail : budget_journal@bb.go.th

โทรศัพท์ 0 2273 9384 โทรสาร 0 2273 9369

สารบัญ

1. ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในมุมมองของ ศาสตราจารย์ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย : ตอนที่ 1	3
2. การจัดทำดัชนีชี้วัดการรวมตัวทางการเงินระหว่างประเทศ ASEAN 5.....	32
3. ข้อมูลพื้นฐาน 10 ประเทศสมาชิกอาเซียน : ตอนที่ 3.....	38
4. รายงานสถานการณ์ด้านงบประมาณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2555.....	49
5. ถาม – ตอบ (Questions & Answers).....	57
6. แฉดวงสำนักงบประมาณ.....	62
7. Web 2 Click	72
8. ไทยเที่ยวไทย	78

ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในมุมมองของ

ศาสตราจารย์ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย : ตอนที่ 1

เรียบเรียงโดย... รองศาสตราจารย์กษมัย (ฤกษ์สุด) กองอุไร
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1 อาเซียนหรือ ASEAN กับประชาคมอาเซียน

สาระสำคัญของอาเซียนที่จะนำไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนมีดังนี้

1.1 จากาสาสู่อาเซียนและประชาคมอาเซียน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือ ASEAN (Association of South East Asian Nations) เป็นองค์กรทางภูมิรัฐศาสตร์และองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ บรูไน ลาว กัมพูชา เวียดนาม และพม่า อาเซียนมีพื้นที่ประมาณ 4,435,570 ตารางกิโลเมตร มีประชากรประมาณ 590 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2553 GDP ของประเทศสมาชิกรวมกันคิดเป็นมูลค่ารวม 1.8 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นลำดับที่ 9 ของโลกเรียงตาม GDP มูลค่าการส่งออก 8.1 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ มีภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการ ศาสนาหลักของประชากรในอาเซียน คือ อิสลาม พุทธ ฮินดูและคริสต์

1.1.1 อาสาและอาเซียน

อาเซียนมีจุดเริ่มต้นจากสมาคมอาสา (ASA : Association of South East Asia) ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2504 โดยไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นการตั้งขึ้นเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมแต่ดำเนินการได้เพียง 2 ปีก็ต้องหยุดชะงักลงเนื่องจากประเด็นทางการเมืองระหว่างอินโดนีเซียและมาเลเซีย จนเมื่อทั้งสองประเทศได้ฟื้นฟูสัมพันธภาพระหว่างกัน จึงได้มีการแสวงหาลู่ทางจัดตั้งองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจขึ้นในภูมิภาค ต่อมาเมื่อ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ได้มีการลงนามใน “ปฏิญญากรุงเทพ”¹ เพื่อก่อให้เกิดอาเซียนโดยมีรัฐสมาชิกเริ่มต้น 5 ประเทศ คือ

¹ ถนัด คอมันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทยในสมัยรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร ได้จัดให้มีการลงนาม “ปฏิญญากรุงเทพ” ที่พระราชวังสราญรมย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ซึ่งลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกก่อตั้ง 5 ประเทศ ได้แก่ อาดัม มาลิก แห่งอินโดนีเซีย นาร์ซิโซ รามาส แห่งฟิลิปปินส์ อับดุล ราซัค แห่งมาเลเซีย เอส.ราชารัตนัม แห่งสิงคโปร์ และถนัด คอมันต์ แห่งประเทศไทย ซึ่งได้รับการยกย่องให้เป็นผู้ก่อตั้งองค์กรนี้

อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย หลังจาก พ.ศ.2527 เป็นต้นมา อาเซียนมีรัฐสมาชิกเพิ่มขึ้นจนมี 10 ประเทศ ในปัจจุบัน² ตลอดระยะเวลากว่า 40 ปีที่มีการก่อตั้ง อาเซียน ถือว่าได้ประสบความสำเร็จจนเป็นที่ยอมรับจากหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งประเทศไทยได้รับประโยชน์อย่างมากจากความร่วมมือต่างๆ ของอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์จากการที่ภูมิภาคมีเสถียรภาพและสันติภาพอันเป็นผลจากการความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ความร่วมมือทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งถ้าหากไม่มีความร่วมมือเหล่านี้แล้วคงเป็นการยากที่จะพัฒนาประเทศได้โดยลำพัง

1.1.2 กฎบัตรอาเซียน

ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศได้ยอมรับในการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของความร่วมมืออาเซียนในการดำเนินงานในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่งปรากฏอยู่ในกฎบัตรอาเซียน³ ที่เป็นกฎหมายสูงสุดของอาเซียนที่มีผลบังคับใช้เมื่อเดือนธันวาคม 2551 และสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ TAC (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia) ซึ่งประกอบด้วย

- (1) การเคารพซึ่งกันและกันในเอกราช อธิปไตย ความเท่าเทียมบูรณาการแห่งดินแดน และเอกลักษณ์ประจำชาติของทุกชาติ
- (2) สิทธิของทุกรัฐในการดำรงอยู่โดยปราศจากการแทรกแซง การโค่นล้มอธิปไตย หรือการบีบบังคับจากภายนอก

² ในปี 2527 บรูไน ดารุสซาลาม ได้เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 6 สมาชิกลำดับที่ 7 คือ เวียดนาม ซึ่งเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538 ลาวและพม่า ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกประเทศที่ 8 และ 9 ตามลำดับในวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 ส่วนกัมพูชามีความประสงค์ที่จะเข้าร่วมประเทศสมาชิก แต่ถูกเลื่อนออกไปเนื่องจากปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองภายในประเทศ จนกระทั่งในวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2542 กัมพูชาได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกประเทศที่ 10 หลังจากรัฐบาลกัมพูชามีความมั่นคงแล้ว

³ ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 13 เมื่อ 20 พฤศจิกายน 2550 ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในกฎบัตรอาเซียน ซึ่งเป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กร โดยมีเป้าหมาย 3 ประการ คือ มีกฎกติกาในการทำงาน (Rules-based) มีประสิทธิภาพและมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยธรรมนูญก่อตั้ง (Constitution) ส่งผลทำให้อาเซียนมีสถานะเป็นองค์การระหว่างประเทศ เป็นการยืนยันการมีนิติฐานะของอาเซียน ทำให้อาเซียนเป็น Rules Based Organization และมีการจัดโครงสร้างภายในอาเซียน โดยกฎบัตรอาเซียนระบุหลักการสำคัญไว้ อาทิ การไม่แทรกแซงกิจการภายใน การเคารพในอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี เป็นต้น

- (3) การไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน (Non-interference)
- (4) ระวังความแตกต่างหรือข้อพิพาทโดยสันติวิธี
- (5) การไม่ใช้การขู่บังคับ หรือการใช้กำลัง
- (6) การร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน (Prosperity)

นอกจากหลักการข้างต้นแล้ว ตั้งแต่อดีตจนถึงช่วงก่อนที่กฎบัตรอาเซียนมีผลบังคับใช้ อาเซียนถือหลักการ“ฉันทามติ”(Consensus) เป็นพื้นฐานของกระบวนการตัดสินใจและกำหนดนโยบายมาโดยตลอด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือการที่อาเซียนจะตกลงกันดำเนินการใดๆ ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมดจะต้องเห็นชอบกับข้อตกลงนั้นๆ ก่อน การที่อาเซียนยึดมั่นในหลัก“ฉันทามติ”และ“การไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน”หรือที่มีผู้เรียกว่า“วิถีทางของอาเซียน”(ASEAN Way) นั้น ถือเป็นผลดีเพราะเป็นปัจจัยที่ทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากในระบบการเมือง วัฒนธรรมและฐานะทางเศรษฐกิจ มีความ“สบายใจ”ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิก และดำเนินการร่วมกันในกรอบอาเซียน แต่ในอีกทางหนึ่ง“ฉันทามติ”และ“การไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน”ก็ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้อาเซียนขาดความน่าเชื่อถือจากประเทศนอกกลุ่ม เนื่องจากเห็นว่ากลไกที่มีอยู่ของอาเซียนล้มเหลวในการจัดการกับปัญหาของอาเซียนเองที่เกิดขึ้นในประเทศสมาชิกใดประเทศสมาชิกหนึ่ง แต่การยึดถือฉันทามติในกระบวนการตัดสินใจของอาเซียนได้เริ่มมีความยืดหยุ่นมากขึ้นหลังจากที่กฎบัตรอาเซียนมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2551 เนื่องจากกฎบัตรอาเซียนได้เปิดช่องให้ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนพิจารณาหาข้อยุติในเรื่องที่ประเทศสมาชิกไม่มีฉันทามติได้

กฎบัตรอาเซียนที่มีการลงนามเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2550 เป็นกฎข้อบังคับในการดูแลความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียน และยกระดับกลุ่มอาเซียนให้เป็นองค์กรระหว่างประเทศอย่างถูกต้องตามกฎหมายทำให้อาเซียนมีสถานะคล้ายกับสหภาพยุโรป หรือ EU (European Union) มากยิ่งขึ้น โดยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญของอาเซียน คือ

- (1) เขตการค้าเสรีอาเซียนหรือ AFTA (ASEAN Free Trade Area) เริ่มประกาศใช้ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2536
- (2) กรอบความตกลงการค้าบริการหรือ AFAS (ASEAN Framework Agreement on Services) ประกาศใช้ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2538
- (3) ความตกลงเขตการลงทุนอาเซียนหรือ AIA (ASEAN Investment Area) เริ่มมีผลปี 2541

1.1.3 อาเซียนกับวิสัยทัศน์ 2020 และประชาคมอาเซียน

ก่อนที่อาเซียนจะมีแนวคิดในเรื่องการเป็นประชาคมอาเซียนอาจมีผู้สงสัยว่า ทำไมอาเซียนจึงต้องกลายมาเป็นประชาคมอาเซียน ทั้งที่ก็อาจจะดูว่าการรวมตัวของอาเซียนแบบ ASEAN Way เองนั้น ก็น่าจะมีความเหมาะสมอยู่แล้ว เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะแต่เดิม ประเทศในกลุ่มอาเซียนจะพูดถึงวิสัยทัศน์ ปี 2020 (พ.ศ.2563) หรือ ASEAN Vision 2020 ซึ่งเมื่อฟังแล้วก็อาจจะไม่เข้าใจ เพราะทำไมทราบ ว่าวิสัยทัศน์ 2020 หรือ ASEAN Vision 2020 จะหมายถึงอะไร เนื่องจากมีความเป็นนามธรรมพอสมควร ความไม่เข้าใจนี้อาจพิสูจน์ได้จากการที่ครั้งหนึ่ง นาย Pascal Lamy (ปัจจุบัน : พ.ศ. 2555 เป็นผู้อำนวยการใหญ่ของ WTO) เคยถาม ศ.ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย ว่าสามารถอธิบายเกี่ยวกับ Roadmap ของการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจที่จะนำไปสู่ ASEAN Vision 2020 ให้ฟังได้หรือไม่ ขณะนั้น ศ.ดร.สุรเกียรติ์ฯ เองก็คิดว่า แม้แต่จะไปถามรัฐมนตรีต่างประเทศหรือรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน ก็อาจจะได้คำตอบที่หลากหลายมากเพราะแต่ละท่านก็จะอธิบายกันตามที่แต่ละท่านเข้าใจซึ่งมีความแตกต่างกันด้วย

แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์วิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 อาเซียนเริ่มรู้สึกว่าการไม่สนใจอาเซียน 10 ประเทศ และเริ่มรู้สึกว่าอาเซียนกำลังหลุดออกไปจากจอร์แดนของโลก พอมาถึงปี 2544 ที่เกิดเหตุการณ์ตึก World Trade Center ถูกเครื่องบินชนถล่ม ประเทศต่าง ๆ ที่มาประชุม APEC ที่เซี่ยงไฮ้ เมื่อปี 2544 ก็มีความกลัวกันมากกว่า เมื่อเกิดเรื่องก่อการร้ายขึ้นมาแล้วคนจะไม่ค้าขาย ไม่ลงทุน ดังนั้น ทุกประเทศก็บอกว่าให้เร่งการขยายเศรษฐกิจในประเทศ และ APEC ก็ตกลงกันว่า 21 เขตเศรษฐกิจของ APEC⁴ (APEC จะไม่เรียกสมาชิกว่าประเทศเพราะมีสมาชิกทั้งจีน ไต้หวันและฮ่องกงด้วย ซึ่งประเทศจีนไม่ยอมให้เรียกฮ่องกงกับไต้หวันเป็นประเทศ ดังนั้น จึงเรียกว่าเขตเศรษฐกิจ 21 เขตเศรษฐกิจ) ควรจะเปิดเสรีให้แก่กันภายใน 21 เขตเศรษฐกิจนี้ให้เร็วขึ้น คือจากเดิมตกลงกันว่าให้แล้วเสร็จในปี 2020 ก็ขยับเข้ามาเป็นปี 2010 (พ.ศ.2553) สำหรับประเทศพัฒนาแล้ว สำหรับประเทศกำลังพัฒนาก็ขยายเวลาให้เป็นปี 2015 (พ.ศ.2558)

ดังนั้น เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า กลุ่มที่ใหญ่กว่าอาเซียน (ซึ่งมี 10 ประเทศ) คือ APEC ที่มี 21 เขตเศรษฐกิจ ซึ่งจะเปิดเสรีให้แก่กันเร็วกว่าที่อาเซียนจะทำคือ ปี 2020 อาเซียนจะอยู่เฉย

⁴ APEC (Asia Pacific Economic Cooperation) หรือกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียแปซิฟิก เป็นการรวมตัวระหว่างเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในภูมิภาค ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2532 ณ กรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย ขณะนี้มีสมาชิกรวม 21 เขตเศรษฐกิจได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ จีน ฮ่องกง นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ไทย จีนไทเป เปรู ชิลี เม็กซิโก ปาปัวนิวกินี รัสเซีย และเวียดนาม

ได้อย่างไร เพราะฉะนั้นเมื่อเหตุการณ์ต่างๆ นี้เกิดขึ้นก็เลยต้องมาพิจารณากันว่าอาเซียนควรจะต้องรวมกันให้เร็วกว่านี้ อาเซียนจึงเปลี่ยนคำว่า “วิสัยทัศน์ 2020” เป็น “ประชาคมอาเซียน” หรือ ASEAN Community แล้วก็มาถึงคำถามว่า ประชาคมอาเซียนควรจะประกอบด้วยอะไรบ้าง ซึ่งสรุปกันได้ว่าควรจะประกอบด้วย 3 เรื่อง คือ เรื่องเศรษฐกิจ เรื่องการเมืองความมั่นคง และเรื่องสังคมและวัฒนธรรม จึงเป็นที่มาว่าประชาคมอาเซียนจะมี 3 ประชาคม คือ มี 3 เรื่องอยู่ด้วยกันในนั้น ที่เรียกกันว่า 3 เสาหลักหรือ Three Pillars ของอาเซียน (มีนักวิชาการท่านหนึ่งคือ อ.ดร.สรจักร เกษมสุวรรณ เรียกว่า ไตรสตรมภ์ของอาเซียน)

อีกประเด็นที่น่าสนใจของการก่อตั้งอาเซียน คือ ตอนที่มีการร่าง Action Plan สำหรับประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน หรือ APSC (ดูย่อหน้าต่อไป) นั้น พอมาถึงเรื่องสิทธิมนุษยชน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ก็มีผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศหนึ่งได้ยกมือขึ้นและกล่าวว่าช่วยสร้างความชัดเจนในเรื่องสิทธิมนุษยชนในอาเซียนให้ด้วยได้หรือไม่ และ ศ.ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย ได้ตอบว่าร่าง Action Plan ที่กำลังจัดทำกันนี้เป็นกรณีที่จะกล่าวถึงผลท้ายสุด (End Result) ของ Action Plan ดังนั้น เราก็ควรจะร่าง Action Plan นี้ตาม ASEAN Way หมายถึง ร่างแบบค่อยเป็นค่อยไปด้วยเหตุนี้ เราควรจะเริ่มจากการให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนก่อนที่จะไปถึงการจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนจะไม่ดีกว่าหรือ การจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนจึงควรเป็นเป้าหมายของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนมากกว่าที่จะมีการจัดตั้งขึ้นมาในขณะที่มีการจัดทำ Action Plan

ดังนั้น อาเซียนกำลังก้าวสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งประกอบด้วยสามด้าน คือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ AEC (ASEAN Economic community) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนหรือ APSC (ASEAN Political-security Community) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน หรือ ASCC (ASEAN Socio-Cultural Community)

1.2 ประเทศไทยกับอาเซียน

ประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญต่ออาเซียนในหลายด้าน และประโยชน์ที่ไทยได้จากอาเซียนและความสำคัญของอาเซียนต่อไทยในด้านเศรษฐกิจก็มีหลายประการเช่นกัน ดังนี้

(1) บทบาทสำคัญของประเทศไทยในอาเซียน

- (ก) เป็น 1 ใน 5 ประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียน
- (ข) ผลักดันให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) เมื่อปี 2535
- (ค) ไทยก่อตั้งการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย – แปซิฟิก (ARF) เมื่อปี 2537

(ง) ผลักดันการจัดทำกฎบัตรอาเซียน

(จ) ริเริ่มการจัดตั้ง ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights (AICHR)

(ฉ) ส่งเสริมเรื่อง Chiang Mai Initiative Multilateralization คือ จัดทำการสำรองแลกเปลี่ยนเงินต่างประเทศ เพื่อเป็นกลไกความร่วมมือทางการเงินที่ช่วยเสริมสร้างสภาพคล่องระยะสั้นในภูมิภาค

(ช) ริเริ่มเรื่อง Enhanced ASEAN Connectivity

(ซ) ส่งเสริมเรื่องการศึกษาและความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน

(2) ประโยชน์ที่ไทยได้จากอาเซียน

(ก) เป็นกลไกในการสร้างความไว้วางใจ รักษาสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของไทย

(ข) เพิ่มโอกาสการค้าและการลงทุน

(ค) กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาประเทศ

(ง) ร่วมกันพัฒนาเครือข่ายความเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน

(จ) ร่วมมือกันรับมือกับภัยคุกคามและความท้าทายต่าง ๆ เช่น โรคระบาด ภัยพิบัติทางธรรมชาติ อาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาหมอกควัน

(3) ความสำคัญของอาเซียนต่อไทยในด้านเศรษฐกิจ (ข้อมูลปี 2553)

(ก) การค้า อาเซียนเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทยมีมูลค่าการค้าระหว่างกัน 74,696 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 19.99 ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของไทย และไทยได้เปรียบดุลการค้าเป็นจำนวน 1 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

(ข) การลงทุน สมาชิกอาเซียนเข้ามาลงทุนในไทย 811.36 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และไทยไปลงทุนในอาเซียน 1,962.01 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

(ค) ท่องเที่ยว ไทยมีนักท่องเที่ยวอาเซียน 4.5 ล้านคนคิดเป็นร้อยละ 28.6 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด

1.3 ข้อจำกัดของอาเซียน

การรวมตัวกันของอาเซียนในอดีต แม้จะมีการรวมกลุ่มโดยเฉพาะด้านการค้า (ภายใต้ AFTA) แต่ก็มีข้อจำกัดสำคัญ ได้แก่

(1) มีบางประเทศไม่ปฏิบัติตามพันธกรณี

(2) มีเพียงความร่วมมือในการรวมกลุ่มเศรษฐกิจภายใต้ AFTA แต่ไม่มีมิติทางสังคมและประชาชน รวมทั้งไม่มีมิติความร่วมมือด้านความมั่นคงจากภายนอกอาเซียน

(3) การตอบสนองต่อประเด็นสำคัญทั้งการเมืองและเศรษฐกิจทำได้ยาก และต้องใช้เวลานาน เพราะสมาชิกต่างยึดอธิปไตยของตน และพยายามที่จะไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน

(4) หลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจปี 2540 ความน่าสนใจของอาเซียนได้หลุดไปจากจอร์แดนโลก เช่น การประชุมกลุ่ม ASEM⁵ (Asia Europe Meeting) ก็ถูกลดระดับความสนใจจากประเทศในกลุ่มยุโรป ซึ่งจะเห็นได้จากในช่วงปี 2544 ที่มีการประชุม ASEM (ในช่วงดังกล่าว ศ.ดร.สุรเกียรติ์ ดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ) ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงมาดริด ประเทศสเปน ในการประชุมครั้งนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ส่งรัฐมนตรีของแต่ละประเทศเข้าร่วมประชุม และจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ก็ส่งรัฐมนตรีเข้าร่วมประชุมด้วย แต่ปรากฏว่ารัฐมนตรีของประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรปมาไม่ถึงครึ่งของประเทศสมาชิก ที่เหลือออกนั้นเป็นการส่งตัวแทนมาเข้าร่วมประชุม ทั้งที่สถานที่จัดประชุมนั้นก็ประเทศในยุโรปด้วยกันเอง

(5) เกิดข้อขัดแย้งในระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกัน ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากเหตุผลทางประวัติศาสตร์

1.4 สาเหตุที่ต้องปรับตัว

ภายใต้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ความมั่นคง และสังคมของโลกปัจจุบัน โดยเฉพาะเหตุการณ์ 9/11 ในปี 2544 ทำให้อาเซียนมีความจำเป็นต้องปรับตัวในเรื่องต่าง ๆ ด้วยสาเหตุ ดังนี้

(1) ด้านเศรษฐกิจ

(ก) หลังเหตุการณ์ 9/11 ประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจทั้งหลายต่างให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจภายในประเทศมากกว่า

(ข) ภาวะเศรษฐกิจโลกที่หดตัวทั้งในยุโรปและสหรัฐอเมริกา ทำให้อาเซียนต้องหันมาพึ่งพาตลาดภายในอาเซียนและเอเชียมากขึ้น

(ค) อาเซียนจำเป็นต้องทำตัวเองให้น่าสนใจโดยสร้างตลาดให้ใหญ่ขึ้นเพื่อดึงดูดเม็ดเงินลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment) ซึ่งต้องแข่งกับประเทศอื่นในเอเชียด้วยกันด้วย

(ง) อาเซียนจำเป็นต้องสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจให้กับตัวเองมากขึ้น

---

⁵ การประชุมเอเชีย-ยุโรป (Asia Europe Meeting – ASEM) ประเทศสมาชิก ASEM ประกอบด้วย 43 ประเทศ และ 2 องค์การ สมาชิกฝ่ายสหภาพยุโรป 27 ประเทศ ประเทศสมาชิกฝ่ายเอเชีย 16 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ และ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี มองโกเลีย อินเดีย และปากีสถาน องค์การ 2 องค์การ ประกอบด้วย คณะกรรมาธิการยุโรป และสำนักเลขาธิการอาเซียน

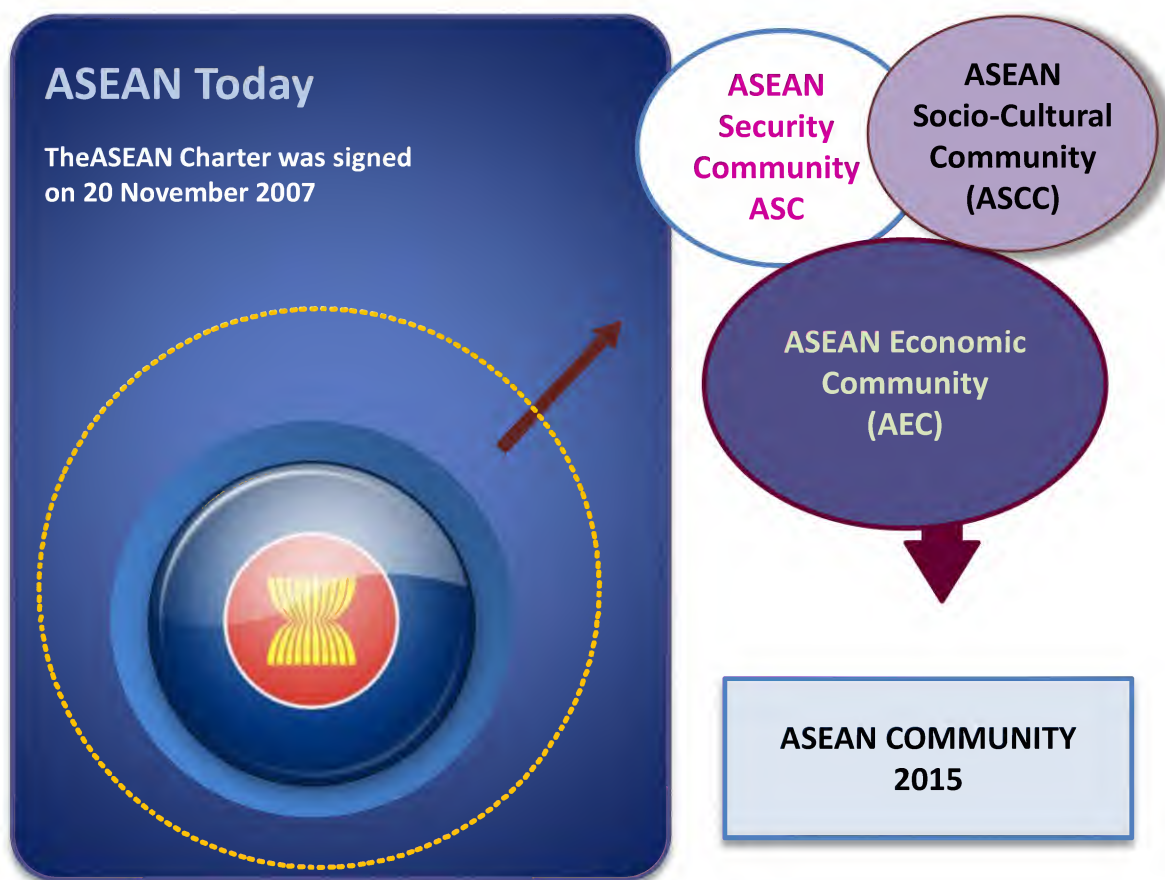
(2) **ด้านความมั่นคง** อาเซียนจำเป็นต้องมี

(ก) กลไกในการลดความขัดแย้งและสร้างความไว้วางใจในระหว่างชาติสมาชิก เพื่อให้บรรยากาศภายในอาเซียนดีขึ้น

(ข) กลไกในการสนองตอบต่อประเด็นความมั่นคงใหม่ๆ ที่ท้าทาย เช่น โรคระบาด ยาเสพติด การค้ามนุษย์ การก่อการร้าย ซึ่งล้วนเป็นภัยข้ามชาติที่บ่อนทำลายชาติสมาชิก และเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความร่วมมือในระดับระหว่างประเทศในภูมิภาคที่จะต้องแก้ไขและป้องกันปัญหาดังกล่าว

(3) **ด้านสังคมและวัฒนธรรม** อาเซียนจำเป็นต้องสร้างความรู้สึกร่วมกัน “ความเป็นอาเซียน” ร่วมกัน และจำเป็นต้องส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการส่งเสริมสิทธิของชาวอาเซียน เพื่อเป็นการสร้างอัตลักษณ์ของอาเซียน และเป็นพื้นฐานในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในระดับประชาชนชาวอาเซียน

1.5 **เสาหลักหรือไตรศตมภ์ของอาเซียน**

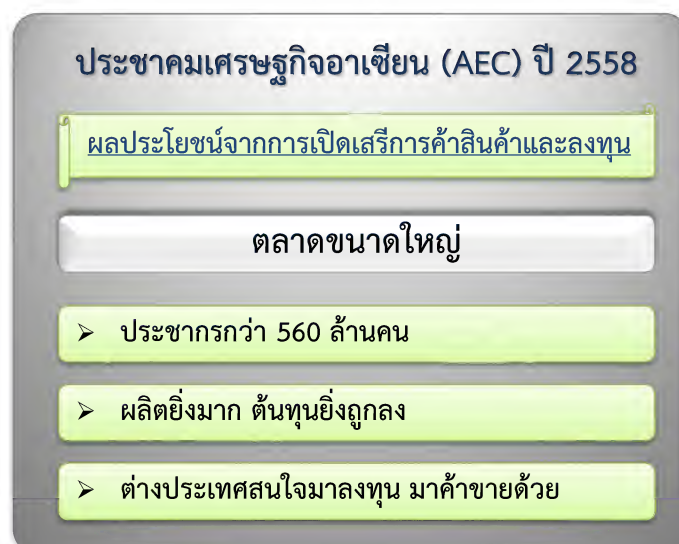

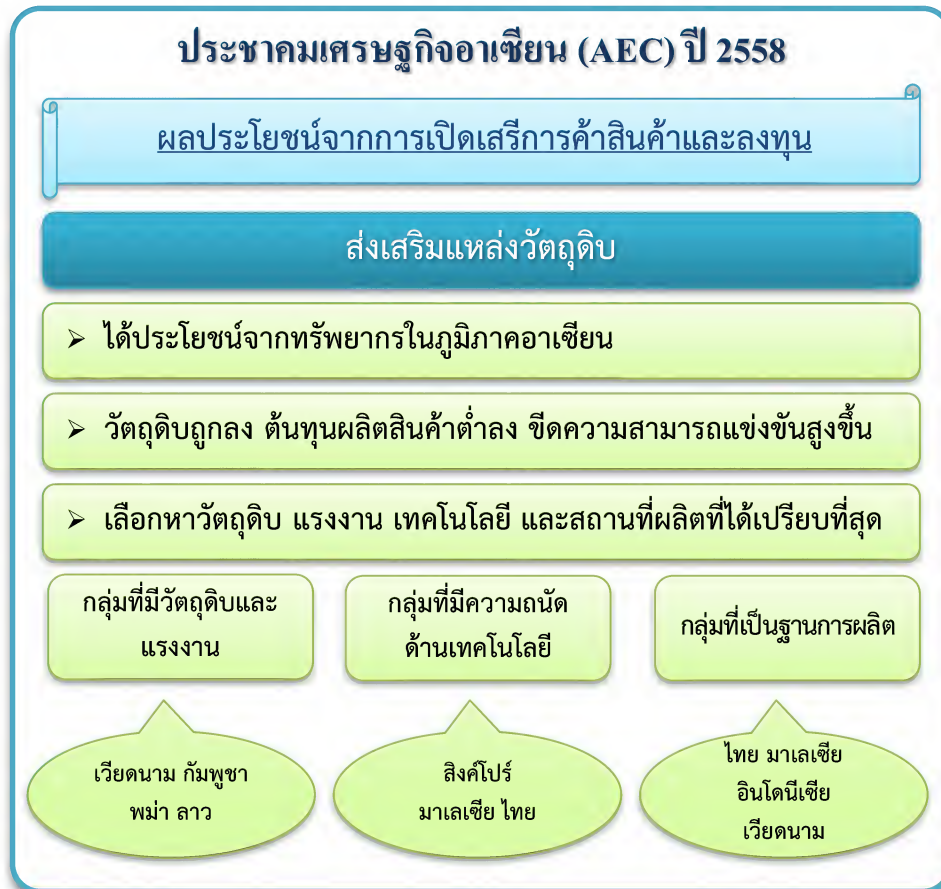
สามเสาหลักของอาเซียน สามารถอธิบายได้ดังนี้

1.5.1 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC

เป็นกรณีที่อาเซียนจำเป็นต้องทำให้ตนเองเป็นที่น่าสนใจขึ้น กล่าวคือ ตลาดประเทศไทยที่มีประชากร 60 กว่าล้านคนอาจจะไม่มีความน่าสนใจ ตลาดสิงคโปร์ก็มีไม่กี่ล้านคน ตลาดอินโดนีเซีย 100 กว่าล้านคน แต่หากรวมกัน 10 ประเทศจะกลายเป็นตลาดที่มีประชากร 590 ล้านคน ดังนั้น ผู้ที่จะส่งสินค้าเข้ามาขายในอาเซียนจะนึกถึงตลาดที่มีประชากรเกือบ 600 ล้านคน ประเทศไทยเองเวลาส่งสินค้าไปขายประเทศอื่นอาจจะเจออัตราภาษีที่สูง แต่หากส่งไปขายในกลุ่มประเทศอาเซียน ภาษีในสินค้าชนิดเดียวกันจะต่ำกว่า เพราะฉะนั้นผู้ประกอบการของไทยก็จะส่งสินค้าไปขายยังประเทศอาเซียนที่มีภาษีต่ำกว่า และจากการที่เป็นตลาดที่มีประชากรเกือบ 600 ล้านคนเป็นประเทศที่มีอำนาจซื้อหลายร้อยล้านคน เท่ากับเป็นการเปิดโอกาสให้แก่ผู้ส่งออกของไทยมากขึ้น นอกจากนั้น หากเงินลงทุนในประเทศไทยมีไม่พอ เราก็สามารถเปิดให้ประเทศอาเซียนเข้ามาลงทุน คนไทยเองก็มีโอกาสไปลงทุนในกลุ่มประเทศอาเซียนได้อย่างเสรีขึ้นด้วย เพราะฉะนั้น ประเทศในกลุ่มอาเซียนจึงตกลงกันว่า เราจะมีแผนงานในการเปิดเสรีอยู่ 5 เรื่องในเรื่องเศรษฐกิจ

การเปิดเสรี**ประการแรก**คือ การเปิดเสรีทางการค้า การลดภาษี การลดอุปสรรคทางการค้า และ**ประการที่ 2** คือ การเปิดเสรีด้านการค้าบริการ หากเราคิดถึงชีวิตประจำวันของเราจะพบว่า โทรศัพท์ก็เป็นการค้าบริการ โทรคมนาคม การเบิกเงินจาก ATM ก็เป็นการค้าบริการ เรื่องธนาคาร ประกันภัยก็เป็นการค้าบริการ การเดินทางคมนาคม เป็นการค้าบริการ เพราะฉะนั้น ความจริงแล้ว ธุรกิจบริการอยู่กับชีวิตทุกคนตั้งแต่ตื่นขึ้นมาจนถึงเวลาเข้านอน มากกว่าการค้าสินค้า เพราะท่านตื่นขึ้นมา หากทั้งวันถ้าท่านไม่ได้เป็นนัก Shopping ก็อาจจะไม่ได้ซื้ออะไร แต่ว่าท่านต้องพูดโทรศัพท์ ท่านต้องดูโทรทัศน์ ท่านต้องเดินทาง ท่านต้องเบิกเงิน สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นเรื่องของการค้าบริการทั้งสิ้น รวมทั้งเรื่องวิชาชีพ อาชีพกฎหมายไม่ได้ไปขายสินค้าอะไร แต่เป็นการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย สถาปนิก ที่ออกแบบก็ไม่ได้ไปขายสินค้าแต่เขาขายความคิดของเขา แบบของเขา แพทย์ไม่ได้ไปขายการผ่าตัด นักบัญชีก็เช่นเดียวกัน พวกนี้คือวิชาชีพที่ภาษาอังกฤษ เรียกว่า Professional Services ก็เป็นเรื่องบริการ เพราะฉะนั้นในเรื่องบริการทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเงิน เรื่องวิชาชีพ เรื่องโทรคมนาคม เรื่องขนส่ง อาเซียนจะเปิดให้ประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศได้มาทำธุรกิจต่างๆ ในกรณีการค้าธุรกิจบริการที่เสรีขึ้น เราอาจจะปิดตลาดในบริการที่มาจากประเทศนอกอาเซียน และประเทศอื่นนอกอาเซียนเขาก็อาจจะปิดไม่ให้เราไปให้บริการในตลาดของประเทศเขาเช่นกัน แต่ในระหว่างอาเซียนด้วยกันเราจะเปิดเสรีขึ้น

ประการที่ 3 จะมีการเปิดเสรีด้านการลงทุน นักลงทุนจากอาเซียนจะมาลงทุนในไทยมากขึ้น เพราะมีการยกเว้นข้อจำกัดต่าง ๆ ให้ นักลงทุนไทยก็จะไปลงทุนในลาว ในฟิลิปปินส์ ในเวียดนาม ในมาเลเซียซึ่งประเทศเหล่านี้ก็จะจัดอุปสรรค กฎเกณฑ์ต่างๆ ในการลงทุนให้แก่นักลงทุนไทย การเปิดเสรี **ประการที่ 4** คือ การเคลื่อนย้ายเงินทุน เงินทุนที่ธุรกิจไทยโอนไปลงทุนในอาเซียน ไปทำธุรกิจในอินโดนีเซีย แล้วจะโอนเงินกลับมาจากประเทศไทย จะทำได้ง่ายขึ้น ภาคธุรกิจ ตลาดหุ้น ตลาดพันธบัตร ก็จะมีการเปิดเสรี ในการลงทุนมากขึ้น สุดท้าย **ประการที่ 5** คือ การเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีฝีมือหรือ Skill Labour แรงงานที่มีทักษะ ที่มีฝีมือทั้งหลายก็จะสามารถเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศอาเซียน 10 ประเทศได้มากขึ้น

เพราะฉะนั้น จะเห็นได้ว่าโอกาสของการเปิดเสรีมากขึ้นใน 5 เรื่องของประชาคม เศรษฐกิจนั้นมหัศจรรย์ แต่แน่นอน เมื่อมีโอกาสสมหาคาศก็จะต้องมีผลกระทบมหาศาลเช่นกัน ท่านไปแข่ง กับเขาได้ เขาก็มาแข่งกับท่านได้ สินค้าเราไปแข่งกับคนอื่นได้ สินค้าคนอื่นก็มาแข่งในประเทศไทยได้ เราขายข้าวไปประเทศอื่นได้ ขายสินค้าเกษตรไปประเทศอื่นได้เสรีขึ้นเขาก็มาแข่งกับเกษตรกรในตลาดเรา ได้ด้วย ไม่ใช่แค่ในตลาดระหว่างประเทศเท่านั้น นี่คือ คำว่า ความเป็นประชาคมในเรื่องเศรษฐกิจ คือ มีการไหลไปไหลมาได้อย่างเสรีใน 5 เรื่องดังกล่าว ประโยชน์ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะได้รับจากการ เป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แสดงได้ดังนี้

(1) สินค้าที่มีช่องทาง มีโอกาสในอาเซียน

สินค้าที่มีช่องทาง มีโอกาสในอาเซียน

- **เกษตร :** ข้าวโพด น้ำมันพืช(ทำจากเมล็ดทานตะวัน เมล็ดดอกคำฝอย เมล็ดฝ้าย) มันสำปะหลัง ข้าว น้ำตาล
- **ผลิตภัณฑ์ประมง :** ปลาสดหรือแช่เย็น ปลาที่ปรุงแต่งต่างๆ กุ้ง ฯลฯ
- **ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยาง :** รองเท้า ถุงมือ ของเล่น ฯลฯ
- **ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ :** เนื้อไก่ เนื้อหมู
- **ผลิตภัณฑ์ไม้ :** แผ่นขึ้นไม้อัด ไฟเบอร์บอร์ด ฯลฯ
- **ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ :** แผงวงจรพิมพ์ แผงวงจรไฟฟ้า วงจรรวม กล้องถ่ายวิดีโอ วิทยุติดตัว
- **ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีสารสนเทศ :** แผ่นบันทึก ซีดีรอม ดีวีดี ฯลฯ
- **ยานยนต์ :** ขนาดกระบอกสูบ > 1,000 cc
- **ส่วนประกอบ - อุปกรณ์ยานยนต์ :** ถังน้ำมัน เครื่องยนต์ ไล่หม้อน้ำ ฯลฯ
- **สิ่งทอ :** เส้นใย กลุ่มใยยาวสังเคราะห์ ด้าย ผ้าพิมพ์ ฯลฯ
- **ผลิตภัณฑ์สุขภาพ :** ยา เครื่องมือแพทย์ เครื่องสำอาง กระดาษผ้าอ้อม ฯลฯ

(2) การเปิดเสรีการค้าสินค้า ประกอบด้วยการลดภาษีให้แกกัน ดังนี้

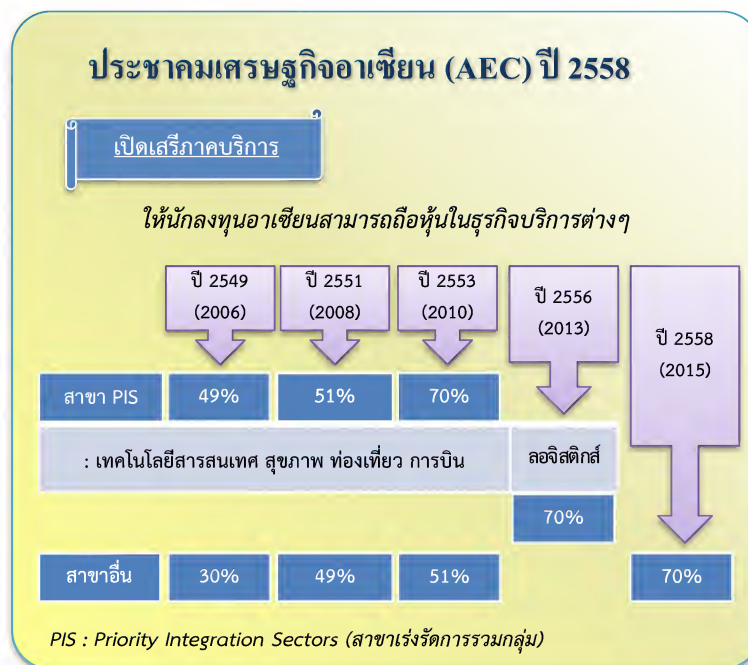

การจัดมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี ดังนี้

เมื่อมีการเปิดเสรีด้านการค้าและบริการ สินค้าที่ไทยจะต้องเปิดตลาดและอาจมีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นเข้ามาแข่งขันกับสินค้าไทย เช่น น้ำมันปาล์ม น้ำมันถั่วเหลือง ไข่ไก่ กาแฟ น้ำตาลทราย ผัก ผลไม้ สินค้าประมง เสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยประเทศไทยได้เตรียมมาตรการรองรับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นนี้ด้วยการจัดตั้ง “กองทุนเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการ” ขึ้นมาภายในกรมการค้าต่างประเทศเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ผลิต/ผู้ประกอบการสินค้าเกษตรแปรรูป สินค้าอุตสาหกรรมและบริการ

(3) การเปิดเสรีการค้าบริการ

เป็นการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดในด้านต่างๆ และเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นให้กับบุคคล/นิติบุคคลสัญชาติอาเซียน สำหรับทุกสาขาบริการ และทุกรูปแบบ (Mode) ของการให้บริการ โดยกำหนดให้สมาชิกอาเซียนทยอยเปิดตลาดบริการให้แก่กันเป็นระยะๆ และเปิดตลาดในระดับที่สูงขึ้นจากการเจรจาจัดทำข้อผูกพันการเปิดตลาดเป็นรอบๆ โดยมีเป้าหมายให้เพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นในสาขาบริการสำคัญ (Priority Integration Sectors : PIS) ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ ICT บริการสุขภาพ บริการท่องเที่ยว และการบินไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ภายในปี 2553 (ค.ศ. 2010) สาขาโลจิสติกส์ ภายในปี 2556 (ค.ศ. 2013) และสาขาอื่นๆ ภายในปี 2558 (ค.ศ. 2015) อาเซียนได้สรุปผลการเจรจาการค้าบริการไปแล้ว 5 รอบ และจัดทำข้อมูลผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการภายใต้ AFAS ไปแล้ว 7 ชุด ลงนามโดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน โดยข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ 7 ภายใต้ AFAS เป็นพันธกรณีที่มีความก้าวหน้ามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ภายใต้ AEC Blueprint คือ ยกเลิกข้อจำกัดการให้บริการข้ามแดนและผู้รับบริการข้ามแดน (Mode 1 และ 2) ผูกพันการเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ (Mode 3) และยกเลิกข้อจำกัดอื่นแบบก้าวหน้า

1.5.2 ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

กรณีนี้เป็นเรื่องความมั่นคงและเรื่องการเมือง ซึ่งมีเรื่องใหญ่ ๆ อยู่ 3 เรื่อง คือ

ประการที่ 1 สร้างกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกันด้านประชาธิปไตยและมนุษยชน

เป็นการที่อาเซียนจะเสริมสร้างความเข้าใจในระบบสังคมและประวัติศาสตร์ของอาเซียนที่แตกต่างกัน

ให้เข้าใจกันมากขึ้น ตัวอย่างเช่น ไทยกับพม่า ไทยกับลาว ไทยกับกัมพูชาที่มีประวัติศาสตร์แตกต่างกัน หรืออาจจะมีความขัดแย้งกัน ก็จะพยายามดำเนินการให้เข้าใจกันอยู่ร่วมกันได้ อยู่ในปัจจุบันไม่ไปอยู่ในอดีต ส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยในกลุ่มอาเซียน ส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

ประการที่ 2 มีเอกภาพ สงบสุข แข็งแกร่ง และรับผิดชอบแก้ไขปัญหาความมั่นคงร่วมกัน คือ ส่งเสริมในเรื่องการรักษาความมั่นคง กล่าวคือ ภัยต่างๆ ต่ออาเซียน โดยเฉพาะภัยในรูปแบบใหม่ ไม่ว่าจะเป็นยาเสพติด การค้ามนุษย์ เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องกระทำโดยเป็นการทำงานด้วยกัน ไม่ใช่ว่าเมื่อเกิดการค้ามนุษย์หลอกหลวงคนของเราไปประเทศอื่นในอาเซียน อีกประเทศหนึ่งบอกไม่เกี่ยวข้องกัน ประเทศต้นทาง ประเทศปลายทางในอาเซียนจะต้องทำงานร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวมากกว่าเดิม ต้องมีการสร้างมาตรการไว้นิ่งเชื่อใจกัน ระวังข้อพิพาทด้วยสันติวิธี ให้สมาชิกอาเซียนอยู่ได้โดยสงบสุข เพราะฉะนั้น ถึงเข้าใจได้ว่าเวลาไทยกับกัมพูชามีปัญหากันเราพูดกันไม่รู้เรื่อง รบพุ่งกัน เสียชีวิตทรัพย์สิน ราษฎรต้องอพยพอาเซียนจึงต้องเข้ามา แล้วบอกว่าช่วยหยุดยั้งกันได้ไหม 2 ประเทศนี้ให้อาเซียนส่งคนเข้ามาเป็นผู้สังเกตการณ์ได้ไหม ก็เพราะว่าเป็นความตกลงร่วมกันในอาเซียน ซึ่งไทยตกลงกับเขาด้วยว่าเราจะระวังข้อพิพาทด้วยสันติวิธี เพราะถ้าเผื่อระหว่างอาเซียนเองยังระวังข้อพิพาทกันไม่ได้ คนนอกอาเซียน 10 ประเทศใครเขาจะมาเชื่อว่าพวกเราในอาเซียนจะร่วมมือทางเศรษฐกิจกันได้ เปิดเสรีระหว่างกันได้ ในเมื่อชายแดนยังข้ามไปมากันไม่ได้ ค่าขายชายแดนยังค้ากันไม่ได้ แล้วจะมาบอกว่าคุณจะไปเปิดเสรีการค้า การเงิน การลงทุน และเปิดเสรีธุรกิจบริการร่วมกัน คนเขาก็ไม่เชื่อ เพราะฉะนั้นในเสาหลักเรื่องความมั่นคงและเรื่องการเมือง จึงมีความสำคัญว่าเราจะต้องระวังข้อพิพาทกันได้อย่างสันติวิธี

ประการที่ 3 มีปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอกและคงความเป็นศูนย์กลางและบทบาทของอาเซียน ก็คือ การที่อาเซียนจะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งภาษาวิชาการเรียกว่าปฏิสัมพันธ์ หรือพลวัต กับประเทศนอกกลุ่ม กับอเมริกา รัสเซีย ญี่ปุ่น จีน กับอินเดีย โดยยังคงความเป็นศูนย์กลางและบทบาทของอาเซียนไว้ด้วย ดังนั้น อาเซียนอยู่ตามลำพังไม่ได้ในโลก ถึงแม้จะมี 600 ล้านคนก็ต้องสรรเสวนากับคน 6,000 ล้านที่เหลืออยู่ในโลกนี้ อาเซียนควรจะทำอย่างไร

(1) วิสัยทัศน์ของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

- การสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการนำไปสู่การขยายความร่วมมือในประชาคมเศรษฐกิจ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม
- การเป็นประชาคมที่มีกติกา มีการพัฒนาค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน
- การเป็นประชาคมที่ทำให้ภูมิภาคมีความเป็นเอกภาพมีพลวัตและมองไปยังโลกภายนอก รวมทั้งมีการพึ่งพาซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น

(2) เป้าหมายหลักของประชาคมการเมืองและความมั่นคง

- ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง
- อยู่ร่วมกันโดยสันติ
- แก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี
- สร้างกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกันด้านประชาธิปไตยสิทธิมนุษยชน
- มีระบบความรับผิดชอบร่วมกันในการสร้างความมั่นคงที่ครอบคลุม รอบด้าน เช่น โรคระบาด ภัยพิบัติธรรมชาติ
- สร้างปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก

(3) ภัยคุกคามต่อประชาคมการเมืองและความมั่นคง

ภัยคุกคามรูปแบบเดิม คือ ความขัดแย้งระหว่างประเทศปัญหาชายแดน/เขตแดน สงครามระหว่างกัน ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ คือ การก่อการร้าย การลักลอบขนอาวุธ การลักลอบค้า ยาเสพติด อาชญากรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ การเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ โรคระบาด การเกิดภัยพิบัติ /ภัยธรรมชาติ การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การฟอกเงิน การค้าสตรีและเด็ก การกระทำอันเป็นโจรสลัด

โดยการดำเนินงานของอาเซียนในเรื่อง มีดังนี้

(1) กลไกในประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประกอบด้วย

(ก) สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ TAC (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia)

(ข) สนธิสัญญาว่าด้วยการเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ SEANWFZ (The Southeast Asia Nuclear-Weapon-Free Zone)

(ค) ปฏิญญาว่าด้วยแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้ หรือ DOC (Declaration on the Conduct of Parties in South China Sea)

(ง) กลไกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องคือ คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วย สิทธิมนุษยชนหรือ AICHR (ASEAN Inter-governmental Commission on Human Rights) และการประชุม ว่าด้วยประเด็นทางทะเลอาเซียนหรือ AMF (ASEAN Maritime Forum)

(2) องค์กระดบรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา (ASEAN Sectoral Ministerial Bodies) ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมการเมืองและความมั่นคง

(ก) ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน หรือ AMM (ASEAN Foreign Ministers Meeting)

- (ข) คณะกรรมการเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ SEANWFZ Commission (Commission on the Southeast Asia Nuclear Weapon –Free Zone)
- (ค) ที่ประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน หรือ ADMM (ASEAN Defense Ministers Meeting)
- (ง) ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านกฎหมาย หรือ ALAWMM (ASEAN Law Ministers Meeting)
- (จ) ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านอาชญากรรมข้ามชาติหรือ AMMIC (ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime)
- (ฉ) ที่ประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคอาเซียน – แปซิฟิกหรือ ARF (ASEAN Regional Forum)
- (3) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
- (ก) การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ - อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย
- (ข) การแก้ไขข้อพิพาท - ASEAN Institute for Peace and Reconciliation
- (ค) ความมั่นคงทางทะเล - Maritime Forum (ไทยจัดการประชุม ASEAN Maritime Forum ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 17-19 สิงหาคม 2554 ที่เมืองพัทยา)
- (ง) การจัดการภัยพิบัติ - ASEAN Humanitarian Assistance (AHA) Center, UN Humanitarian Response Depot (UNHRD) in Subang
- (จ) ความปลอดภัยด้านนิวเคลียร์ - การประชุมของ Nuclear Regulatory Agencies ในภูมิภาคอาเซียน – แปซิฟิก และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่กรุงเทพฯ (1 - 2 กันยายน 2554) และ Workshop on Nuclear Forensic กับสหรัฐฯ ในเดือนพฤศจิกายน 2554
- (ฉ) การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน - จัดตั้งและสนับสนุนงานของ AICHR และการร่างปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน โดยไทยได้เป็นเจ้าภาพการประชุมในระหว่างวันที่ 14 -16 กันยายน 2554
- นอกจากนั้น ประเทศไทยยังมีบทบาทในเรื่องนี้ดังนี้
- (ก) จัดตั้งและผลักดันการดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights –AICHR)

(ข) ส่งเสริมคณะรัฐมนตรีของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนให้มีการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม เช่น การส่งเสริมความร่วมมือด้านการจัดการภัยพิบัติในภูมิภาค (ARF on Disaster Management)

(ค) ส่งเสริมมาตรการสร้างความไว้วางใจ (Building Measures – CBMs) และการทูตเชิงป้องกัน (Preventive Diplomacy) ในกรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum – ARF)

(ง) ผลักดันให้เขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Nuclear Weapon Free Zone – SEANWFZ) มีบทบาทมากยิ่งขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ และสร้างเสถียรภาพในอาเซียน

1.5.3 ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

เสาหลักที่ 3 นี้เป็นเรื่องสังคมและเรื่องวัฒนธรรม ซึ่งมีเรื่องที่เกี่ยวข้องอยู่ 6 เรื่อง คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม ความยุติธรรมและสิทธิ การส่งเสริม

ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และการลดช่องว่างทางการพัฒนา โดยจะต้องเป็นประชาคมที่สมาชิกมีความเอื้ออาทรต่อกัน ประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และมีความมั่นคงทางสังคม มีการส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ อาทิ การพัฒนาสังคม การพัฒนาการฝึกอบรม การศึกษาระดับพื้นฐานและสูงกว่า การสร้างงาน การคุ้มครองทางสังคม ด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การส่งเสริม‘อัตลักษณ์’ของอาเซียน โดยการสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และระหว่างประชาคมในประเทศสมาชิกอาเซียน

โดยสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จะต้องทำความเข้าใจในความหมายของการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ดังนี้

(1) ความหมายประการแรก คือ ทำอย่างไรที่จะทำให้อาเซียนเป็นประชาคมซึ่งมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีจิตสำนึกของอาเซียน เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน คือ ส่งเสริม Identity ว่าเราเป็นอาเซียนที่จะร่วมมือกันเพื่อพัฒนาและยกคุณภาพชีวิตของชาวอาเซียน ให้อาเซียนใช้ทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน ไม่ใช่บอกว่าป่าในพม่าไม่ใช่ป่าไทย ป่าในไทยไม่เกี่ยวกับลาว ไฟไหม้ป่าในสาละวักมีควันขึ้นมาคนในภาคใต้ของไทย คนในมาเลเซีย สิงคโปร์หายใจไม่ออกเป็นหอบหืดกันหมด จะบอกว่าไม่ใช่เรื่องของประเทศตนเป็นเรื่องของประเทศฟิลิปปินส์เท่านั้นไม่ได้ เราต้องมาดูแลสิ่งแวดล้อมร่วมกันต้องมาดับไฟร่วมกัน หรือหากเกิดสึนามิขึ้นมากะทบ 4 - 5 ประเทศต้องมาดูแลร่วมกัน นี่คือสิ่งที่พยายามจะทำให้ เพราะฉะนั้นในเสาหลักเรื่องสังคมและวัฒนธรรมนั้นจึงมีความร่วมมือ 6 ด้าน คือ 1) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม 3) เรื่องของสิทธิและความยุติธรรมทางสังคม 4) เรื่องความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม 5) เรื่องการสร้างอัตลักษณ์ของอาเซียน และ 6) เรื่องการลดช่องว่างของการพัฒนาของอาเซียน

เรื่องทั้งหมดเหล่านี้เป็นเรื่องที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง แต่เป็นเรื่องที่พูดง่าย ทำยาก เพราะแม้อาเซียนจะประชุมกันประมาณปีละ 1,000 กว่าครั้ง แต่ก็เป็นที่ผู้เข้าร่วมประชุมจะเป็นข้าราชการระดับสูงเท่านั้น ข้าราชการอื่นก็ไม่ได้เข้าไปร่วมประชุมด้วย (โดยปกติแนวทางและกิจกรรมต่าง ๆ ของอาเซียนจะผ่านกระบวนการปรึกษาหารือภายใต้ ASEAN Senior Official Meeting หรือ S.O.M หลังจากนั้นจึงนำมาผ่านความเห็นชอบของที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนและที่ประชุมผู้นำอาเซียนในท้ายที่สุด) และเชื่อว่าประชาชนในอาเซียน 10 ประเทศ ก็ไม่ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจว่าจะมี 3 เสาหลัก หรือกี่เสาหลัก จะเปิดเสรีเรื่องไหน ไม่เปิดเสรีเรื่องไหน เพราะกระบวนการตัดสินใจ กระบวนการกำหนดนโยบายนั้น ยังไปไม่ถึงประชาชนทุกภาคส่วนของสังคม เพราะฉะนั้น สิ่งที่ ศ.ดร.สุรเกียรติ์ พุดอยู่เสมอก็คือว่าประชาชนชาวอาเซียน สมมติว่า คิดแค่คนไทยก่อนก็ได้ ไม่ต้องเป็นประชาชนของประเทศอาเซียน ยังไม่มีความรู้สึกสำนึกของความเป็นประชาคมอาเซียนอยู่ในหัวใจ คือ พุดกันไปเรื่องประชาคม ซึ่ง ศ.ดร.สุรเกียรติ์ ก็พุด

ในหลายเวทีแล้ว แต่ในท้ายที่สุดก็อาจจะยังไม่รู้ว่าประชาคมอาเซียนคืออะไร ตื่นเช้าขึ้นมามองไปรอบตัวเรา ไม่มีอะไรเป็นอาเซียนเลย แต่อาจจะมีก็ได้ นาฬิกาปลุกห้วนนอนของท่านอาจจะทำจากประเทศอาเซียน ก็ได้แต่ไม่ได้เขียนเอาไว้ ชิ้นส่วนรถยนต์ที่ท่านนั่งอาจจะทำมาจากประเทศอาเซียนก็ได้ แต่สุดท้ายก็ยังไม่เกิดความรู้สึกนี้ ศ.ดร.สุรเกียรติ์ เคยพูดแบบเล่นๆ เสมอว่า อย่างยุโรป ประชาคมยุโรปหรือสหภาพยุโรป (EU: European Union) ในปัจจุบันเขาก็จะชักธง EU คู่กับธงชาติของเขา อาเซียนก็จะทำเหมือนกัน บอกว่าเราจะชักธงอาเซียนคู่กับธงชาติของประเทศตามสถานที่ตามสถานที่ราชการ จะเป็นธงไทย ธงอาเซียน ชักคู่กัน ให้มีความรู้สึกว่าเป็นประชาคม โดยพูดกันมาตั้งแต่เพิ่งตกลงกันได้ในอาเซียนว่า เราจะชักธงคู่กันปีละครั้ง คือในวันสถาปนาอาเซียน ซึ่ง ศ.ดร.สุรเกียรติ์ เชื่อว่าผู้คนส่วนใหญ่ในประเทศไทยก็คงยังไม่เห็นว่าเขาชักธงนี้กันเมื่อไร และเขาชักกันที่ไหน เป็นต้น เพราะฉะนั้นในการสร้างอัตลักษณ์ หรือความรู้สึกว่าเป็นอาเซียน ไม่ใช่เรากับเขาแต่เป็นเราในอาเซียน เขาคือคนนอกอาเซียน ความรู้สึกนี้ยังไม่ค่อยเกิด ยังไม่มีความเป็นประชาคมอยู่ในจิตใจ สังคมยังไม่ถักทอความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ในความคิดของ ศ.ดร.สุรเกียรติ์ เห็นว่า กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงศึกษาธิการ ถือเป็นหน่วยงานสำคัญที่จะช่วยสร้างให้เกิดประชาคมอาเซียน เพราะถ้าเราไม่สร้างตั้งแต่วันนี้ก่อนถึงปี 2558 แล้ว เกิดประชากรอาเซียนมาทำงานร่วมกับเรา มีวัฒนธรรมต่างๆ ร่วมกันมีคนพูดภาษาอังกฤษอินโดนีเซียเข้ามา มีการเปิดเสรี มีการมาลงทุน ร่วมกันทำงานร่วมกับองค์กรชุมชน มาทำงานร่วมกับท้องถิ่นของท่านที่ท่านเป็นผู้บริหารอยู่ ณ วันนั้นเราจะงงมากกว่าเกิดอะไรขึ้นในประเทศไทย เพราะเราไม่ได้เตรียมตัวและที่สำคัญ คือ ไม่ได้เตรียมใจเราอยู่ของเรามาอย่างนี้มาเป็น 1,000 ปี วันดีคืนดีจะกลายเป็นประชาคม 10 ประเทศ แปลว่าอะไรก็ไม่ทราบตรงนี้คือสิ่งที่มีความสำคัญมาก ประชาคมทำให้สินค้าไทยไปขายได้มากขึ้น สินค้าอาเซียนก็บุกตลาดไทยได้มากขึ้น ทั้งด้านเกษตรอุตสาหกรรม การบริหาร ธนาคาร ประกันภัย โทรคมนาคม วิชาชีพ แรงงานที่มีทักษะ เงินทุน ก็มีโอกาสมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ถูกแข่งขันมากขึ้น การลงทุนนั้น เมื่อมีการเปิดขึ้นเราไปได้ เขาก็มาได้ แรงงานที่มีทักษะ แรงงานวิชาชีพ เราไปได้ เขาก็มาได้ การเงินของเราไหลไปที่เขาได้ ของเขาก็ไหลมาที่เราได้ กล่าวง่ายๆ ก็คือว่าเป็นการเปิดให้เราไปและเขามาย่างขึ้น จึงมีคำถามว่าให้เราไป จะไปอย่างไร คำตอบก็คือต้องเก่งพอถึงจะไปได้ ถ้าเขาเข้ามาจะทำอย่างไร ก็คือเราต้องรับไหว หมายถึงเราก็ต้องเก่งพอเหมือนกัน ต้องพร้อมเหมือนกันที่จะรับเขาได้ เพราะฉะนั้น อาเซียนจะเป็นตลาดรวมกันมากขึ้นในรูปแบบทุกอย่างที่กล่าวมาแล้ว

(2) ความหมายประการที่สองของการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน คือเป็นการเชื่อมโยงอาเซียนอย่างน้อยใน 4 เรื่องดังนี้

ประการที่ 1 การเชื่อมโยงทางกายภาพ ที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Physical Connectivity ได้แก่ ถนน การบิน ขนส่ง ท่อแก๊ส โทรศัพท อินเทอร์เน็ต การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การจะทำแหล่งพลังงาน อาเซียนที่เขาเรียกว่า ASEAN Grid, Asian Power Grid ทำคล้าย ๆ ว่า การเชื่อมพลังงานในอาเซียนให้ถึงกันหมด

ประการที่ 2 การเชื่อมโยงขององค์กร คือ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ต้องทำงานร่วมกัน องค์กรต่างๆ ต้องเชื่อมโยงกัน ระบบศุลกากร การเรียนการสอน การศึกษา ระบบขนส่งที่เรียกกันว่า Logistics ก็จะเป็น e-Logistics เป็น e-Electronics มีการส่งผ่านข้อมูลระหว่างประเทศ e-ASEAN เป็น e-Electronics ของอาเซียน การป้องกันปราบปรามยาเสพติด การปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ การป้องกัน ป้องปราม ปราบปรามการค้ามนุษย์ต้องทำร่วมกัน องค์กรชุมชน องค์กรพัฒนาชุมชน NGO ก็ต้องทำงานร่วมกัน

ประการที่ 3 การเชื่อมโยงประชาชนและวิถีชีวิต ประกอบด้วย การท่องเที่ยว การเคลื่อนย้ายคนที่เสรีขึ้นโดยเฉพาะแรงงานวิชาชีพ แรงงานที่มีทักษะ ชุมชนทั้งหลายที่ทำงานอยู่ จะเชื่อมโยงมากขึ้น การรักษาทรัพยากรต้องทำร่วมกัน การรักษาสิ่งแวดล้อมก็จะทำร่วมกันด้วย

ประการที่ 4 การเชื่อมโยงสังคม วัฒนธรรม ค่านิยมประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน ความยุติธรรม การคุ้มครอง และสวัสดิการสังคม เข้าด้วยกัน

สรุป คือ เรื่องของเราก็จะเป็นเรื่องของอาเซียน และเรื่องของอาเซียนก็จะเป็นเรื่องของเรามากขึ้น หน้าที่ของคนไทย คือ อะไร? ก็คือการรับวัฒนธรรมของอาเซียน 10 ประเทศให้มากขึ้น กว่าเดิมเราอาจจะรับวัฒนธรรมจากอเมริกา จากยุโรป จากเกาหลี จากญี่ปุ่น แต่ในเวลานี้เราจะมีเชื่อมโยง วัฒนธรรมของอาเซียนมากขึ้น เพราะฉะนั้น หน้าที่ที่จะตามมาจากการรับวัฒนธรรม 10 ประเทศ หรือ 9 ประเทศ ไม่นับประเทศไทย ก็คือต้องรักษาวัฒนธรรมของเรามากขึ้น เราต้องเข้าใจถึงการอยู่ร่วมกัน เป็นหนึ่งเดียวที่มีความแตกต่าง เข้าใจว่าความแตกต่างนั้นเป็นฐานของพลังร่วมกันทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นฐานของพลังร่วมกันทางสังคม โดยสรุปแล้วเราต้องปรับตัว และที่สำคัญกว่าการปรับตัว คือ “ปรับใจ” “ปรับทัศนคติ” ของเรา และปรับการทำงานของเรามาให้แข่งขันได้เข้มแข็งยิ่งขึ้น รวมทั้งปรับสังคม ทั้งสังคมเมืองและสังคมท้องถิ่นของเรา

สำหรับประเด็นที่ว่า การพัฒนาสังคมและสวัสดิการภายใต้ประชาคมอาเซียน มีอะไรบ้าง (เป็นเรื่องปัญหาและความท้าทาย ซึ่งเป็นบริบทที่ ศ.ดร.สุรเกียรติ์ ได้รับเชิญมาปาฐกถา) จากที่นำเสนอมาข้างต้นอาเซียนมีพัฒนาการที่สำคัญ มีการเคลื่อนย้ายการไหลเข้า-ออกเสรี ทั้งการค้า ธุรกิจบริการ เงินทุน การเงิน แรงงานที่มีทักษะ และวิชาชีพ เนื่องจากการไหลเข้าออกอย่างเสรีนั้นจะมีคุณ อย่างมหาศาลเพราะอาเซียนเป็นตลาดใหญ่ขึ้น ลดการพึ่งพาตลาดภายนอก ดึงดูดนักลงทุนอาเซียนเข้า มาในไทย ดึงดูดนักลงทุนนอกประเทศเข้ามาในไทย ทำให้เกิด Economy of Scale ตลาดใหญ่ขึ้น

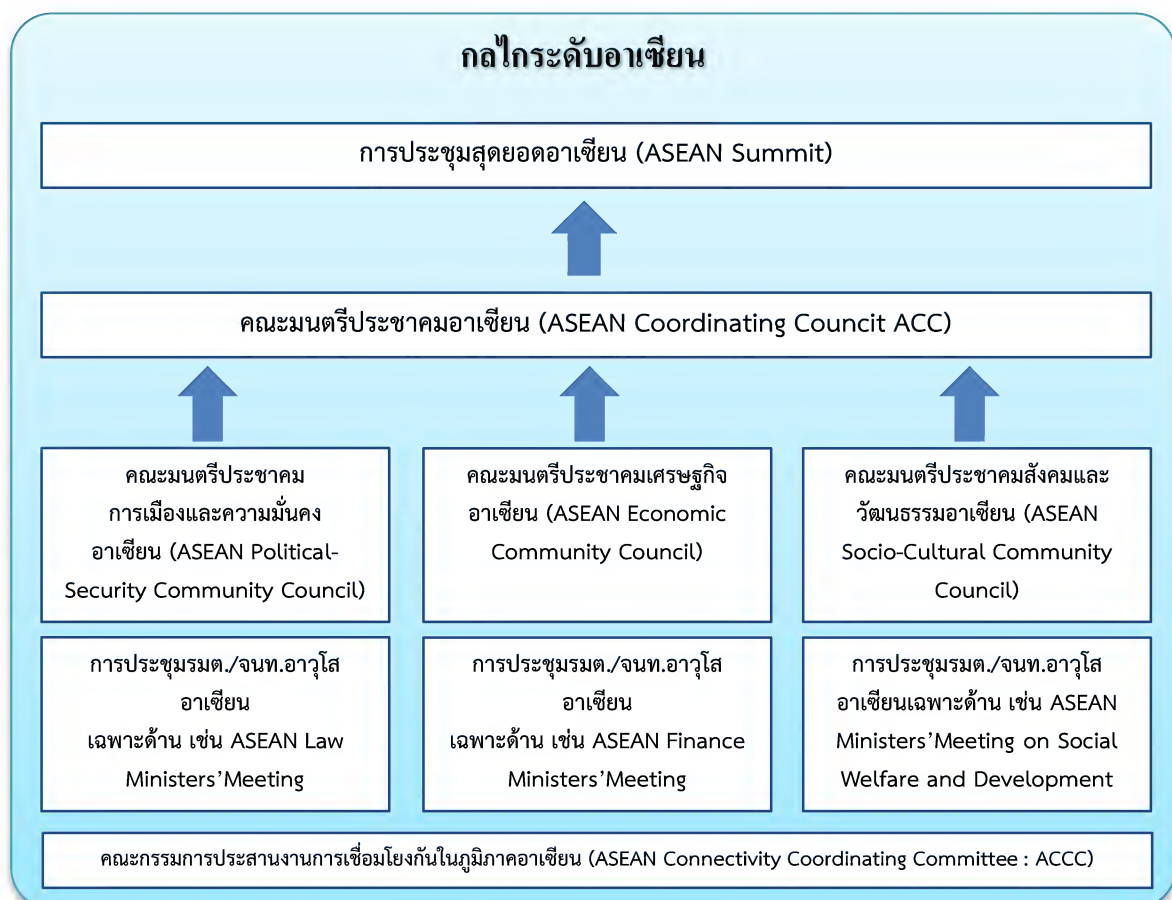
ถ้าต้นทุนเท่าเดิมจะขายได้มากขึ้น ท่านก็กำไรมากขึ้น มีอำนาจต่อรองรับตลาดต่างประเทศมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน ผลที่จะตามมาจากการเปิดเสรีนั้นก็มีมากมายเช่นกัน เช่น เมื่อคนเดินทางได้อย่างเสรี การคมนาคมก็สะดวกขึ้น การเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามพรมแดนมากขึ้น ส่วนหนึ่งก็ต้องมีปัญหา สมองไหลออก และอีกส่วนหนึ่งก็จะมีแรงงานมีฝีมือและวิชาชีพเข้ามาจำนวนมาก เพราะฉะนั้นภัยคุกคามที่ตามสิ่งเหล่านี้เข้ามาก็อาจจะมาจากนักท่องเที่ยว ซึ่งก็ต้องมีทั้งนักท่องเที่ยวที่ดีและนักท่องเที่ยวที่ไม่ดีซึ่งเข้ามาพร้อมมลพิษ โรคติดต่อ ภัยในเรื่องยาเสพติด การค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติ ก่อการร้าย โรคระบาด ก็ต้องมีระวังด้วย

เมื่อเกิดการลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น คนที่สื่อสารภาษาสากลไม่ได้ก็จะมี ความยากลำบากในการเข้าสู่แรงงานมากขึ้น เมื่อสินค้าและบริการเคลื่อนย้ายได้เสรี ท่านผู้ประกอบการทั้งหลายทั้งภาคธุรกิจ ภาควิสาหกิจชุมชน ส่วนหนึ่งจะมีโอกาสใน 9 ประเทศมากขึ้นที่จะเข้าไปลงทุน มีโอกาสที่วิสาหกิจชุมชนจะเข้าไปร่วมทุนกับคนในอาเซียน ท่านร่วมทุนกับสหรัฐอเมริกา กับยุโรป ไม่ไหว แต่ท่านอาจจะร่วมทุนกับเวียดนาม กับมาเลเซีย กับฟิลิปปินส์ได้ และอาจจะมีวิสาหกิจชุมชนจากลาว จาก กัมพูชา มาร่วมทำงานกับท่านเพื่อจะขยายเครือข่ายของท่านให้มากขึ้น แต่ขณะเดียวกันวิสาหกิจชุมชน และภาคธุรกิจที่ไม่สามารถแข่งขันได้ หรือปรับตัวไม่ได้ พัฒนาศักยภาพไม่ได้ เข้าสู่ตลาดระหว่างประเทศไม่ได้ ก็อาจจะต้องปิดตัวลงหรือต้องย้ายฐานการผลิตไปที่อื่น ไปที่ ๆ ต้นทุนถูกกว่า เพราะฉะนั้นโอกาสของการ ได้งานและโอกาสของการตกงานจะมากขึ้น โดยเฉพาะภาคการเกษตรที่อาจจะต้องประสบภาวะ ยากลำบากในการแข่งขันเพราะไม่ใช่การแข่งขันในตลาดโลกแล้ว เวลานี้มีคนเข้ามาเคาะประตูและ เราจะต้องเปิดประตูให้เขาเข้ามาแข่งกับเราด้วย เมื่อสินค้าเคลื่อนย้ายอย่างเสรี การควบคุมคุณภาพมาตรฐาน และความปลอดภัยของสินค้า ก็จะต้องมีความลำบากขึ้น ถ้าประเทศไทยขาดมาตรการในการดูแลกำกับ มาตรฐานสินค้าก็จะเป็นผลเสียต่อสุขภาพ ความเป็นอยู่ เกิดอันตรายต่อชีวิตของเรา เมื่อเกิดการเชื่อมโยงกัน มากขึ้นแน่นอนว่าเทคโนโลยีสมัยใหม่จะเข้ามาทดแทนเทคโนโลยีที่ล้าหลัง นั้นหมายความว่า งานใดที่ใช้ เครื่องจักรทำแทนได้ เขาก็อาจจะใช้เครื่องจักรแทนคน กลุ่มคนไหนที่ไม่สามารถจะเข้าสู่เทคโนโลยีได้ก็จะ ขาดโอกาสในการพัฒนาศักยภาพ ขาดโอกาสที่จะแสวงหาประโยชน์จากอาเซียนที่ไร้พรมแดน

ในการเตรียมรับมือกับการเป็นประชาคมอาเซียนในด้านสังคมและวัฒนธรรม ประเทศไทยมีการประกาศเจตนารมณ์และมีบทบาทในเรื่องนี้ ดังนี้

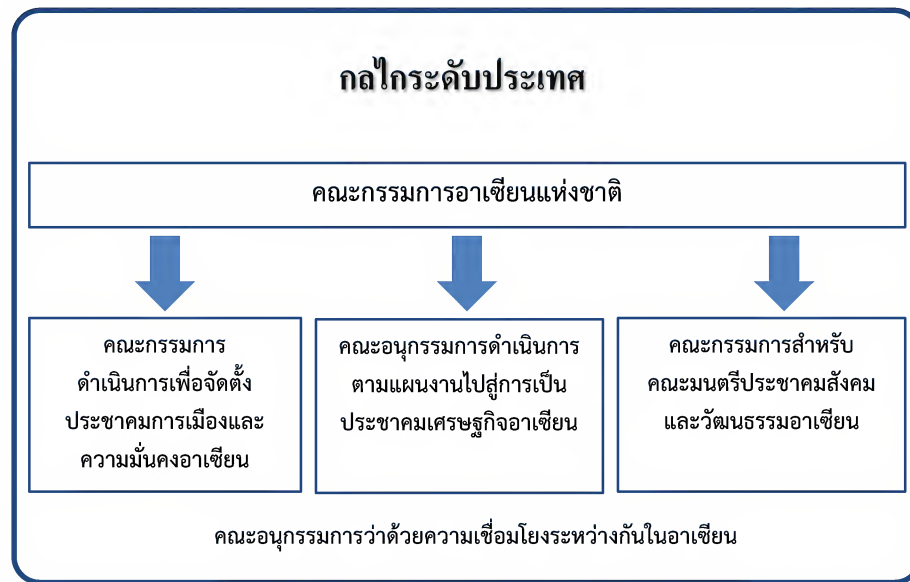
(ก) การประกาศเจตนารมณ์ร่วมเพื่อการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) จาก ระดับประเทศสู่อาเซียน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ได้ประกาศเจตนารมณ์ ร่วมเพื่อการพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมจากระดับประเทศสู่อาเซียน เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2554 เจตนารมณ์ดังกล่าวระบุว่า พม.จะร่วมกับภาคีภาครัฐและเอกชน ดำเนินการดังนี้

- บูรณาการความร่วมมือเพื่อช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับคุณภาพของสังคมไทยให้สูงขึ้น ด้วยกระบวนการและแนวทางรับผิดชอบต่อสังคมของทุกภาคส่วน
  - ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม ควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
  - ร่วมกันสร้างการรับรู้ต่อประชาชนทั้งประเทศและขับเคลื่อนกระบวนการความรับผิดชอบต่อสังคมให้เข้มแข็ง
  - ร่วมกันสนับสนุนและผลักดันกระบวนการความรับผิดชอบต่อสังคมของประเทศไทยสร้างให้ประเทศไทยเป็นประเทศผู้นำความรับผิดชอบต่อสังคมในภูมิภาคอาเซียน
- (ข) บทบาทด้านสังคมวัฒนธรรมของไทยในอาเซียน
- บทบาทหลักในเรื่องการปราบปรามยาเสพติด ด้านสาธารณสุข การศึกษาการพัฒนาเยาวชนและสนับสนุนการจัดทำปฏิญญาว่าด้วยการจัดการความรุนแรงต่อสตรี เป็นต้น
  - ส่งเสริมการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการปกป้องและส่งเสริมสิทธิของสตรีและเด็ก (ACWC)
  - ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษา เช่น จัดตั้ง ASEAN University Network (AUN) และการพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียน โดยมีกลไกของ 3 เสาหลักที่กล่าวมาข้างต้น ดังนี้

สำหรับประเทศไทยก็ได้สร้างกลไกระดับประเทศในเรื่องนี้เช่นกัน ซึ่งแสดงได้ดังนี้

และมีการจัดทำแผนงานแห่งชาติสำหรับการก้าวเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติ และมีการจัดทำแผนงานระดับกระทรวง เช่น แผนงานของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

* โปรดติดตาม บทที่ 2 “ความร่วมมือทั้งในและนอกอาเซียนที่จะทำให้สมาชิกอาเซียนสามารถเข้าสู่เป้าหมายของการเป็นประชาคมอาเซียนได้” ในวารสารการงบประมาณฉบับต่อไป

แหล่งข้อมูล และ คำอธิบายเพิ่มเติม

- ข้อมูลจาก <http://th.wikipedia.org/wiki> และ <http://www.aseansec.org> และข้อมูล ณ เมษายน 2555

Brunei Darussalam Head of State: His Majesty Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu izzaddin Waddaulah, Capital: Bandar Seri Begawan, Language(s): Malay, English, currency: BS (Brunei Dollar), Ministry of Foreign Affairs & Trade of Brunei Darussalam Website: www.mfa.gov.bn

Cambodia Head of State: His Majesty King Norodom Sihamoni Head of Government: Prime Minister Hun Sen, Capital: Phnom Penh, Language: Khmer, Currency: Riel, Ministry of Foreign Affairs & International Cooperation of Cambodia Website: www.mfaic.gov.kh

Indonesia Head of State: President Susilo Bambang Yudhoyono, Capital: Jakarta, Language: Indonesian, Currency: Rupiah, Department of Foreign Affairs of Indonesia Website: www.deplu.go.id

Lao PDR Head of State: President Choummaly Sayasone, Head of Government: Prime Minister Thongsing Thammavong, Capital: Vientiane, Language: Lao, currency: Kip Ministry of Foreign Affairs of Lao PDR Website: www.mofa.gov.la

Malaysia Head of Government: The Honourable Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Abdul Razak, Capital: Kuala Lumpur, Language(s): Malay, English, Chinese, Tamil, Currency: Ringgit. Ministry of Foreign Affairs of Malaysia Website: www.kln.gov.my, ASEAN –Malaysia National Secretariat Website: www.kln.gov.my/myasean

Myanmar Head of State: President Thein Sein, Capital : Nay Pyi Taw, Language : Myanmar ,
Currency: Kyat, Ministry of Foreign Affairs of Myanmar Website: www.mofa.gov.mm

Philippines Head of State: President Benigno S. Aquino III, Capital: Manila, Languages: Filipino, English,
Spanish, Currency: Singapore Peso, Department of Foreign Affairs of The Philippines Website: www.dfa.gov.ph

Singapore Head of State: President Tony Tan Keng Yam, Head of Government: Prime Minister Lee
Hsien Loong, Capital: Singapore, Languages: English, Malay, Mandarin, Tamil, Currency: Singapore Dollar, Ministry
of Foreign Affairs of Singapore Website: www.mfa.gov.sg

Thailand Head of State: His Majesty King Bhumibol Adulyadej, Head of Government: Prime
Minister Yingluck Shinawatra, Capital: Bangkok, Language: Thai, Currency: Baht, Ministry of Foreign Affairs of
Thailand Website: www.mfa.go.th

Vietnam Head of State: President Nguyen Minh Triet, Head of Government: Prime Minister
Nguyen Tan Dung, Capital: Ha Noi, Language: Vietnamese, Currency: Dong, Ministry of Foreign Affairs of Vietnam
Website: www.mofa.gov.vn

- The ASEAN Declaration : Bangkok Declaration, Bangkok , 8 August 1967.....

- DO HEREBY DECLARE :

FIRST, the establishment of an Association for Regional cooperation among the countries of
South-East Asia to be known as the Association of South-East Asian Nations(ASEAN)

SECOND, that the aims and purposes of the Association shall be:

1. Development in the region through joint endeavours in the spirit of equality and partnership in
order to strengthen the foundation for a prosperous and peaceful community of South-East Asian Nations;

2. To promote regional peace and stability through abiding respect for justice and the rule of
law in the relationship among countries of the region and adherence to the principles of the United Nations
Charter;

3. To promote active collaboration and mutual assistance on matters of common interest in the
economic, social, cultural, technical, scientific and administrative fields;

4. To provide assistance to each other in the form of training and research facilities in the
educational, professional, technical and Administrative spheres;

5. To collaborate more effectively for the greater utilization of their agriculture and industries,
the expansion of their trade, including the study of the problems of international commodity trade, the
improvement of their transportation and communications facilities and the raising of the living standards of their
peoples;

6. To promote South-East Asian studies;

7. To maintain close and beneficial cooperation with existing international and regional
organizations with similar aims and purposes, and explore all avenues for even closer cooperation among
themselves.

- Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia, Indonesia, 24 February 1976

CHAPTER I: PURPOSE AND PRINCIPLES

Article 1: The purpose of this Treaty is to promote perpetual peace, everlasting amity and cooperation among their peoples which would contribute to their strength, solidarity and closer relationship,

Article 2: In their relations with one another, the High Contracting Parties shall be guided by the following fundamental principles:

- a. Mutual respect for the independence, sovereignty, equality, territorial integrity and national identity of all nations;
- b. The right of every State to lead its national existence free from external interference, subversion or conversion;
- c. Non-interference in the internal affairs of one another;
- d. settlement of differences or disputes by peaceful means;
- e. Renunciation of the threat or use of force;
- f. Effective cooperation among themselves.

CHAPTER VII: DECISION –MAKING

Article 20: consultation and consensus

1. As a basic principle, decision-making in ASEAN shall be based on consultation and consensus.
2. Where consensus cannot be achieved, the ASEAN Summit may decide how a specific decision can be made.
3. Nothing in paragraphs 1 and 2 of this Article shall affect the modes of decision –making as contained in the relevant ASEAN legal instruments.
4. In the case of a serious breach of the Charter or noncompliance, the matter shall be referred to the ASEAN Summit for decision.

- ASEAN Charter

The ASEAN Charter serves as a firm foundation in achieving the ASEAN Community by providing legal status and institutional framework for ASEAN. It also codifies ASEAN norms, rules and values; sets clear targets. Secretariat in Jakarta to mark this very historic occasion for ASEAN. With the entry into force of the ASEAN Charter, ASEAN will henceforth operate under a new legal framework and establish a number of new organs to boost its community – building process. In effect, the ASEAN Charter has become a legally binding agreement among the 10 ASEAN Member States. It will also be registered with the secretariat of the United Nations, pursuant to Article 102, paragraph 1 of the charter of the United Nations. The Importance of the ASEAN Charter can be seen in the following contexts:

- New political commitment at the top level
- New and enhanced commitments
- New legal framework, legal personality
- New ASEAN Bodies
- Two new openly –recruited DSGs
- More ASEAN meetings
- More roles of ASEAN Foreign Ministers
- New and enhanced role of the secretary – general of ASEAN

Other new initiatives and changes

13th ASEAN Summit, Singapore, 2007, Charter of the Association of Southeast Asian Nations, Singapore, 20 November 2007, Singapore Declaration on the ASEAN Charter, Singapore, 20 November 2007

CHAPTER II: LEGAL PERSONALITY: Article 3 Legal Personality of A ASEAN, as an inter – governmental organization, is hereby conferred legal personality

- ASEAN ECONOMIC COMMUNITY BLUEPRINT

I INTRODUCTION

1. The ASEAN Leaders at their Summit in Kuala Lumpur in December 1997 decided to transform ASEAN into a stable, prosperous, and highly competitive region with equitable economic development, and reduced poverty and socio – economic disparities (ASEAN Vision 2020).

A Single Market and production Base

9. An ASEAN single market and production base shall comprise five core elements: (i) free flow of goods; (ii) free flow of services ; (iii) free flow of investment: (iv) freer flow of capital; and (v) free flow of skilled labour In addition, the single market and production base also include two important components, namely, the priority integration sectors. And food, agriculture and forestry

ASEAN COMMUNITY

The ASEAN Vision 2020, adopted by the ASEAN Leaders on the 30th Anniversary of ASEAN, agreed on a shared vision of ASEAN as a concert of Southeast Asian nations, outward looking, living in peace, stability and prosperity, bonded together in partnership in dynamic development and in a community of caring societies.

At the 9th ASEAN Summit in 2003, the ASEAN Leaders resolved that an ASEAN Community shall be established.

At the 12th ASEAN Summit in January 2007, the Leaders affirmed their strong commitment to accelerate the establishment of an ASEAN Community by 2015 and signed the Cebu declaration on the Acceleration of the Establishment of an ASEAN Community by 2015.

The ASEAN Community is comprised of three pillars, namely the ASEAN Political – Security Community, ASEAN Economic Community and ASEAN Socio Cultural Community. Each pillar has its own Blueprint, and, together with the Initiative for ASEAN Integration (IAI) Strategic Framework and IAI Work Plan Phase II (2009 – 2015). They form the Roadmap for and ASEAN Community 2009 -2015

ASEAN Economic Community (AEC) shall be the goal of regional economic integration by 2015, AEC envisages the following key characteristics: (a) single market and production base, (b) a highly competitive economic region, (c) a region of equitable economic , development , and (d) a region fully integrated into the global economy.

The AEC areas of cooperation include human resources development and capacity building; recognition of professional qualifications; closer consultation on macroeconomic and financial policies; trade financing measures; enhanced infrastructure and communication connectivity; development of electronic transactions through e-ASEAN; Integrating industries across the region to promote regional sourcing and enhancing private sector involvement for the building of the a region with free movement of goods, services, investment, skilled labour, and freer flow of capital.

The ASEAN Leaders adopted the ASEAN Economic Blueprint at the 13th ASEAN Summit on 20 November 2007 in Singapore to serve as a coherent master plan guiding the establishment of the ASEAN Economic Community 2015.

ASEAN Political – Security Community to build on what has been constructed over the years in the field of political and security co-operation, the ASEAN Leaders have agreed to establish the ASEAN Political – Security Community (APSC). The APSC shall aim to ensure that countries in the region live at peace with one another and with the world in a just, democratic and harmonious environment.

The members of the Community pledge to rely exclusively on peaceful processes in the settlement of intra-regional differences and regard their security as fundamentally linked to one another and bound by geographic location, common vision and objectives, It has the following components: political development; shaping and sharing of norms; conflict prevention; conflict resolution; post –conflict peace building; and implementing mechanisms.

- ASEAN Political – Security Community (APSC) Blueprint

The APSC Blueprint envisages ASEAN to be a rules-based Community of shared values and norms; a cohesive, peaceful, stable and resilient region with shared responsibility for comprehensive security; as well as a dynamic and outward - looking region in an increasingly integrated and interdependent world.

The APSC blueprint is guided by the ASEAN Charter and the principles and purposes contained therein. It provides a roadmap and timetable to establish the APSC by 2015. It also leaves room for flexibility to continue programmes/activities beyond 2015 in order to retain its significance and have an enduring quality.

II CHARACTERISTICS AND ELEMENTS OF THE APSC

6. It is envisaged that the APSC will bring ASEAN's political and security cooperation to a higher plane The APSC will ensure that the peoples and Member States of ASEAN live in peace with one another and with the world at large in a just, democratic and harmonious environment

7. The APSC shall promote political development in adherence to the principles of democracy, the rule of law and good governance, respect for promotion and protection of human rights and fundamental freedoms as inscribed in the ASEAN Charter. It shall be and means by which ASEAN Member States can pursue closer interaction and cooperation to forge shared Norms and create common mechanisms to achieve ASEAN in which all sectors of society. Regardless of gender, race religion, language, or social and cultural background, are encouraged to participate in, and benefit from, the process of ASEAN integration and community building. In the implementation of the blueprint, ASEAN should also strive towards promoting and supporting gender - mainstreaming, tolerance, respect for diversity, equality and mutual understanding

8. At the same time, in the interest of preserving and enhancing peace and stability in the region, the APSC seeks to strengthen the mutually beneficial relations between ASEAN and its Dialogue Partners and friends. In doing so, it also maintains the centrality and proactive role of ASEAN in a regional architecture that is open. Transparent and inclusive, while remaining actively engaged, forward – looking and non – discriminatory.

9. The APSC subscribes to a comprehensive approach to security, which acknowledges the interwoven relationships of political, economic, social-cultural and environmental dimensions of development. It promotes renunciation of aggression and of the threat or use of force or other actions in any manner inconsistent with

international law and reliance of peaceful settlements of dispute. In the regard, It upholds existing ASEAN POLITICAL INSTRUMENTS SUCH AS THE Declaration on Zone of Peace, Freedom and Neutrality (ZOPFAN). The Treaty of Amity and Co-operation of South east Asia (TAC) and the Treaty on the Southeast Asian Nuclear weapon – Free Zone (SEANWFZ), which play a pivotal role in the area of confidence building measures, preventive diplomacy and pacific approaches to conflict resolution. It also seeks to address non-traditional security Issues.

10. Based on the above, the ASEAN Political – Security community envisages the following three key characteristics:

- a) A Rules – based Community of shared values and norms;
- b) A Cohesive, Peaceful, Stable and Resilient Region with shared responsibility for comprehensive security; security; and
- c) A Dynamic and Outward - looking region in an increasingly integrated and interdependent world

11. These characteristics are inter-related and mutually reinforcing, and shall be pursued in a balanced and consistent manner. To effectively realize the APSC, the APSC Blueprint is an action oriented document with a view to achieving results and recognized the capacity and capability of ASEAN Member States to undertake the stipulated actions in the Blueprint

- ASEAN Socio – Cultural Community

The ASEAN Socio – Cultural Community aims to contribute to realising an ASEAN Community that is people – oriented and socially responsible with a view to achieving enduring solidarity and unity among the peoples and Member States of ASEAN. It seeks to forge a common identity and build a caring and sharing society which is inclusive and where the well – being, livelihood, and welfare of the peoples are enhanced. ASCC is focused on nurturing the human, cultural and natural resources for sustained development in a harmonious and people-oriented ASEAN

- ASEAN Socio – Cultural Community (ASCC) Blueprint

The ASCC Blueprint represents the human dimension of ASEAN cooperation and upholds ASEAN commitment to address the region’s aspiration to lift the quality of life of its peoples. The goals of the ASCC are envisaged to be achieved by implementing concrete and productive actions that are people – centred and socially responsible. This set of cooperative activities has been developed based on the assumption that the three pillars of the ASEAN Community are interdependent and interrelated and that linkages are imperative to ensure complementarity and unity of purpose. The ASCC blueprint was adopted by the ASEAN Leaders at the 14th ASEAN Summit on 1st March 2009 in Cha-am/Hua Hin, Thailand

II CHARACTERISTICS AND ELEMENTS

4. The primary goal of the ASCC is to contribute to realizing an ASEAN Community that is people-centred and socially responsible with a view to achieving enduring solidarity and unity among the nations and peoples of ASEAN by forging a common identity and building a caring and sharing society which is inclusive and harmonious where the well-being, livelihood, and welfare of the peoples are enhanced.

5. The ASCC will address the region’s aspiration to lift the quality of life of its peoples through cooperative activities that are people-oriented and environmentally friendly geared towards the promotion of

sustainable development. The ASCC shall contribute to building a strong foundation for greater understanding, good neighborliness, and a shared sense of responsibility.

6. The ASCC is characterized by a culture of regional resilience, adherence to agreed principles, spirit of cooperation, collective responsibility, to promote human and social development, respect for fundamental freedoms, gender equality, the promotion and protection of human rights and the promotion of social justice.

7. The SECC shall respect the different cultures, languages, and religions of the peoples of ASEAN emphasize their common values in the spirit of unity in diversity and adapt them to present realities, opportunities and challenges.

8. The ASCC will also focus on the social dimension of Narrowing the development Gap (NDG) towards bridging the development gap among Member States.

9. Based on the above, the ASCC envisages the following characteristics: (a) Human development; (b) social welfare and Protection; (c) social Justice and Rights; (d) ensuring Environmental Sustainability; (e) Building the ASEAN Identity; and (f) Narrowing the Development Gap.

- รูปแบบการเปิดเสรีการค้าบริการ การค้าบริการโดยผู้ให้บริการต่างชาติดังกล่าวเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in services – GATS) กำหนดนิยามการค้าบริการระหว่างประเทศไว้ 4 รูปแบบ (Mode of Supply) ดังนี้ Mode 1 “ส่งบริการข้ามแดน” (Cross Border Supply) Mode 2 “ผู้รับบริการข้ามแดน” (Consumption Abroad) Mode 3 “ธุรกิจข้ามแดน” (Commercial Presence) Mode 4 “ผู้ให้บริการข้ามแดน” (Presence of Natural Person)

การจัดทำดัชนีชี้วัดการรวมตัวทางการเงินระหว่างประเทศ ASEAN 5⁶

ดร. ณรงค์ชัย จิตนันท์พงศ์
สำนักนโยบายและแผนงบประมาณ

การรวมตัวทางเศรษฐกิจเป็นนโยบายที่สำคัญประการหนึ่งที่ประเทศในภูมิภาคต่างๆ ให้ความสำคัญนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจดังกล่าว ตัวอย่างเช่น การลดข้อจำกัดการไหลเข้าออกของเงินทุน การเปิดเสรีทางการค้า การลดข้อจำกัดในการลงทุน และการเคลื่อนย้ายทรัพยากรอย่างเสรี เป็นต้น จะเป็นการเปิดโอกาสในการดำเนินธุรกิจของประชาชนในกลุ่มประเทศที่มีการรวมตัวเหล่านั้น ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร และนำมาสู่การเพิ่มขึ้นของระดับรายได้ประชาชาติร่วมกัน ทั้งนี้ กลุ่มประเทศในภาคพื้นทวีปยุโรป โดยมีสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเป็นประเทศผู้นำหลักประเทศหนึ่ง ได้ดำเนินการส่งเสริมการรวมตัวทางเศรษฐกิจระหว่างกันมาเป็นเวลายาวนาน ทั้งการเป็นกลุ่มตลาดร่วมด้านการค้า ไปจนถึงการรวมตัวทางการเงิน ซึ่งกลุ่มประเทศสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ก็ได้นำกรณีศึกษาของกลุ่มประเทศภาคพื้นทวีปยุโรปดังกล่าว มาเป็นตัวอย่างหนึ่ง ในการประกอบการพิจารณาดำเนินการรวมตัวทางเศรษฐกิจระหว่างกัน ทั้งในด้านการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน และมาตรการด้านการเงินระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการรวมตัวทางเศรษฐกิจดังกล่าว ควรมีตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (Performance Indicators) ที่สามารถให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบได้ว่า การรวมตัวทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มประเทศ ASEAN มีความคืบหน้าและประสมรรคผลอย่างไร

รายงานฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำดัชนีชี้วัดการรวมตัวทางการเงิน (Financial Integration Index) ระหว่างกลุ่มประเทศ ASEAN โดยจะให้ความสำคัญกับกลุ่มประเทศที่มีภาคการเงินและการธนาคารที่ได้รับการพัฒนาในระดับหนึ่งเป็นหลัก ประกอบด้วย สาธารณรัฐสิงคโปร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (หรือประเทศ ASEAN 5) ทั้งนี้ การจัดทำดัชนีชี้วัดการรวมตัวทางการเงินดังกล่าว เป็นการเชื่อมตัวชี้วัดการรวมตัวทางการเงินในตลาดการเงินประเภทต่างๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้ได้ดัชนีอ้างอิงหลักที่สามารถใช้วัดผลการรวมตัวทางการเงินในภาพรวม

⁶ เนื้อหาในรายงานฉบับนี้เป็นการนำเสนอความเห็นในเชิงวิชาการ และไม่ได้สะท้อนถึงนโยบายในหน่วยงานของผู้เขียน ทั้งนี้ การคำนวณดัชนีชี้วัดการรวมตัวทางการเงินระหว่างประเทศ ASEAN 5 เป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้เขียนและ ดร.กุลกัลยา พระยาราช ธนาคารพัฒนาเอเชีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ในกลุ่มประเทศ ASEAN 5 ได้ทั้งหมด และจากแหล่งอ้างอิงทางวิชาการที่ผู้เขียนหาได้ในปัจจุบัน ยังไม่มีผลงานใดที่ทำการเชื่อมตัวชี้วัดต่างๆ เพื่อจัดทำในรูปแบบดัชนีดังกล่าว ดังนั้น ผลการศึกษาในรายงานฉบับนี้ อาจเป็นการต่อยอดทางวิชาการจากสิ่งเดิมที่มีอยู่

การศึกษาและรวบรวมผลงานวิจัยในอดีต ทำให้สามารถจัดประเภทตัวชี้วัดการรวมตัวทางการเงินระหว่างประเทศเป็นได้ 2 ประเภทหลัก ได้แก่

- ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ (Quantity-based Indicators) ส่วนใหญ่คำนวณมาจากจำนวนสินทรัพย์และหนี้สินในรูปสกุลเงินต่างประเทศ ที่ประเทศถือครองอยู่ โดยงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ Lane and Milesi-Ferretti (2007) และ Benetrix and Walti (2008)
- ตัวชี้วัดเชิงราคา (Price-Based Indicators) ส่วนใหญ่คำนวณมาจากอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ในตลาดการเงินประเภทต่างๆ โดยเครื่องมือทางสถิติที่สามารถคำนวณตัวชี้วัดในเชิงราคา ได้แก่ อัตราส่วนความแปรปรวน (Variance Ratio) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ Benetrix and Walti (2008)

ธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank) เป็นหน่วยงานหนึ่ง ที่ใช้ตัวชี้วัดการรวมตัวทางการเงินดังกล่าว เพื่อติดตามความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปในตลาดการเงินประเภทต่างๆ ได้แก่ 1.ตลาดเงิน (Money Market) 2.ตลาดตราสารหนี้รัฐบาล (Government Bond Market) 3.ตลาดตราสารหนี้เอกชน (Corporate Bond Market) 4.ตลาดตราสารทุน (Equity Market) และ 5.ตลาดการธนาคาร (Banking Market) โดยตัวชี้วัดที่ใช้นอกจากจะเป็นตัวชี้วัดในเชิงราคาและปริมาณแล้วยังมีตัวชี้วัดประเภทอื่นๆ เช่น ตัวชี้วัดเชิงโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการชำระเงิน และค่าธรรมเนียมในการทำธุรกรรม เป็นต้น ทั้งนี้ ประเภทของตัวชี้วัดที่ใช้ปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การใช้ดัชนีการรวมตัวทางการเงินของธนาคารกลางยุโรป

ประเภทตัวชี้วัด	ประเภทตลาด				
	ตลาดเงิน	ตลาดตราสารหนี้รัฐบาล	ตลาดตราสารหนี้เอกชน	ตลาดตราสารทุน	ตลาดการธนาคาร
เชิงปริมาณ	✓		✓	✓	✓
เชิงราคา	✓	✓	✓	✓	✓
อื่นๆ	✓		✓		✓

ที่มา: ธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank)

ผู้เขียนเห็นว่า ตัวชี้วัดการรวมตัวทางการเงินในเชิงราคาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จะมีข้อดีในระดับสูงเมื่อเทียบกับตัวชี้วัดในเชิงปริมาณ เนื่องจากอัตราผลตอบแทนทางการเงินของสินทรัพย์เป็นข้อมูลที่สามารถจัดหาได้โดยสะดวกและมีความถี่ของข้อมูลสูง ทำให้ตัวชี้วัดเชิงราคาดังกล่าวและดัชนีชี้วัดการรวมตัวทางการเงิน สามารถสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งได้ โดย Solnik and Roulet (2000) และ Adjaoute and Danthine (2004) กล่าวว่า ระดับการรวมตัวทางการเงินระหว่างกลุ่มประเทศ ณ ขณะเวลาใดเวลาหนึ่ง สามารถอธิบายโดยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ทางการเงินในกลุ่มประเทศดังกล่าว หากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าต่ำ แสดงว่า อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ในกลุ่มประเทศเหล่านั้น มีการเคลื่อนไหวสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน ทำให้ระดับการรวมตัวทางการเงินระหว่างกันอยู่ในระดับสูง

ในการศึกษาฉบับนี้ จะทำการคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตลาดการเงินประเภทต่าง ๆ ในประเทศ ASEAN 5 โดยประเภทของตลาดการเงินในการศึกษาและข้อมูลที่ใช้ มีดังนี้⁷

- ตลาดเงิน ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร
- ตลาดตราสารหนี้รัฐบาล ใช้อัตราผลตอบแทนของตั๋วเงินคลัง
- ตลาดตราสารทุน ใช้อัตราการเปลี่ยนแปลงของตลาดหลักทรัพย์
- ตลาดการธนาคาร ใช้อัตราดอกเบี้ยของสินเชื่อแก่ภาคเอกชน

ทั้งนี้ สูตรในการคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีดังนี้

$$SD_{i,t} = \sqrt{\frac{1}{N-1} \sum_{j=1}^N (R_{j,i,t} - \bar{R}_{i,t})^2}$$

โดย $R_{j,i,t}$ คือ อัตราผลตอบแทนในประเทศ j ในตลาดการเงินประเภท i ณ เวลา t
 $\bar{R}_{i,t}$ คือ อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยในตลาดการเงินประเภท i ณ เวลา t
 N คือ จำนวนประเทศที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผลการคำนวณปรากฏตามรูปที่ 1 พบว่า ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในตลาดการเงินประเภทต่าง ๆ มีแนวโน้มปรับตัวลดลงในระยะยาว ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตลาดการเงินทั้ง 4 ประเภทดังกล่าว ในประเทศ ASEAN 5 มีการรวมตัวกันในระดับสูงขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีต อย่างไรก็ตาม ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในตลาดการเงินบางประเภท อาจมีการปรับเพิ่มขึ้นบ้างในช่วงหลังการเกิดวิกฤตการเงินเอเชียใน พ.ศ. 2540

⁷ การศึกษาในครั้งนี้ จะยังคงไม่รวมข้อมูลในตลาดตราสารหนี้เอกชน เนื่องจากยังไม่สามารถหาตัวแปรที่สามารถแสดงภาวะการเปลี่ยนแปลงไปของตลาดตราสารหนี้เอกชนดังกล่าว ได้อย่างเหมาะสม

ซึ่งวิกฤติดังกล่าวทำให้สภาพคล่องในตลาดการเงินและค่าเงินของประเทศ ASEAN 5 ในขณะนั้นมีความผันผวนในระดับสูง แต่เมื่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ASEAN 5 กลับเข้าสู่ภาวะปกติในช่วงหลายปีต่อมา อัตราผลตอบแทนในสินทรัพย์ประเภทต่างๆ กลับเคลื่อนไหวสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันมากขึ้น ประกอบกับการให้ความสำคัญของการรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ทำให้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราผลตอบแทนในตลาดการเงินกลับมามีค่าลดลงอีกครั้งหนึ่ง

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตลาดการเงินทั้ง 4 ประเภทที่คำนวณได้สามารถนำมาคำนวณค่าดัชนีชี้วัดการรวมตัวทางการเงินได้ดังสูตรต่อไปนี้

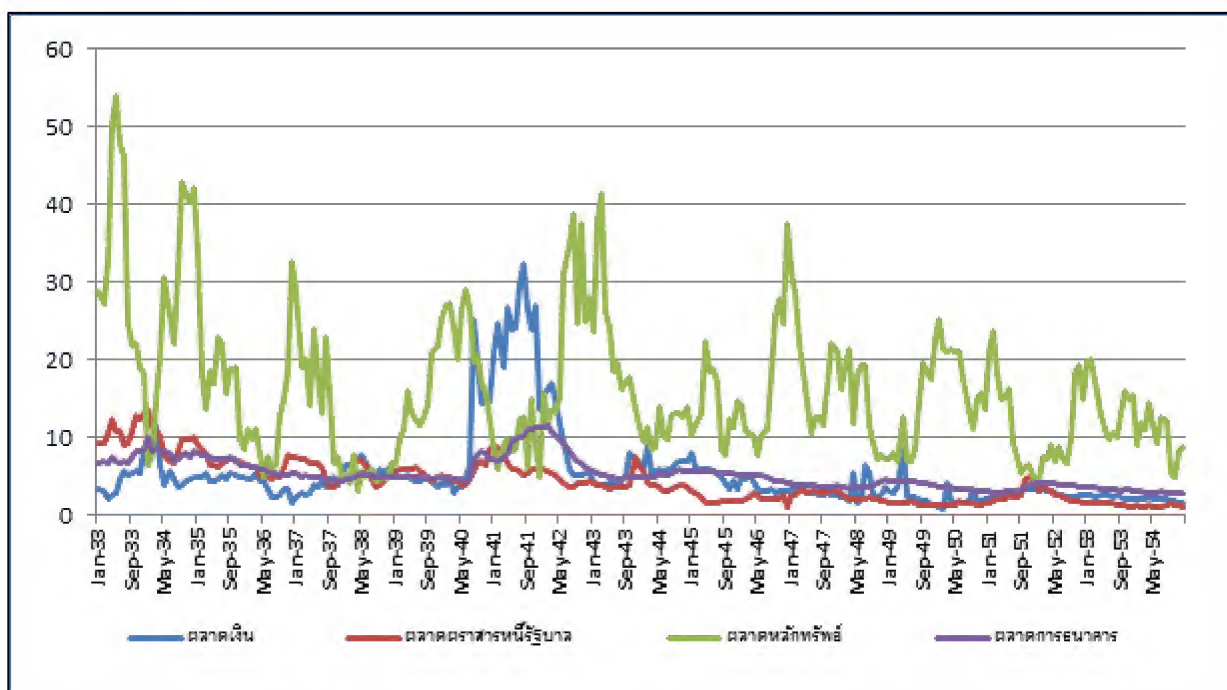
$$FII_t = \sum_{i=1}^M \omega_i * SD_{i,t}$$

โดย ω_i คือ ค่าถ่วงน้ำหนักสำหรับตลาดการเงินต่างๆ และ $\sum_{i=1}^M \omega_i = 1$

M คือ จำนวนตลาดการเงินที่ใช้ในการวิเคราะห์

การแปลความค่าของดัชนีดังกล่าวทำได้ดังต่อไปนี้ เมื่อการรวมตัวทางการเงินอยู่ในระดับสูง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจะมีค่าลดลงและอยู่ในระดับต่ำ ทำให้ค่าของดัชนีอยู่ในระดับต่ำด้วย ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า หากค่าของดัชนีชี้วัดการรวมตัวทางการเงินอยู่ในระดับต่ำ จะแสดงให้เห็นว่าการรวมตัวทางการเงินระหว่างกันอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตาม การคำนวณดัชนีชี้วัดการรวมตัวทางการเงิน

รูปที่ 1 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตลาดการเงินในประเทศ ASEAN 5

ยังมีประเด็นที่จะต้องทำการวิเคราะห์ คือ การกำหนดค่าถ่วงน้ำหนักที่เหมาะสมสำหรับตลาดการเงินแต่ละประเภทหรือ ω_i ดังนั้น รายงานฉบับนี้จะใช้ค่าถ่วงน้ำหนัก 2 กรณี ดังนี้

- กรณีฐาน กำหนดค่าถ่วงน้ำหนักเท่ากัน
- กรณีที่ 2 กำหนดค่าถ่วงน้ำหนักตามมูลค่าของตลาด โดยใช้ข้อมูลล่าสุดของปริมาณเงินปริมาณตราสารหนี้รัฐบาล มูลค่าตลาดหลักทรัพย์ และมูลค่าสินเชื่อแก่ภาคเอกชน มาทำการคำนวณ⁸

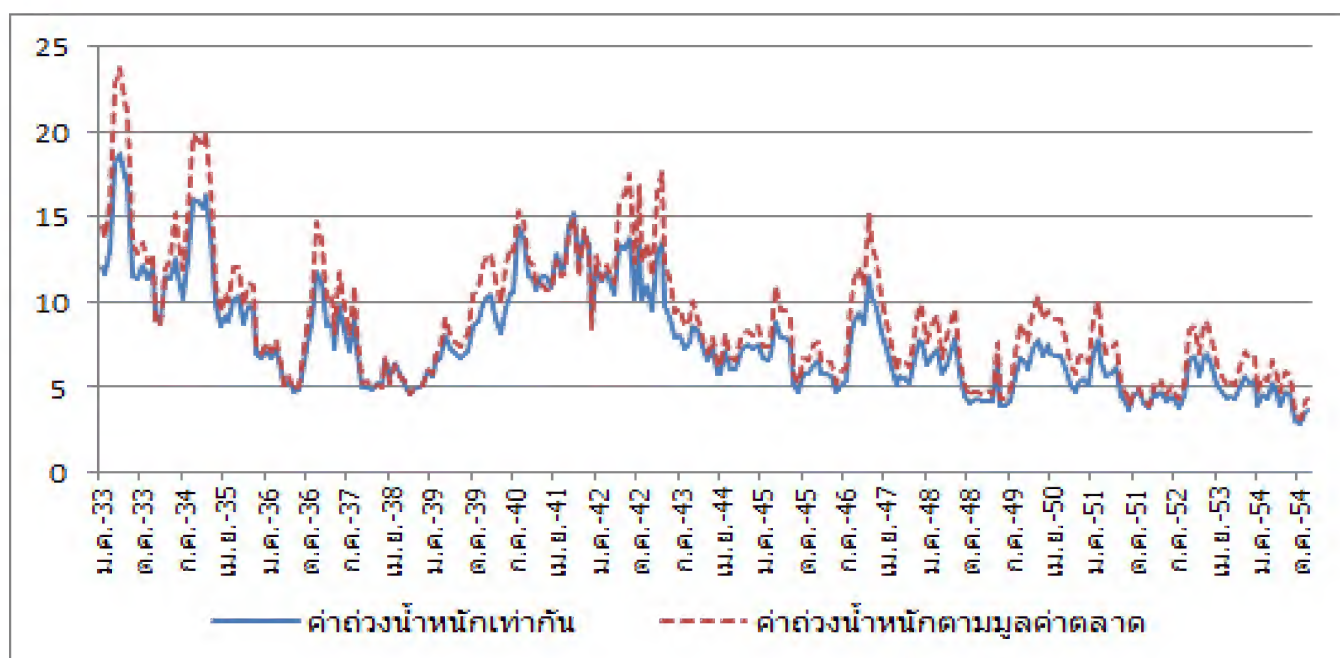
ตารางที่ 2 ค่าถ่วงน้ำหนักสำหรับตลาดการเงินต่างๆ

	ตลาดเงิน	ตลาดตราสารหนี้รัฐบาล	ตลาดตราสารทุน	ตลาดการธนาคาร
กรณีฐาน (ค่าเท่ากัน)	0.250	0.250	0.250	0.250
กรณีที่ 2 (ตามมูลค่าตลาด)	0.218	0.199	0.359	0.224

ที่มา: จากการคำนวณ

ผลการคำนวณดัชนีชี้วัดการรวมตัวทางการเงินปรากฏตามรูปที่ 2 พบว่า ค่าของดัชนีดังกล่าวทั้งในกรณีฐานและกรณีที่สอง ต่างมีค่าลดลงอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงการรวมตัวทางการเงินระหว่างประเทศ ASEAN 5 ที่เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ ค่าของดัชนีในทั้งสองกรณีต่างเคลื่อนไหวสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง จึงอาจสรุปได้ว่า ผลการศึกษาที่ได้มีความน่าเชื่อถือและไม่อ่อนไหวต่อค่าถ่วงน้ำหนักที่เปลี่ยนแปลงไป

รูปที่ 2 ดัชนีชี้วัดการรวมตัวทางการเงิน

⁸ ใช้ข้อมูล ณ สิ้นปี พ.ศ. 2554 หรือมูลค่าล่าสุดที่สามารถหามาได้

ประโยชน์ของการศึกษาจากรายงานฉบับนี้ คือ การมีแหล่งอ้างอิงในเชิงปริมาณ ที่สามารถใช้เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินนโยบายการรวมตัวทางเศรษฐกิจด้านการเงินในกลุ่มประเทศ ASEAN 5 ซึ่งผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจมีการใช้ดัชนีดังกล่าว เป็นข้อมูลประกอบการชี้แจงและทำความเข้าใจต่อสาธารณชนและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

แหล่งอ้างอิง

1. Adjaoute, K. and J. P. Danthine. (2004). Equity returns and integration: is Europe changing? *Oxford Review of Economic Policy* 20(4): 555-570.
2. Benetrix, A. S. and Walti, S. (2008). Indicators of Regional Financial Integration, IIS Discussion Paper No. 243
3. Lane, P.R. and G. M. Milesi-Ferretti. (2007). The external wealth of nations mark II: revised and extended estimates of foreign assets and liabilities, *Journal of International Economics* 73: 223-250.
4. Solnik, B. and J. Roulet. (2000). Dispersion as cross-sectional correlation, *Financial Analysts Journal* 56(1): 54-61.

ข้อมูลพื้นฐาน 10 ประเทศสมาชิก ASEAN : ตอนที่ 3

โดย... พงษ์รินทร์ วงศ์สายสุวรรณ และ อนุสรณ์ มูลบ้อม

กลุ่มยุทธศาสตร์การงบประมาณ

วารสารการงบประมาณ ฉบับที่ 28 ผู้เขียนได้นำเสนอภาพรวมของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือ อาเซียน (Association of South East Asian Nations: ASEAN) ซึ่งจัดตั้งขึ้นในวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ณ วังสราญรมย์ ในกระทรวงการต่างประเทศ กรุงเทพมหานคร โดยมีการนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของประเทศ อินโดนีเซีย และ มาเลเซีย ซึ่งเป็น 2 ใน 5 ประเทศสมาชิกที่เป็นผู้เริ่มก่อตั้งอาเซียน และวารสารการงบประมาณฉบับที่แล้ว (ฉบับที่ 29) ผู้เขียนก็ได้นำเสนอข้อมูลพื้นฐานของประเทศอีก 3 ประเทศที่เป็นผู้เริ่มก่อตั้งอาเซียน ได้แก่ ประเทศ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ ไทย รับใช้ท่านผู้อ่านต่อเป็นตอนที่ 2 ฉบับนี้เป็นตอนสุดท้ายแล้วผู้เขียนก็จะนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของประเทศสมาชิกที่เหลืออีก 5 ประเทศซึ่งเข้ามาร่วมกับ ASEAN ในภายหลัง ได้แก่ ประเทศ เมียนมาร์ และ ลาว (เข้าร่วมเป็นสมาชิกวันที่ 23 กรกฎาคม 2540) เวียดนาม (เข้าร่วมเป็นสมาชิกวันที่ 28 กรกฎาคม 2538) บรูไนดารุสซาลาม (เข้าร่วมเป็นสมาชิกวันที่ 7 มกราคม 2527) และ กัมพูชา (เข้าร่วมเป็นสมาชิกวันที่ 9 เมษายน 2542) โปรดติดตามได้เลยค่ะ

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (The Republic of the Union of Myanmar)

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง

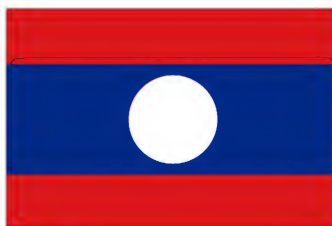
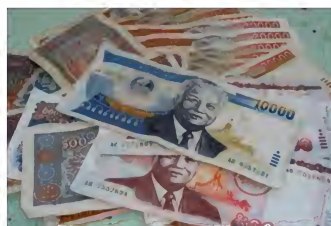
ทิศเหนือ และ ตะวันออกเฉียงเหนือติดกับจีน (2,185 กิโลเมตร) ทิศตะวันออกเฉียงใต้ติดกับลาว (235 กิโลเมตร) และไทย (2,401 กิโลเมตร) ทิศตะวันตกติดกับอินเดีย (1,463 กิโลเมตร) และบังกลาเทศ (193 กิโลเมตร) ทิศใต้ติดกับทะเลอันดามัน และอ่าวเบงกอล

พื้นที่	657,740 ตารางกิโลเมตร (ประมาณ 1.3 เท่าของไทย)
เมืองหลวง	นครเนปีดอว์ (Nay Pyi Taw)
ประชากร	58.38 ล้านคน (ปีงบประมาณ 2551 - 2552)
ภาษาราชการ	เมียนมาร์/พม่า
ศาสนา	ศาสนาพุทธ ร้อยละ 89 ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 5 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 4 อื่นๆ ร้อยละ 2
ประมุข	นายเต็ง เส่ง (U TheinSein) หมายเหตุ พลเอกอาวุโส ตาน ฉ่วย (Senior General Than Shwe) อดีตประมุข ซึ่งยังคงดำรงยศทางทหาร แต่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ เมียนมาร์
ผู้นำรัฐบาล	นายเต็ง เส่ง (General TheinSein) (ประธานาธิบดี)
รัฐมนตรีต่างประเทศ	นายวันนะ หม่อง ลวิน (U WunnaMaungLwin)
ระบอบการปกครอง	รัฐสภาที่สมาชิกมาจากการเลือกตั้ง โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขประเทศ และหัวหน้ารัฐบาล
เขตการปกครอง	แบ่งการปกครองเป็น 7 รัฐ (State) สำหรับเขตที่ประชากรส่วนใหญ่เป็นชนกลุ่มน้อย และ 7 ภาค (Region) สำหรับเขตที่ประชากรส่วนใหญ่เป็นเชื้อสายพม่า
วันชาติ	4 มกราคม 2491 (ค.ศ.1948)
วันเข้าร่วมอาเซียน	23 กรกฎาคม 2540
วันสถาปนาความสัมพันธ์	24 สิงหาคม 2491 (ค.ศ.1948)
ทางการทูตกับไทย	
หน่วยเงินตรา	จ๊ต อัตราแลกเปลี่ยนประมาณ 725 จ๊ตเท่ากับ 1 ดอลลาร์สหรัฐ หรือ 24 จ๊ต เท่ากับประมาณ 1 บาท (ณ เดือนกันยายน 2554)
ผลิตภัณฑ์มวลรวม	31.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2553)
ภายในประเทศ	
รายได้ประชาชาติต่อหัว	2,858 ดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2553)
การขยายตัวทางเศรษฐกิจ	ร้อยละ 3.3 (ปี 2553)
สินค้านำเข้าสำคัญ	เครื่องจักรกล ไยสังเคราะห์ น้ำมันสำเร็จรูป

สินค้าส่งออกสำคัญ	ก๊าซธรรมชาติ ไม้ เมล็ดพืช หยกและหินมีค่า
ระบบงบประมาณ	Program Based Budget
วงจรงบประมาณ	เริ่ม 1 เม.ย.ของปีก่อนหน้าและสิ้นสุด 31 มี.ค. ของปีปัจจุบัน
จุดแข็ง	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก 2. มีพรมแดนติดกับไทย อินเดียและจีน 3. แรงงานมีราคาถูก
จุดอ่อน	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีมาตรการกีดกันทางการค้า 2. ระบบ Logistics ยังไม่ดี 3. มีการคอร์รัปชันสูง
โอกาส	<ol style="list-style-type: none"> 1. รัฐบาลทหารมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนโดยต่างชาติ 2. มีความสัมพันธ์ที่ดีกับไทย
อุปสรรค	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีปัญหาการปราบปรามชนกลุ่มน้อยอยู่บ่อยๆ 2. เป็นแหล่งผลิตสารเสพติดที่ไทยกำลังปราบปราม 3. การนำเข้าสินค้าต้องใช้เงินที่ได้จากการส่งออก 4. การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงข้อตกลงบ่อยโดยขาดเหตุผล 5. มีการปิดด่านชายแดนบ่อย

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People's Democratic Republic)

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง	ตั้งอยู่ทางเหนือของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทิศเหนือติดกับจีน ทิศตะวันตกติดกับพม่าและไทย ทิศตะวันออกติดกับเวียดนาม และทิศใต้ติดกับ กัมพูชา เป็นประเทศเดียวในภูมิภาคที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล
พื้นที่	236,880 ตารางกิโลเมตร (1/2 เท่าของประเทศไทย)

เมืองหลวง	นครหลวงเวียงจันทน์ (Vientiane)
ประชากร	ประมาณ 6 ล้านคน (ปี 2552)
ภาษาราชการ	ภาษาลาว
ศาสนา	ศาสนาพุทธ (เถรวาท) ร้อยละ 75 และนับถือความเชื่อท้องถิ่น ร้อยละ 16 - 17
ประมุข	พลโท จูมมาลี ไชยะสอน (Lt. Gen. Choummaly Sayasone) ประธานประเทศ สปป. ลาว (President of the Lao PDR)
ผู้นำรัฐบาล	นายทองสิง ทำมวงว นายกรัฐมนตรี
รัฐมนตรีต่างประเทศ	ดร. ทองลุน สีสุลิด
ระบอบการปกครอง	ระบอบสังคมนิยม โดยมีพรรคประชาชนปฏิวัติลาว
เขตการปกครอง	แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 18 จังหวัด โดยมี เมือง เป็นหน่วยย่อย
วันชาติ	2 ธันวาคม 2518
วันเข้าร่วมอาเซียน	23 กรกฎาคม 2540
วันสถาปนาความสัมพันธ์	19 ธันวาคม 2493
ทางการทูตกับไทย	
หน่วยเงินตรา	กีบ (1 บาท เท่ากับประมาณ 250 กีบ) (ปี 2553)
ผลิตภัณฑ์มวลรวม	4.01 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2551)
ภายในประเทศ	
รายได้ประชาชาติต่อหัว	835 ดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2551)
การขยายตัวทางเศรษฐกิจ	ร้อยละ 7.9 (ปี 2551)
สินค้านำเข้าสำคัญ	รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องอุปโภคบริโภค
สินค้าส่งออกสำคัญ	ไม้ซุง ไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์ไม้ สินแร่ เศษโลหะ ถ่านหิน เสื้อผ้าสำเร็จรูป
ระบบงบประมาณ	Program Based Budget
วงจรงบประมาณ	เริ่ม 1 ต.ค.ของปีก่อนหน้าสิ้นสุด 30 ก.ย.ปีปัจจุบัน
จุดแข็ง	1. เป็นประตูสู่จีน เวียดนามและไทย 2. อุดมด้วยทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานชีวภาพ 3. ได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศหลายด้านเนื่องจากเป็นประเทศยากจน 4. มีแรงงานราคาถูก
จุดอ่อน	1. แรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานไร้ฝีมือ 2. ขาดระบบฐานข้อมูลและการจัดการที่ดี

	3. ขาดแคลนสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
	4. ขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย
โอกาส	1. ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าและภาษีศุลกากรจากสหรัฐอเมริกาและยุโรป
	2. ประชากรมีความรู้หลากหลายภาษา เนื่องจากได้รับทุนให้ไปศึกษาต่อต่างประเทศจำนวนมาก
อุปสรรค	1. ตลาดในประเทศมีขนาดเล็กและกำลังซื้อต่ำ
	2. โครงสร้างพื้นฐานยังไม่ได้ได้รับการพัฒนา

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam)

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง	ตั้งอยู่ด้านตะวันออกของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทิศเหนือติดกับจีน ทิศตะวันตกติดกับลาว ทิศตะวันตกเฉียงใต้ ติดกับกัมพูชา ทิศตะวันออกติด กับทะเลจีนใต้และอ่าวตังเกี๋ย ทิศใต้ติดกับอ่าวไทย
พื้นที่	331,690 ตารางกิโลเมตร (ประมาณพื้นที่ 3 ใน 5 ของไทย)
เมืองหลวง	กรุงฮานอย (Hanoi)
ประชากร	89.57 ล้านคน (ปี 2553)
ภาษาราชการ	เวียดนาม
ศาสนา	ไม่มีศาสนาประจำชาติ เนื่องจากปกครองโดยระบอบสังคมนิยม (มีผู้แสดงตน ว่านับถือศาสนาต่างๆ 15.65 ล้านคน โดยศาสนาพุทธ (มหายาน) มีจำนวน ผู้นับถือมากที่สุด ร้อยละ 9.3)
ประมุข	นายเจืองเติน ซาง (Truong Tan Sang) ประธานาธิบดี
ผู้นำรัฐบาล	นายเหวียนเตินซุง (Nguyen Tan Dung) นายกรัฐมนตรี
รัฐมนตรีต่างประเทศ	นายฟามบิ่งห์มิงห์

ระบอบการปกครอง	ระบอบสังคมนิยม โดยมีพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม (Communist Party of Vietnam) เป็นพรรคการเมืองเดียวและ มีอำนาจสูงสุด
เขตการปกครอง	แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 58 จังหวัด และ 5 เทศบาลซึ่งเป็นเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเท่าจังหวัด
วันชาติ	2 กันยายน
วันเข้าร่วมอาเซียน	28 กรกฎาคม 2538
วันสถาปนาความสัมพันธ์	6 สิงหาคม 2519
ทางการทูตกับไทย	
หน่วยเงินตรา	เงินด่ง (1 บาท ประมาณ 691 ด่ง เมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2555)
ผลิตภัณฑ์มวลรวม	119 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2554)
ภายในประเทศ	
รายได้ประชาชาติต่อหัว	1,362 ดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2554)
การขยายตัวทางเศรษฐกิจ	ร้อยละ 5.89 (ปี 2554)
สินค้านำเข้าสำคัญ	น้ำมันสำเร็จรูป เหล็กและเหล็กกล้า เส้นใยสิ่งทอ เครื่องใช้ไฟฟ้า พลาสติก รถยนต์และส่วนประกอบ เครื่องจักรและอุปกรณ์ น้ำมันดิบ
สินค้าส่งออกสำคัญ	สิ่งทอและเสื้อผ้า น้ำมันดิบ อาหารทะเล ข้าว ยางพารา กาแฟ รองเท้า ชา คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
ระบบงบประมาณ	Planning, Programming Budget
วงจรงบประมาณ	เริ่ม 1 ม.ค.ถึง 31 ธ.ค.
จุดแข็ง	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเมืองมีเสถียรภาพและมีการสานต่อนโยบายอย่างต่อเนื่อง 2. ประชากรในวัยทำงานสูงถึงร้อยละ 55 ของประชากรทั้งหมด 3. อุดมด้วยอาหารทะเล น้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ 4. นักลงทุนได้รับการยกเว้นภาษีเป็นเวลา 5 ปี หากดำเนินการต่อจะได้รับส่วนลดให้เสียร้อยละ 50 เป็นเวลา 7 ปี และประมาณปีที่ 15 เสียภาษีเต็มอัตรา
จุดอ่อน	<ol style="list-style-type: none"> 1. กฎหมายขาดความชัดเจน 2. ขาดแคลนกระแสไฟฟ้าบ่อย 3. ค่าเช่าที่ดินและสาธารณูปโภคมีราคาสูง 4. ต้นทุนด้าน Logistics สูง
โอกาส	<ol style="list-style-type: none"> 1. อำนาจการซื้อสูง เนื่องจากมีประชากรถึง 86.6 ล้านคน

2. ผู้บริโภคนิยมสินค้ามีคุณภาพและทันสมัย
3. ความหลากหลายของสินค้าที่ผลิตได้เองมีน้อย
4. ค่าแรงถูก
5. ความต้องการบริโภคในประเทศมีสูง
6. เป็นประเทศเปิดใหม่ มีมรดกโลก 4 แห่ง และรัฐพยายามส่งเสริมการท่องเที่ยว

รัฐบรูไนดารุสซาลาม (State of Brunei Darussalam)

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง	ทางตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะบอร์เนียว (ละติจูดที่ 5 เหนือเส้นศูนย์สูตร)
พื้นที่	5,765 ตารางกิโลเมตร โดยพื้นที่ร้อยละ 70 เป็นป่าไม้เขตร้อน
เมืองหลวง	บันดาร์เสรีเบกาวัน (Bandar Seri Begawan)
ประชากร	414,000 คน (ปี 2553)
ภาษาราชการ	ภาษามลายู (Malay หรือ Bahasa Melayu)
ศาสนา	อิสลาม ร้อยละ 67 พุทธ ร้อยละ 13 คริสต์ ร้อยละ 10 และอื่น ๆ ร้อยละ 10
ประมุข	สมเด็จพระราชาธิบดี ฮัจญ์ฮัสซานัลโบลเกียห์มูอิซซัดดิน วัดเดาเลาะห์ (Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah) สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ 29
ผู้นำรัฐบาล	สมเด็จพระราชาธิบดี ฮัจญ์ฮัสซานัลโบลเกียห์มูอิซซัดดิน วัดเดาเลาะห์ (Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah) สมเด็จพระราชาธิบดีองค์ที่ 29
รัฐมนตรีต่างประเทศ	เจ้าชายโมฮาเหม็ดโบลเกียห์ (Prince Mohamed Bolkiah)
ระบอบการปกครอง	สมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยมีสมเด็จพระราชาธิบดี องค์ประมุข เป็นผู้นำรัฐบาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
เขตการปกครอง	แบ่งเป็นสี่เขต คือ Brunei-Muara, Belait, Temburong และ Tutong
วันชาติ	23 กุมภาพันธ์
วันเข้าร่วมอาเซียน	7 มกราคม 2527

วันสถาปนาความสัมพันธ์ 1 มกราคม 2527

ทางการทูตกับไทย

หน่วยเงินตรา บรูไนดอลลาร์ (1 บรูไนดอลลาร์ ประมาณ 24.23 บาท)

ผลิตภัณฑ์มวลรวม 12.0 พันล้าน USD (ไทย: 361.8 พันล้านUSD)

ภายในประเทศ

รายได้ประชาชาติต่อหัว 28,340 USD (ไทย: 5,351.6USD)

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 3.1 (ปี 2553)

สินค้านำเข้าสำคัญ เครื่องจักรอุตสาหกรรม รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้าเกษตร อาทิ ข้าวและผลไม้

สินค้าส่งออกสำคัญ น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ

ระบบงบประมาณ Performance Based Budget

วงจรงบประมาณ เริ่ม 1 เม.ย.ของปีก่อนหน้าแล้วสิ้นสุด 31 มี.ค.ของปีปัจจุบัน

จุดแข็ง 1. มีกำลังซื้อสูงจากการขายน้ำมัน

2. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

จุดอ่อน

1. ขั้นตอนการนำเข้าขึ้นกับนักธุรกิจชาวสิงคโปร์ และการขนส่งต้องผ่านสิงคโปร์ก่อน

2. มีข้อจำกัดทางศาสนาเรื่องการค้าที่เคร่งครัด เนื่องจากนับถือศาสนาอิสลาม

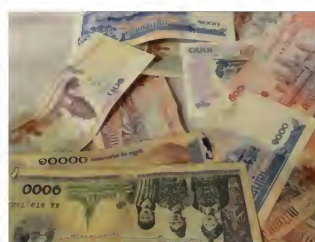
โอกาส

1. รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน อุปกรณ์และการหาตลาด รวมทั้งเงินกู้ยืม

อุปสรรค

ต้นทุนค่าขนส่งมีราคาสูงเนื่องจากมีแต่ขาไปเที่ยวเดียว ขากลับไม่มีสินค้า

ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทิศเหนือติดกับประเทศไทย (จังหวัด อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ และบุรีรัมย์) และลาว ทิศตะวันออกติดเวียดนาม ทิศ ตะวันตกติดประเทศไทย (จังหวัดสระแก้ว จันทบุรี และตราด) และทิศใต้ติดอ่าวไทย

พื้นที่	181,035 ตารางกิโลเมตร หรือมีขนาดประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศไทย เส้นเขตแดนโดยรอบประเทศยาวประมาณ 2,000 กิโลเมตร โดยมีเส้นเขตแดนติดต่อกับประเทศไทยยาว 798 กิโลเมตร
เมืองหลวง	ราชธานีพนมเปญ
ประชากร	14.14 ล้านคน (ปี 2553)
ภาษาราชการ	ภาษาเขมร
ศาสนา	พุทธเถรวาท มหานิกายร้อยละ 90 และธรรมยุตินิกายร้อยละ 10
ประมุข	พระบาทสมเด็จพระบรมนาถนโรดม สีหมุนี
ผู้นำรัฐบาล	สมเด็จพระอัครมหาเสนาบดีเดโชฮุน เซน นายกรัฐมนตรี
รัฐมนตรีต่างประเทศ	นายฮอร์นัมฮง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และความร่วมมือระหว่างประเทศ
ระบอบการปกครอง	ระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ
เขตการปกครอง	มีการแบ่งเขตการปกครอง ดังนี้ คือ 1 ราชธานี (พนมเปญ) และ 23 จังหวัด ได้แก่ กระเจะ เกาะกง กันดาล กัมปงจาม กัมปงชนังกัมปงธม กัมปง สะปือ กัมปอต ตาแก้ว รัตนคีรี พระวิหาร พระตะบอง โพธิสัต บันเตียเมียนเจย ไปรเวง มณฑลคีรี สตึงเตรง สวายเรียง เสียมราฐ อุดรมิชัย ไพลิน แกบ และพระสีหนุ แต่ละจังหวัดจะมีศูนย์กลางการปกครองเรียกว่า “กรุง” นอกจากนี้ยังมีเมืองสำคัญที่มีฐานะเป็น “กรุง” อีก 3 แห่ง คือ กรุงปอยเปต (จ.บันเตียเมียนเจย) กรุงบาเว็ต (จ.สวายเรียง) และกรุงสวง (จ.กำปงจาม)
วันชาติ	9 พฤศจิกายน
วันเข้าร่วมอาเซียน	30 เมษายน 2542
วันสถาปนาความสัมพันธ์	19 ธันวาคม 2493
ทางการทูตกับไทย	
หน่วยเงินตรา	เรียล (1 บาท ประมาณ 130 เรียล)
ผลิตภัณฑ์มวลรวม	13.16 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2554)
ภายในประเทศ	
รายได้ประชาชาติต่อหัว	911.73 ดอลลาร์สหรัฐ (2554)
การขยายตัวทางเศรษฐกิจ	ร้อยละ 6.7(2554)
สินค้านำเข้าสำคัญ	ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม บุหรี่ ทองคำ วัสดุก่อสร้าง เครื่องจักร ยานพาหนะ และยา

สินค้าส่งออกสำคัญ	เสื้อผ้า สิ่งทอ ไม้ ยางพารา ข้าว ปลา ยาสูบ และรองเท้า
ระบบงบประมาณ	Strategic planning and Programming Budget
วงจรงบประมาณ	เริ่ม 1 ม.ค. ถึง 31 ธ.ค.
จุดแข็ง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชาวกัมพูชาบางจังหวัดสามารถพูดภาษาไทยได้ 2. ค่าแรงอยู่ในระดับต่ำ 3. มีระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเสรีและเปิดกว้าง
จุดอ่อน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดแคลนระบบสาธารณูปโภค 2. กฎหมายขาดความชัดเจน 3. ผู้นำเข้าต้องเสียค่าใช้จ่ายนอกระบบค่อนข้างสูง 4. ระเบียบขั้นตอนทางศุลกากรยุ่งยาก
โอกาส	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชาวกัมพูชายอมรับการชำระค่าสินค้าเป็นเงินบาท 2. มีทรัพยากรที่เอื้อต่อการลงทุนในธุรกิจโรงไฟฟ้า 3. ศักยภาพตลาดขยายตัวอย่างต่อเนื่อง
อุปสรรค	<ol style="list-style-type: none"> 1. อัตราค่าไฟฟ้าสูง 2. ค่าขนส่งมีราคาสูง 3. แรงงานมีคุณภาพต่ำและเรียนรู้ช้า 4. ระบบการเงิน ธนาคารและศาลไม่น่าเชื่อถือ 5. ขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ 6. ใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี

แหล่งข้อมูล

อุตสาหกรรมสาร <http://e-journal.dip.go.th/>

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ www.thailandaec.com

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ www.nesdb.go.th

ธนาคารแห่งประเทศไทย <http://www.bot.or.th/>

สำนักพัฒนาการตลาดต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ <http://www.mfa.go.th/>

<http://region4.prd.go.th/>

http://application.depthai.go.th/International_Market/front.html

<http://www.forexticket-th.com/th/currency/converter-USD-PHP>

www.eastasiawatch.in.th

www.tiscom.moc.go.th

<http://thaingo.org>

<http://www.chaoprayanews.com/2009/02/05/>

<http://www.akitia.com/asean-national-flowers/28/05/2008/>

<http://www.nipponsysit.com/cms/?p=2248>

<http://www.addsiam.com /104.html>

<http://www.zabzaa.com/travel/travel.php?id=645>

<http://www.thaigoodview.com/node/70275>

<http://www.thairath.co.th/content/oversea/256729>

<http://www.gotoknow.org/media/files/352885>

<http://aseanwatch.org/2012/07/10/-55-2/>

<http://countriesoftheworld-thai-english.blogspot.com/2010/10/indonesia.htm>

<http://raiwan.com/tag/>

<http://www.oknation.net/blog/print.php?id=220762>

<http://prow555.wordpress.com/2012/02/07/>

<http://www.eien.in.th/diary/index.php?m=1&id=35>

http://www.9ddn.com/home/index.php?option=com_content&view=article&id=38:-singapore&catid=5:2011-03-05-07-01-41&Itemid=30

<http://www.acrossthai-tc.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=539262206&Ntype=6>

<http://www.numpatravel.com/index.php?lay=show&ac=article&Ntype=24>

http://www.aseanthailand.org/h2_4.html

<http://www.thai-aec.com/140>

<http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=321fbc9f12d1c860>

<http://122.155.9.68/talad/index.php/vietnam/sector/tourism-related/107-tourism-related-swot>

<http://www.exim.go.th/doc/newsCenter/39663.pdf>

<http://www.vcharkarn.com/vcafe/200437>

http://www.boi.go.th/thai/clmv/Back_up/file_index/2010_laos_0.html

การใช้จ่ายของภาครัฐทั้งเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีและเงินงบประมาณที่กัไว้เบิกเหลื่อมปีของปีงบประมาณที่ผ่านมา นอกจากจะถูกใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลให้ได้รับการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมแล้ว ยังมีส่วนสำคัญต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย จากความสำคัญดังกล่าวทำให้คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2555 มีมติเห็นชอบเป้าหมายอัตราการเบิกจ่ายตามมาตรการและแนวทางการเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เพื่อให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ เร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดังนั้น ในโอกาสที่การใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 และการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามนโยบายเร่งด่วนที่เริ่มดำเนินการในปีแรกของรัฐบาล (16 ข้อ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ได้ดำเนินมาครบ 4 ไตรมาสหรือ 1 ปี สำนักงบประมาณขอสรุปสถานการณ์ด้านงบประมาณ ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ดังนี้

1. การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555

เป้าหมายอัตราการเบิกจ่ายงบประมาณตามที่กำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 ในภาพรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 93 ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย 2,380,000.000 ล้านบาท และเป้าหมายอัตราการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ 72 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนของแต่ละหน่วยงาน

1.1. การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ในภาพรวม ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,148,402.007 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 90.27 ของวงเงินงบประมาณ โดยต่ำกว่าเป้าหมายการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 2.73 รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ในภาพรวม

หน่วย : ล้านบาท

การเบิกจ่าย	ไตรมาส 1		ไตรมาส 2		ไตรมาส 3		ไตรมาส 4	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
เบิกจ่ายจริง	439,359.613	21.23	1,170,915.997	49.20	1,606,627.275	67.51	2,148,402.007	90.27
เป้าหมาย	414,000.000	20.00	999,600.000	42.00	1,594,600.000	67.00	2,213,400.000	93.00
สูง/ต่ำกว่าเป้าหมาย	25,359.613	1.23	171,315.997	7.20	12,027.275	0.51	-64,997.993	-2.73

ที่มา : ข้อมูลจากระบบ GFMS ณ สิ้นไตรมาสที่ 4

1.2. การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 มีจำนวน 275,407.46 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 68.54 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน ต่ำกว่าเป้าหมายการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ 3.46 รายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ในภาพรวม

หน่วย : ล้านบาท

การเบิกจ่าย	ไตรมาส 1		ไตรมาส 2		ไตรมาส 3		ไตรมาส 4	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
เบิกจ่ายจริง	38,128.136	9.96	119,875.317	29.83	179,341.920	44.63	275,407.464	68.54
เป้าหมาย	38,273.867	10.00	92,424.617	23.00	172,793.849	43.00	289,329.236	72.00
สูง/ต่ำกว่าเป้าหมาย	-145.731	-0.04	27,450.700	6.83	6,548.071	1.63	-13,921.772	-3.46

ที่มา : ข้อมูลจากระบบ GFMS ณ สิ้นไตรมาสที่ 4

1.3. การจัดสรรและการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เรียงลำดับตามกระทรวง/หน่วยงานที่มีอัตราร้อยละการเบิกจ่ายต่อวงเงินงบประมาณจากมากไปหาน้อย

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 มีวงเงินรวม 2,380,000.000 ล้านบาท ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 มีการจัดสรรทั้งสิ้น 2,375,642.139 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.82 ของวงเงินงบประมาณ และมีการเบิกจ่ายทั้งสิ้น 2,148,402.007 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 90.44 ของวงเงินที่ได้รับจัดสรรหรือร้อยละ 90.27 ของวงเงินงบประมาณ ต่ำกว่าเป้าหมายการเบิกจ่ายสะสมในไตรมาสที่ 4 ซึ่งกำหนดไว้ที่ร้อยละ 93 ของวงเงินงบประมาณอยู่ร้อยละ 2.73 รายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ในภาพรวม

หน่วย: ล้านบาท

กระทรวง/หน่วยงาน/รายการ	พรบ.	จัดสรร	เป้าหมาย (93%)	เบิกจ่าย	%การเบิกจ่าย : พรบ.
รวมทั้งประเทศ	2,380,000.000	2,375,642.139	2,213,400.000	2,148,402.007	90.27
1 หน่วยงานของศาล	15,168.583	15,168.583	14,106.782	15,253.614	100.56
2 กองทุนและเงินทุนฯ	165,090.011	165,090.011	153,533.710	165,090.011	100.00
3 รายจ่ายเพื่อซื้อใช้เงินคงคลัง	53,917.951	53,917.951	50,143.694	53,911.572	99.99
4 กระทรวงการคลัง	191,415.159	191,415.159	178,016.098	190,156.665	99.34
5 กระทรวงศึกษาธิการ	420,490.033	420,485.929	391,055.731	412,148.200	98.02
6 กระทรวงแรงงาน	16,316.098	16,316.098	15,173.971	15,932.113	97.65
7 กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ	8,052.295	8,052.295	7,488.634	7,769.126	96.48
8 ส่วนราชการไม่สังกัดฯ	89,457.010	89,457.010	83,195.019	86,169.270	96.33
9 กระทรวงสาธารณสุข	91,996.808	91,996.808	85,557.031	88,273.174	95.95
10 หน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ	11,642.447	11,642.447	10,827.476	11,091.242	95.27
11 กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ	10,201.163	10,201.163	9,487.082	9,657.426	94.67
12 กระทรวงการต่างประเทศ	7,579.812	7,579.812	7,049.225	7,156.830	94.42
13 รัฐวิสาหกิจ	129,107.913	129,107.913	120,070.359	119,609.553	92.64
14 กระทรวงยุติธรรม	17,946.406	17,946.406	16,690.158	16,333.519	91.01
15 กระทรวงมหาดไทย	285,254.857	285,247.048	265,287.017	250,231.857	87.72
16 กระทรวงพาณิชย์	6,592.852	6,592.852	6,131.352	5,781.358	87.69
17 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	76,721.207	76,721.207	71,350.723	66,837.373	87.12
18 กระทรวงพลังงาน	1,850.934	1,850.934	1,721.369	1,594.153	86.13
19 กระทรวงกลาโหม	168,667.374	168,667.374	156,860.658	145,028.560	85.99
20 งบกลาง	422,211.127	417,866.127	392,656.348	353,567.260	83.74
21 หน่วยงานของรัฐสภา	6,257.115	6,257.115	5,819.117	5,212.258	83.30
22 สภาเกษตรกรไทย	4,467.866	4,467.866	4,155.115	3,721.570	83.30
23 กระทรวงอุตสาหกรรม	5,737.433	5,737.433	5,335.813	4,672.834	81.45
24 กระทรวงเทคโนโลยีฯ	3,761.645	3,761.645	3,498.330	3,057.250	81.27
25 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและฯ	25,584.958	25,584.958	23,794.011	20,626.132	80.62
26 สำนักนายกรัฐมนตรี	22,123.727	22,123.727	20,575.066	17,282.942	78.12
27 กระทรวงวัฒนธรรม	5,467.997	5,467.997	5,085.237	4,229.768	77.36
28 กระทรวงการท่องเที่ยวฯ	10,264.545	10,263.597	9,546.027	7,374.283	71.84
29 จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	17,802.000	17,802.000	16,555.860	10,365.305	58.23
30 กระทรวงคมนาคม	88,852.675	88,852.675	82,632.988	50,266.791	56.57

ที่มา : ข้อมูลจากระบบ GFMIS ณ สิ้นไตรมาสที่ 4

หมายเหตุ ● กลุ่มที่มีการเบิกจ่ายงบประมาณ สูงกว่าหรือเท่ากับเป้าหมายการเบิกจ่าย

◆ กลุ่มที่มีการเบิกจ่ายงบประมาณ น้อยกว่าเป้าหมายการเบิกจ่าย

* ได้รับโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการค่าใช้จ่ายการปรับปรุงเพิ่มเติมเงินการครองชีพชั่วคราวของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว พนักงานราชการ และทหารกองประจำการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2555 จำนวน 85,031,280 ล้านบาท

กระทรวง/หน่วยงานที่มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 ในภาพรวมสูงกว่าเป้าหมายการเบิกจ่าย (มีผลการเบิกจ่ายตั้งแต่ร้อยละ 93 ขึ้นไป) มีจำนวน 8 กระทรวง/หน่วยงาน (ไม่รวม หน่วยงานของศาล กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน รายจ่าย เพื่อชดใช้เงินคงคลัง และหน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ) โดยกระทรวงการคลัง (ร้อยละ 99.34) กระทรวงศึกษาธิการ (ร้อยละ 98.02) และกระทรวงแรงงาน (ร้อยละ 97.65) เป็น 3 หน่วยงานแรกที่มีผลการเบิกจ่ายในภาพรวมสูงสุด สำหรับกระทรวง/หน่วยงานที่มีผลการเบิกจ่ายในภาพรวมต่ำกว่าเป้าหมาย จำนวน 15 กระทรวง/หน่วยงาน มีผลเบิกจ่ายอยู่ระหว่างร้อยละ 56.57 – 92.64 โดยกระทรวงคมนาคมมีผลการเบิกจ่ายสะสมในภาพรวมต่ำสุดที่ร้อยละ 56.57 ของวงเงินงบประมาณ โดยมีสาเหตุหลักมาจากผลกระทบจากอุทกภัยและปัจจัยต่างๆ ทำให้สภาพทางธรรมชาติและสภาพของพื้นที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้มีการสำรวจและปรับปรุงแบบรูปรายการใหม่ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินงานและเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามแผนที่กำหนด ประกอบกับ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2555 มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2555 ซึ่งล่าช้ากว่าปีที่ผ่านมา ส่งผลให้การดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณ 2555 โดยเฉพาะในส่วนของงบลงทุนใหม่ล่าช้าตามไปด้วย

1.4 สรุปการจัดสรรและการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 มีวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุนตาม พรบ.รวม 401,846.161 ล้านบาท ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 มีการจัดสรรแล้ว 412,201.489 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 102.58 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน และมีการเบิกจ่ายทั้งสิ้น 275,407.464 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 68.54 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน โดยต่ำกว่าเป้าหมายการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนในไตรมาสที่ 4 ซึ่งกำหนดไว้ที่ร้อยละ 72 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน อยู่ร้อยละ 3.46 เป็นผลมาจากความล่าช้าของการประกาศใช้ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2555 รวมถึงหน่วยงานต่างๆ มีภารกิจเร่งด่วนในการเยียวยา ฟื้นฟู และป้องกันความเสียหายจากอุทกภัย โดยใช้เงินงบกลาง รายการค่าใช้จ่ายในการเยียวยา ฟื้นฟู และป้องกันความเสียหายจากอุทกภัยอย่างบูรณาการจำนวน 120,000 ล้านบาท จึงไม่สามารถเบิกจ่ายงบรายจ่ายลงทุนได้ตามที่กำหนด รายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สรุปการจัดสรรและการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555
เรียงลำดับตามกระทรวง/หน่วยงานที่มีอัตราร้อยละการเบิกจ่ายต่อวงเงินงบประมาณตาม พ.ร.บ. จากมากไปหาน้อย

หน่วย: ล้านบาท

กระทรวง/หน่วยงาน/รายการ	พรบ.	จัดสรร	เป้าหมาย (72%)	เบิกจ่าย	%การเบิกจ่าย : พรบ.
รวมทั้งประเทศ	401,846.161	412,201.489	289,329.236	275,407.464	68.54
1 กองทุนและเงินทุนฯ	261.680	261.680	188.410	261.680	100.00
2 กระทรวงกลาโหม	2,618.010	2,618.010	1,884.967	2,391.413	91.35
3 กระทรวงการต่างประเทศ	750.946	836.210	540.681	652.205	86.85
4 งบกลาง	58,400.000	68,290.462	42,048.000	48,093.745	82.35
5 กระทรวงมหาดไทย	140,442.282	140,520.550	101,118.443	115,489.776	82.23
6 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	39,409.380	39,420.088	28,374.754	30,617.935	77.69
7 กระทรวงแรงงาน	223.711	223.711	161.072	154.394	69.02
8 กระทรวงพลังงาน	490.907	491.716	353.453	329.512	67.12
9 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	9,146.880	9,154.469	6,585.754	5,845.138	63.90
10 กระทรวงพาณิชย์	218.118	222.378	157.045	135.189	61.98
11 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	567.790	580.477	408.809	347.960	61.28
12 กระทรวงการคลัง	1,802.414	1,800.782	1,297.738	1,059.532	58.78
13 ส่วนราชการไม่สังกัดฯ	3,095.090	3,190.916	2,228.465	1,673.479	54.07
14 กระทรวงคมนาคม	80,706.978	80,702.776	58,109.024	42,626.373	52.82
15 รัฐวิสาหกิจ	11,209.423	11,209.359	8,070.785	5,919.492	52.81
16 หน่วยงานของรัฐสภา	468.864	468.864	337.582	234.226	49.96
17 จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	10,858.297	10,878.198	7,817.974	4,748.761	43.73
18 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	2,972.637	2,977.045	2,140.299	1,226.171	41.25
19 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	466.019	466.019	335.534	179.335	38.48
20 กระทรวงศึกษาธิการ	25,047.864	25,155.682	18,034.462	9,413.085	37.58
21 กระทรวงสาธารณสุข	9,518.933	9,355.116	6,853.632	3,234.846	33.98
22 กระทรวงวัฒนธรรม	1,139.181	1,180.416	820.210	372.963	32.74
23 กระทรวงยุติธรรม	963.202	1,121.012	693.505	262.619	27.27
24 กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	155.380	155.380	111.874	24.914	16.03
25 กระทรวงอุตสาหกรรม	338.975	338.975	244.062	53.283	15.72
26 สำนักงานนายกรัฐมนตรี	573.200	581.200	412.704	59.334	10.35
27 หน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ	-	-	-	0.107	-
28 หน่วยงานของศาล	-	-	-	-	-
29 สภากาชาดไทย	-	-	-	-	-
30 รายจ่ายเพื่อชดเชยเงินคงคลัง	-	-	-	-	-

หมายเหตุ ● กลุ่มที่มีการเบิกจ่ายงบประมาณ สูงกว่าหรือเท่ากับเป้าหมายการเบิกจ่าย

◆ กลุ่มที่มีการเบิกจ่ายงบประมาณ น้อยกว่าเป้าหมายการเบิกจ่าย

* ได้รับโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการค่าใช้จ่ายในการเยียวยา ฟื้นฟู และป้องกันความเสียหายจากอุทกภัยอย่างบูรณาการจากงบรายจ่ายอื่นมาตั้งจ่ายเป็นงบลงทุน

ที่มา : ข้อมูลจากระบบ GFMIS ณ สิ้นไตรมาสที่ 4

กระทรวง/หน่วยงานที่มีงบประมาณรายจ่ายลงทุนตาม พรบ. และมีผลการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนสูงกว่าเป้าหมายการเบิกจ่าย (มีผลการเบิกจ่ายตั้งแต่ร้อยละ 72 ขึ้นไป) มีจำนวน 4 กระทรวง/หน่วยงาน (ไม่รวมกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน และงบกลาง) คือ กระทรวงกลาโหม (ร้อยละ 91.35) กระทรวงการต่างประเทศ (ร้อยละ 86.85) กระทรวงมหาดไทย (ร้อยละ 82.23) และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยละ 77.69) สำหรับกระทรวง/หน่วยงานที่มีผลการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนต่ำกว่าเป้าหมาย มีจำนวน 19 กระทรวง/หน่วยงาน (ไม่รวมหน่วยงานของรัฐสภา) ส่วนกระทรวง/หน่วยงานที่มีผลการเบิกจ่ายต่ำสุด 3 อันดับแรก คือ สำนักนายกรัฐมนตรี (ร้อยละ 10.35) กระทรวงอุตสาหกรรม (ร้อยละ 15.72) และกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ (ร้อยละ 16.03)

2. การเบิกจ่ายเงินกันไว้เบิกเหลือมปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 – 2554

เงินงบประมาณที่กันไว้เบิกเหลือมปี หรือเงินกันฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 – 2554 มีจำนวนทั้งสิ้น 216,710.194 ล้านบาท มีการเบิกจ่ายแล้ว 146,851.759 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 67.76 ของเงินกันไว้เบิกเหลือมปีทั้งหมด และมียอดเงินกันไว้เบิกเหลือมปีที่ยังมิได้เบิกจ่ายจำนวน 69,858.435 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32.24 แบ่งเป็นเงินกันไว้เบิกเหลือมปีที่ยังมิได้เบิกจ่ายแต่ก่อนนี้แล้ว จำนวน 12,279.812 ล้านบาท และที่ยังมิได้ก่อนนี้ จำนวน 57,578.623 ล้านบาท

โดยเงินกันไว้เบิกเหลือมปีที่ยังมิได้เบิกจ่ายคงเหลือของกระทรวง/หน่วยงาน 5 ลำดับแรก เป็นจำนวน 42,583.393 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 60.96 ของเงินกันที่ยังมิได้เบิกจ่ายทั้งหมด ซึ่งจากจำนวนเงินกันคงเหลือดังกล่าว สมควรที่กระทรวงและหน่วยงานเจ้าของเงินกันจะต้องตระหนักและเร่งรัดให้มีการเบิกจ่ายโดยเร็วต่อไป เพื่อให้เกิดผลงานแก่ประชาชนผู้รับบริการและเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเบิกจ่ายอันจะมีส่วนสำคัญต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ รายละเอียดตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงการเบิกจ่ายเงินกันไว้เบิกเหลือมปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 – 2554
เรียงลำดับกระทรวง/หน่วยงานที่มีเงินกันไว้เบิกเหลือมปีที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายจากมากไปน้อย

หน่วย : ล้านบาท

กระทรวง/หน่วยงาน/รายการ	เงินกันไว้เบิก เหลือมปี (1)	เบิกจ่าย (2)	%	คงเหลือ (3) = (1)-(2)	%	มูลค่าใบสั่งซื้อ/ สัญญาที่ยังไม่ตั้งเบิก (4)	เงินกันไว้ที่ไม่มีสัญญา (5) = (1)-(2)-(4)
รวมทั้งประเทศ	216,710.194	146,851.759	67.76	69,858.435	32.24	12,279.812	57,578.623
1 กระทรวงกลาโหม	40,810.186	28,614.777	70.12	12,195.409	29.88	866.053	11,329.356
2 กระทรวงมหาดไทย	37,287.187	26,558.572	71.23	10,728.616	28.77	2,311.125	8,417.491
3 สำนักนายกรัฐมนตรี	8,390.943	1,649.495	19.66	6,741.448	80.34	6,275.891	465.557
4 งบกลาง	23,377.956	16,831.563	72.00	6,546.393	28.00	264.403	6,281.990
5 กระทรวงศึกษาธิการ	23,122.463	16,750.936	72.44	6,371.527	27.56	1,170.417	5,201.110
รวม 5 อันดับแรก	132,988.735	90,405.343	61.56	42,583.393	60.96	10,887.889	31,695.505
6 รัฐวิสาหกิจ	12,826.138	7,264.956	56.64	5,561.182	43.36	727.726	4,833.456
7 ส่วนราชการไม่สังกัดฯ	6,356.062	2,666.642	41.95	3,689.420	58.05	183.161	3,506.259
8 หน่วยงานของรัฐสภา	3,602.883	493.143	13.69	3,109.740	86.31	51.205	3,058.535
9 กระทรวงคมนาคม	18,015.252	15,484.812	85.95	2,530.440	14.05	43.068	2,487.372
10 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	9,022.697	6,534.709	72.43	2,487.988	27.57	82.823	2,405.164
11 กระทรวงสาธารณสุข	7,342.266	4,938.272	67.26	2,403.994	32.74	7.302	2,396.693
12 จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	6,511.870	4,779.339	73.39	1,732.531	26.61	86.947	1,645.584
13 กระทรวงยุติธรรม	1,965.976	1,129.500	57.45	836.476	42.55	40.920	795.557
14 กระทรวงเทคโนโลยีฯ	2,107.696	1,364.733	64.75	742.963	35.25	33.344	709.620
15 กระทรวงการคลัง	2,678.248	2,026.443	75.66	651.805	24.34	42.435	609.369
16 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและฯ	4,325.898	3,737.978	86.41	587.920	13.59	16.178	571.742
17 กระทรวงพาณิชย์	1,231.931	732.517	59.46	499.413	40.54	1.165	498.248
18 หน่วยงานขององค์การตาม	1,288.581	828.577	64.30	460.004	35.70	1.672	458.332
19 กระทรวงวัฒนธรรม	1,015.956	651.797	64.16	364.159	35.84	0.712	363.447
20 กระทรวงการต่างประเทศ	597.771	269.982	45.17	327.788	54.84	4.989	322.800
21 กระทรวงอุตสาหกรรม	1,052.280	760.030	72.23	292.250	27.77	8.667	283.584
22 กระทรวงการท่องเที่ยวฯ	1,135.158	874.627	77.05	260.532	22.95	21.171	239.360
23 กระทรวงพลังงาน	493.420	281.612	57.07	211.808	42.93	34.895	176.913
24 กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ	710.945	514.111	72.31	196.834	27.69	0.407	196.427
25 สภาอากาศไทย	273.386	163.449	59.79	109.937	40.21	-	109.937
26 กระทรวงแรงงาน	446.161	336.375	75.39	109.786	24.61	-	109.786
27 กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ	720.882	612.812	85.01	108.070	14.99	3.136	104.934

หมายเหตุ ◆ กลุ่มที่มีเงินกันไว้เบิกเหลือมปีที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายคงเหลือตั้งแต่ 10,000 ล้านบาท ขึ้นไป
▲ กลุ่มที่มีเงินกันไว้เบิกเหลือมปีที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายคงเหลือตั้งแต่ 1,000 – 10,000 ล้านบาท
● กลุ่มที่มีเงินกันไว้เบิกเหลือมปีที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายคงเหลือต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท
ที่มา : ข้อมูลจากระบบ GFMS ณ สิ้นไตรมาสที่ 4

3. การเบิกจ่ายงบประมาณตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล 16 ข้อ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555

รัฐบาลได้เห็นชอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ภายใต้ นโยบายเร่งด่วน ที่เริ่มดำเนินการในปีแรกหรือนโยบายเร่งด่วน 16 ข้อ เป็นวงเงินงบประมาณทั้งสิ้น 374,974.836 ล้านบาท ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน 2555 มีการจัดสรรแล้ว 471,402.229 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 125.72 ของวงเงิน งบประมาณตามนโยบาย และมีการเบิกจ่ายแล้ว 388,519.216 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82.42 ของวงเงิน ที่ได้รับจัดสรร มีการเบิกจ่ายเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน (ณ วันที่ 6 กรกฎาคม 2555) รวมจำนวน 155,108.811 ล้านบาท หรือร้อยละ 20.17 ซึ่งจำแนกตามนโยบาย 16 ข้อ รายละเอียดตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สรุปการจัดสรรและการเบิกจ่ายงบประมาณตามนโยบายเร่งด่วนที่เริ่มดำเนินการในปีแรก ของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555

หน่วย : ล้านบาท (ทศนิยม 3 ตำแหน่ง)

นโยบาย	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555					เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน	
	งบประมาณ	ปฏิฐาน**	จัดสรร	ผลการเบิกจ่าย	%เบิกจ่าย : จัดสรร	(ล้านบาท)	(%)
นโยบายเร่งด่วน 16 ข้อ	374,974.836	479,664.483	471,402.229	388,519.216	82.42	155,108.811	20.17
1. การสร้างความปรองดองสมานฉันท์	434.281	447.881	434.281	397.452	91.52	107.761	24.81
2. การแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติด	9,469.882	9,484.111	9,232.811	6,720.827	72.79	2,921.190	32.67
3. การป้องกันและปราบปรามการทุจริต	209.565	230.625	214.020	186.898	87.33	87.720	40.00
4. การส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำ	53,677.721	53,882.225	52,777.344	38,193.228	72.38	20,182.351	38.81
5. การแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคใต้	19,852.983	20,550.265	19,956.757	16,375.152	82.05	5,064.180	25.08
6. การฟื้นฟูความสัมพันธ์อันยาวนานประเทศ	1,719.708	1,821.484	1,821.029	1,418.611	77.90	845.108	44.55
7. การดูแลประชาชนจากปัญหาเงินเฟ้อและน้ำมัน	467.391	32,777.328	27,196.949	26,851.128	98.73	26,530.035	30.03
8. การยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน	73,060.691	73,061.915	73,060.691	57,191.640	78.28	3,490.575	4.78
9. การปรับภาษีเงินได้นิติบุคคล*	-	-	-	-	-	-	-
10. การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุน	48,442.634	48,442.634	47,916.568	17,720.175	36.98	9,631.771	20.28
11. การยกระดับราคาสินค้าเกษตร	48,205.624	48,621.936	48,621.936	48,214.109	99.16	616.100	0.42
12. การเร่งเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว	6,344.008	6,602.339	6,602.339	6,198.972	93.89	1,023.330	12.31
13. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	1,503.688	1,603.231	1,603.231	951.638	59.36	522.495	30.82
14. การพัฒนาระบบประกันสุขภาพ	109,573.576	179,458.839	179,284.859	167,318.367	93.33	83,380.927	16.72
15. การจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา	1,937.332	2,603.920	2,603.663	705.268	27.09	705.268	27.09
16. การเร่งรัดผลักดันการปฏิรูปการเมือง	75.751	75.751	75.751	75.751	100.00	-	-

ที่มา : สำนักประเมินผล สำนักงบประมาณ ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน 2555

หมายเหตุ: * การปรับภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นนโยบายที่ไม่ต้องใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีในการดำเนินการ

** ปฏิฐาน = สำนักนโยบายและแผนงบประมาณ สำนักงบประมาณดำเนินการปฏิฐานงบประมาณระหว่างปีให้เป็นปัจจุบัน ตามการปรับเพิ่ม/ลดกิจกรรมภายหลังการประชุมปฏิบัติการ (Workshop) เมื่อวันที่ 8 ก.พ. 2555

ถาม – ตอบ (Questions & Answers)

โดย... สำนักกฎหมายและระเบียบ

1. การขอทำความตกลงเปลี่ยนแปลงรายละเอียดรายการจัดหาครุภัณฑ์

• คำถาม

ส่วนราชการ (ก) ขออนุมัติเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผลผลิตการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ จากเดิมรายการรถจักรยานยนต์ ขนาด 190 ซีซี. จำนวน 47 คัน คันละ 69,000 บาท จำนวนเงิน 3,243,000 บาท เป็นรายการรถจักรยานยนต์สปีดสปอร์ตขนาด 150 ซีซี. จำนวน 38 คัน คันละ 84,000 บาท จำนวนเงิน 3,192,000 บาท ซึ่งส่วนราชการ (ก) ได้ดำเนินการจัดหาตามระเบียบเสร็จสิ้นแล้ว โดยอาศัยอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการเปลี่ยนแปลงรายการตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 24 แต่ต่อมาสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งว่าการเปลี่ยนแปลงรายการครุภัณฑ์ดังกล่าว เป็นการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของรายการที่ได้รับจัดสรรซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการแต่เป็นกรณีที่จะต้องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณตามข้อ 18 กรณีนี้สำนักงบประมาณจะสามารถอนุมัติเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณข้างต้นภายหลังจากที่ส่วนราชการได้ดำเนินการจัดหาเสร็จสิ้นแล้วได้หรือไม่

• คำตอบ

กรณีตามคำถามเป็นการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ รวมถึงจำนวนครุภัณฑ์ยานพาหนะให้แตกต่างไปจากที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ตามนัยข้อ 24 วรรคสอง ประกอบข้อ 23 ของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณก่อน และกรณีที่ส่วนราชการ (ก) ได้ดำเนินการจัดหาเสร็จสิ้นแล้ว สำนักงบประมาณสามารถพิจารณาให้ความตกลงหรือไม่ก็ได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น เป็นรายกรณี ตามนัยข้อ 10 ของระเบียบฉบับเดียวกัน

2. การขออนุมัติก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ

● คำถาม

ส่วนราชการ (ข) ทำสัญญาเช่าอาคารที่ทำการสถานทูต เป็นระยะเวลา 12 เดือน ซึ่งเป็นระยะเวลาคาบเกี่ยว 2 ปีงบประมาณ คือระหว่างวันที่ 15 ตุลาคม 2555 ถึงวันที่ 14 ตุลาคม 2556 กรณีนี้จะถือว่าเป็นการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณหรือไม่ และหากกรณีดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ส่วนราชการ (ข) มีอำนาจอนุมัติให้สถานทูตลงนามในสัญญาเช่าอาคาร โดยไม่ต้องเสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรีได้หรือไม่

● คำตอบ

การผูกพันข้ามปีงบประมาณตามนัยมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม คือกรณีที่ส่วนราชการทำสัญญาหรือมีข้อผูกพันที่จะต้องใช้จ่ายเงินจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณปีต่อ ๆ ไป สำหรับกรณีตามคำถาม หากส่วนราชการ (ข) มีงบประมาณรายการดังกล่าวเพียงพอในปีงบประมาณที่ทำสัญญาเพื่อจ่ายค่าเช่าตลอดอายุสัญญา โดยไม่เป็นการต้องงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณปีต่อไป กรณีดังกล่าวจึงไม่เข้าข่ายเป็นการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่จะต้องเสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติฉบับข้างต้น

สำหรับระยะเวลาในการใช้จ่ายเงินงบประมาณและระยะเวลาในการทำสัญญา โดยปกติสมควรจะต้องมีความสอดคล้องกันเพื่อให้สามารถใช้จ่ายเงินได้แล้วเสร็จภายในแต่ละปีงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องขอเงินไว้เบิกเหลื่อมปีกับกระทรวงการคลัง

3. การขออนุมัติเช่ารถยนต์ส่วนบุคคลเพิ่มเติม

● คำถาม

ส่วนราชการ (ค) ขออนุมัติเช่ารถยนต์ส่วนบุคคลเพิ่มเติม จำนวน 17 คัน จากเดิมจำนวน 55 คัน เป็น 72 คัน ซึ่งเป็นรายการผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 – 2560 ภายในวงเงินงบประมาณเดิม โดยรายการก่อนนี้ผูกพันดังกล่าวยังไม่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี กรณีนี้เป็น การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของรายการตามระเบียบการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. 2534 ข้อ 7 (1) ใช่หรือไม่

● คำตอบ

ระเบียบการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นระเบียบที่ใช้บังคับกับรายการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ตามนัยมาตรา 23 วรรคสาม

แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำหรับกรณีของส่วนราชการ (ค) นั้น ยังไม่ได้รับอนุมัติการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณจากคณะรัฐมนตรี จึงสามารถดำเนินการโดยแจ้งสำนักงานงบประมาณ เพื่อรวบรวมนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการเปลี่ยนแปลงจำนวนรถยนต์ดังกล่าวได้ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ส่วนราชการ (ค) ก็สามารถใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันได้ตามนัยข้อ 4 (2) ของระเบียบฉบับข้างต้น โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณอีก

4. การขออนุมัติวงเงินก่อสร้างอาคารและขอเปลี่ยนแปลงรายการ

● คำถาม

ส่วนราชการ (ง) ขอให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาความเหมาะสมของราคาค่าก่อสร้าง โดยขอเปลี่ยนแปลงรายการจากเดิมอาคารปฏิบัติการวิศวกรรมเกษตรและเทคโนโลยี 1 หลัง เป็นชุดอาคารปฏิบัติการวิศวกรรมเกษตรและเทคโนโลยี 1 ชุด ในวงเงินตามผลการประกวดราคา จำนวน 95,888,888 บาท ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของรายการ ดังนี้

จากเดิม ประกอบด้วยอาคารปฏิบัติการ สูง 6 ชั้น 1 อาคาร และอาคารโรงปฏิบัติการ สูง 2 ชั้น 2 อาคาร รวม 3 อาคาร

เป็น อาคารปฏิบัติการ สูง 6 ชั้น 1 อาคาร อาคารโรงปฏิบัติการ สูง 2 ชั้น 2 อาคาร และอาคารโรงปฏิบัติการ สูง 1 ชั้น 1 อาคาร รวม 4 อาคาร

และกำหนดวงเงินราคากลางในการประกวดราคาโดยไม่รวมวงเงินเพื่อเหลือเพื่อขาด จำนวน 100,000,000 บาท สูงกว่าวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งไม่รวมเงินเพื่อเหลือเพื่อขาด จำนวน 99,624,900 บาท อยู่ร้อยละ 0.38 ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงรายการดังกล่าวมีลักษณะเป็นการเปลี่ยนแปลงรายการตามข้อ 7 (3) แห่งระเบียบการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่จะต้องขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีใช้หรือไม่

● คำตอบ

ตามเอกสารคำเสนอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ส่วนราชการ (ง) ขอตั้งงบประมาณค่าก่อสร้าง “อาคารปฏิบัติการวิศวกรรมเกษตรและเทคโนโลยี 1 หลัง” ประกอบด้วยอาคารปฏิบัติการ สูง 6 ชั้น 1 อาคาร และอาคารโรงปฏิบัติการ สูง 2 ชั้น 2 อาคาร รวม 3 อาคาร และได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ชื่อรายการ “อาคารปฏิบัติการวิศวกรรมเกษตรและเทคโนโลยี 1 หลัง” ต่อมาได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ตามนัยมาตรา 23 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และ

ที่แก้ไขเพิ่มเติม ในชื่อรายการ “อาคารวิศวกรรมเกษตรและเทคโนโลยี จังหวัดชลบุรี” และในขั้นตอนการบริหารงบประมาณ ส่วนราชการ (ง) ได้ปรับเปลี่ยนชื่อรายการเป็น “ชุดอาคารปฏิบัติการวิศวกรรมเกษตรและเทคโนโลยี 1 ชุด” ประกอบด้วย อาคารปฏิบัติการ สูง 6 ชั้น 1 อาคาร อาคารโรงปฏิบัติการ สูง 2 ชั้น 2 อาคาร และอาคารโรงปฏิบัติการ สูง 1 ชั้น 1 อาคาร รวม 4 อาคาร กรณีดังกล่าวถือได้ว่ามีความคลาดเคลื่อนทางเอกสารในแต่ละขั้นตอน

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาจากวัตถุประสงค์ในการขอตั้งงบประมาณแล้ว เห็นว่าการกำหนดรายละเอียดประกอบด้วยอาคาร 4 อาคาร มีลักษณะเป็นการขยายขอบเขตวัตถุประสงค์ของรายการเป็นการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของรายการที่มีลักษณะเป็นการเปลี่ยนแปลงรายการที่ต้องขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัยข้อ 7 (3) ของระเบียบการก่องหนี่ผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำหรับการให้ความเห็นชอบวงเงินค่าก่อสร้างตามผลการประกวดราคาที่ทำความตกลงนั้น สำนักงบประมาณสามารถพิจารณาให้ความเห็นชอบได้ตามความเหมาะสม ตามข้อ 4 ของระเบียบการก่องหนี่ผูกพันฯ อย่างไรก็ดี เนื่องจากส่วนราชการ (ง) กำหนดราคากลางสูงกว่าวงเงินงบประมาณที่ได้รับ ซึ่งไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2555 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0506/6579 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2555 ที่กำหนดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการที่จะใช้ในการดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ให้คำนวณราคาตามความเป็นจริง โดยไม่นำวงเงินเพื่อเหลือเพื่อขาดร้อยละ 5 มารวมคำนวณเป็นราคากลางด้วย ดังนั้น ส่วนราชการ (ง) จึงต้องขออนุมัติผ่อนผันกรณีกำหนดราคากลางเกินกว่าวงเงินค่าก่อสร้างจริงที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติไว้ต่อคณะรัฐมนตรีด้วย โดยเสนอขออนุมัติไปในคราวเดียวพร้อมกับการขออนุมัติเปลี่ยนแปลงรายการดังกล่าว

5. การขออนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 จากเงินเหลือจ่าย

● คำถาม

ส่วนราชการ (จ) ขออนุมัติโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จากเงินเหลือจ่าย ซึ่งเป็นการใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรรโครงการภายใต้แผนงานเดียวกัน โดยให้ส่วนราชการ (จ) จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดำเนินการตามเป้าหมาย และกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กรณีนี้ส่วนราชการ (จ) มีอำนาจดำเนินการได้หรือไม่

● คำตอบ

กรณีส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย งบเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ส่วนราชการฯ จะต้องใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของรายการ จำนวนเงินและรายละเอียดที่กำหนดในการจัดสรรงบประมาณ หรือการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่าย ตามข้อ 21 (4) ของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำหรับกรณีส่วนราชการ (จ) ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด งบเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ รายการค่าใช้จ่ายสำหรับการป้องกัน การเฝ้าระวัง การรณรงค์ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน จำนวน 2,050,753,800 บาท ซึ่งส่วนราชการ (จ) สามารถจัดสรรเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ของเงินอุดหนุนที่ได้รับการจัดสรร ซึ่งหากการขอเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณดังกล่าวเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจจับเพื่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้แก่องค์กรบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นรายการภายใต้แผนงาน โครงการ และงบรายจ่ายเดียวกัน เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาลให้บรรลุเป้าหมาย/กิจกรรมและวัตถุประสงค์เดิมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแล้ว กรณีจึงเป็นการดำเนินการภายใต้กรอบวัตถุประสงค์เดิมตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณในลักษณะ งบเงินอุดหนุน กรณีดังกล่าวจึงอยู่ในอำนาจของส่วนราชการ (จ) ซึ่งเป็นเจ้าของงบประมาณที่จะดำเนินการจัดสรรให้ได้ ตามข้อ 21 (4) ของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

แวดองสำนักงบบประมาณ

ฟ้าพระภจันพรราชทาน

นายวรวิทย์ จำปรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เป็นประธานถวายฟ้าพระภจันพรราชทาน ของสำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี ประจำปี พ.ศ. 2555 ณ วัดสิริจันทรนิมิตตวรวิหาร (วัดเขาพระงาม) จังหวัดลพบุรี วันอาทิตย์ที่ 18 พฤศจิกายน 2555

พิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ

นายวรวิทย์ จำปรัตน์

ผู้อำนวยการสำนักงานประมง เป็นประธานในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ เพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดินของข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานสำนักงานประมง วันจันทร์ที่

3 ธันวาคม 2555 ณ ห้องประชุม

ชั้น 2 อาคาร 52 ปี สำนักงานประมง

OECD Asian Senior Budget Officials Meeting ครั้งที่ 9

นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการทางวิชาการด้านการงบประมาณ : OECD Asian Senior Budget Officials Meeting ครั้งที่ 9 โดยมี นายวราเทพ รัตนากร รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ให้เกียรติเข้าร่วมพิธี วันพฤหัสบดีที่ 13 และวันศุกร์ที่ 14 ธันวาคม 2555 ณ ห้องนากลัย โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร

มอบของที่ระลึก และงานเลี้ยงรับรอง

นางสาวนวรรตน์ อโนมะศิริ
รองผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ
ประธานกรรมการจัดการประชุมเชิง
ปฏิบัติการทางวิชาการด้านการงบประมาณ
: OECD Asian Senior Budget
Officials Meeting ครั้งที่ 9
มอบของที่ระลึกแก่ผู้แทนประเทศต่าง ๆ
ในพิธีปิดการประชุม
วันศุกร์ที่ 14 ธันวาคม 2555 และ
ภาพงานเลี้ยงรับรองผู้ร่วมประชุม

โดย... นางปราณี อุภษนิม

กลุ่มยุทธศาสตร์การงบประมาณ

www.ega.or.th

เป็นเว็บไซต์ของสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สโร.) หรือ Electronic government Agency (Public Organization) (EGA) เป็นองค์การมหาชน อยู่ในกำกับดูแลของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ก่อตั้งเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2554 โดยเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนมีการจัดสรรงบประมาณ เพื่อรองรับการดำเนินโครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การให้บริการประชาชนอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งพัฒนาระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์มีความก้าวหน้าสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้าน ICT ของประเทศ

วัตถุประสงค์หลักมีดังนี้

- เพื่อการพัฒนาเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการเครือข่ายที่มีมาตรฐาน หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ลดความซ้ำซ้อนในการใช้งบประมาณ
- เพื่อการพัฒนาเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐมีการกำหนดคุณภาพการให้บริการรวมถึงการควบคุม ตรวจสอบ และรายงานผล

เว็บไซต์นี้ประกอบด้วย

หน้าหลัก

1. โครงการบริการคลาวด์ภาครัฐ (Government Cloud Service)

- ที่มาโครงการ ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและให้บริการประชาชนมากขึ้น ส่งผลให้งบประมาณในการจัดซื้อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีแนวโน้มสูงขึ้นและอย่างต่อเนื่อง ในการจัดหาครุภัณฑ์เครื่องแม่ข่ายในระบบหรือเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและความต่อเนื่องของการให้บริการจากหน่วยงานภาครัฐไปยังภาคประชาชน นอกจากค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแล้ว ความเชี่ยวชาญของบุคลากร ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน ความพร้อมในการดูแลบำรุงรักษาระบบ รวมถึงมาตรการในการลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากภัยพิบัติก็เป็นอีกปัจจัยหลักที่ควรจะต้องมีการพิจารณาในการลงทุนเพิ่มเติม

ดังนั้น เพื่อเป็นการลดปัญหาด้านการใช้งบประมาณซ้ำซ้อนตลอดจนการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการระบบ IT แก่ภาครัฐ จึงได้ทำการศึกษาและทดสอบระบบ Cloud Computing เพื่อเป็นโครงการนำร่องไปสู่ Government Cloud ของประเทศ

2. วัตถุประสงค์โครงการ

- เพื่อศึกษาแนวทางในการให้บริการ Cloud Computing แก่หน่วยงานภาครัฐ และพัฒนาไปสู่การให้บริการ

- เพื่อเป็นแนวทางในการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานหลักสำหรับระบบและข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานภาครัฐ
- เพื่อศึกษาการลดความซ้ำซ้อนของงบประมาณภาครัฐในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาระบบเพื่อให้บริการประชาชนแก่หน่วยงานภาครัฐที่ร่วมโครงการ
- เพื่อพัฒนาประเทศไทยให้พร้อมสู่การเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่ทัดเทียมกับนานาประเทศ

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ประโยชน์ต่อภาครัฐ

การบริหารจัดการระบบเครือข่ายและระบบในการให้บริการภาคประชาชนของหน่วยงานรัฐมีแนวโน้มดีขึ้น สามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องแม้ในสภาพเกิดเหตุภัยพิบัติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เป็นการประหยัดงบประมาณทางด้านการลงทุนในระบบได้มาก และสร้างความมั่นใจในการให้บริการรวมถึงการพัฒนาเครือข่ายเพื่อเชื่อมเข้าสู่หน่วยงานภาครัฐให้เป็น Smart Network ได้ในอนาคต

- ประโยชน์ต่อภาคประชาชน

ประชาชนได้รับบริการจากหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์เรื่องใหม่ ๆ การบริการของภาครัฐ ให้บริการผ่านระบบออนไลน์เพื่อสร้างความสะดวกสบายมากขึ้น โดยการปรับปรุงระบบให้มีความทันสมัยตลอดเวลา เสถียรภาพการให้บริการได้ตลอด 24 ชั่วโมงอย่างต่อเนื่อง ธุรกรรมทางด้านออนไลน์ภาคประชาชนกับภาครัฐ สามารถเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ง่าย ลดความยุ่งยากและซับซ้อนในการให้บริการประชาชน

โครงการหลัก

โครงการหลัก ๆ ที่สำคัญดังนี้

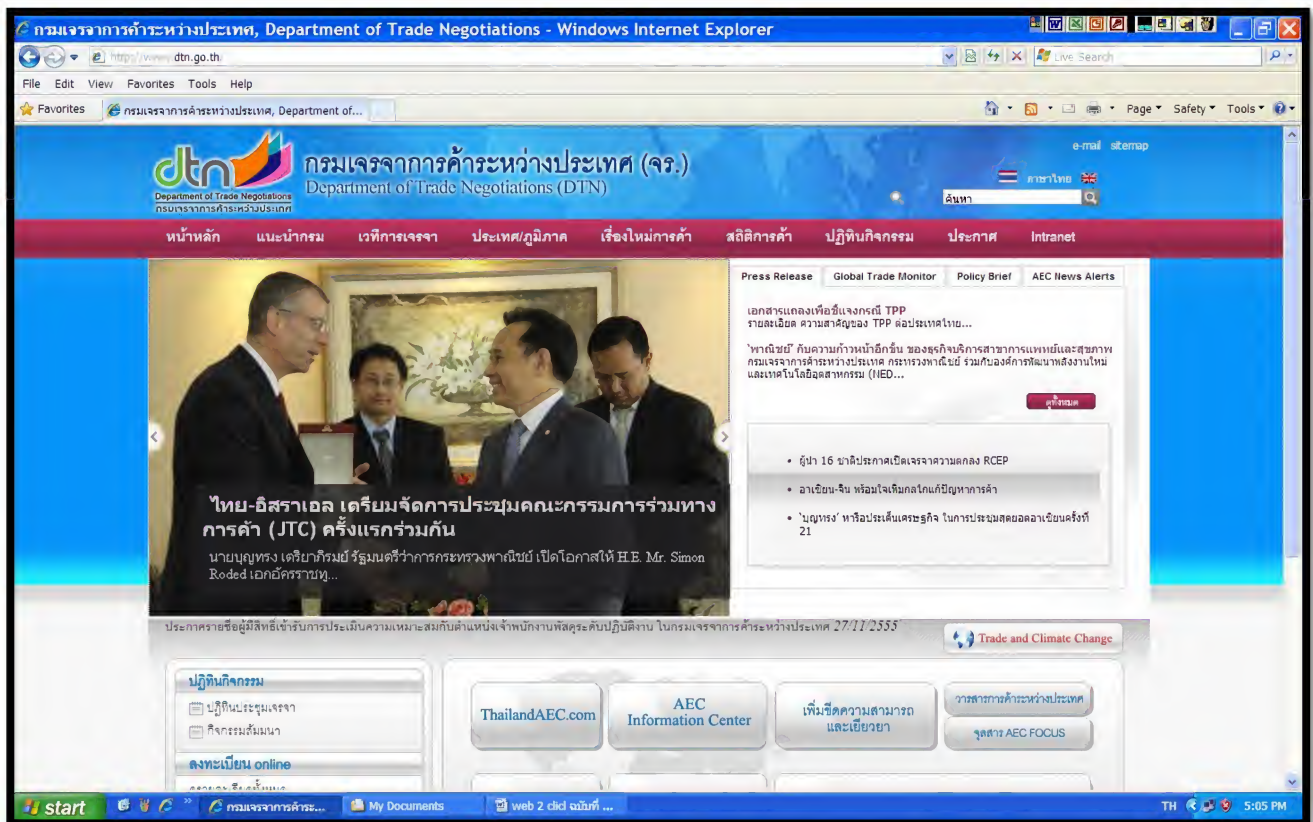
1. โครงการพัฒนาเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ (Government Information Network หรือ GIN)
2. ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์กลางเพื่อการสื่อสารในภาครัฐ (MailGoThai)
3. โครงการเชื่อมโยงระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-CMS หรือ electronic Correspondence Management System)
4. โครงการบริการคลาวด์ภาครัฐ (Government Cloud Service)
5. มาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐ (Government Website Standard)

บริการต่าง ๆ

บริการต่าง ๆ แยกออกเป็นหมวดหมู่ดังนี้

1. Application Service Provider (ASP) : การบริการระบบแอปพลิเคชันหลักที่เกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกรรมขององค์กร เช่น ระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ บริการฝากเว็บไซต์ ระบบฐานข้อมูล ระบบป้องกันความปลอดภัย บริการรับฝาก Server การให้บริการพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูล
2. CA Services อีเล็กทรอนิกส์ : บริการระบบใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ (Certification Authority) ทำหน้าที่ออกใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใช้ในการตรวจสอบหรือพิสูจน์ตัวบุคคลผู้ถือใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์
3. Network Services : บริการด้านการสื่อสารข้อมูลด้วยเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงที่มีคุณภาพและปลอดภัยสำหรับหน่วยงานภาครัฐโดยเฉพาะ ภายใต้ระบบ Government Secure Intranet (GSINet)
4. System Integration Services : บริการที่ปรึกษาด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละองค์กร ทั้งนี้เพื่อช่วยให้การบริหารจัดการองค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
5. Information Security Services : (บริการระบบความมั่นคงปลอดภัยข้อมูลภาครัฐ) บริการให้คำปรึกษาในการสร้างระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการนำเอาเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความมั่นคงปลอดภัยมาประยุกต์ใช้ในการสนับสนุนและเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้แก่ข้อมูลต่างๆ ภายในองค์กร

www.dth.go.th

เป็นเว็บไซต์ของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (Department of Trade Negotiations) สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ให้บริการข้อมูลด้านต่างๆ เช่น ศูนย์ข้อมูลการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ แหล่งข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของไทยและประเทศคู่ค้า ข้อมูลสถิติการค้าที่ไทยทำ FTA ในกรอบพหุภาคี กรอบทวิภาคี กรอบภูมิภาค กรอบการเจรจาเขตการค้าเสรี และข้อมูลแสดงลำดับประเทศคู่ค้าของไทย จำแนกตามกลุ่มเศรษฐกิจและภูมิภาค ลองคลิกเข้าไปดูมีเรื่องที่ทำให้ความรู้มากมาย เว็บไซต์นี้ประกอบด้วย

หน้าหลัก

- บริการข้อมูลข่าวสารของคู่ค้าไทย เช่น ไทย - อิสราเอล เตรียมจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า ผู้นำ 16 ชาติประกาศเปิดเจรจาความตกลง RCET อาเซียน - จีน พร้อมใจเพิ่มกลไกแก้ปัญหาการค้า เอกสารแถลงเพื่อชี้แจงกรณี TPP ฯลฯ

เกี่ยวกับกรม

- งบประมาณ/รายจ่ายประจำปีงบประมาณ
- เอกสารงบประมาณประจำปี เช่น ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554

- เอกสารงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2552 - 2555

เวทีการเจรจา

- คำย่อ - คำศัพท์เศรษฐกิจ A-Z เช่น ABAC และความหมาย
- ข้อมูลพื้นฐานของ WTO - AEC/ASEAN - APEC – TPP - FTAS

ประเทศ / ภูมิภาค

- เรียงตามทวีป ทั้งหมดมี 6 ทวีปแต่ละทวีปว่ามีประเทศอะไรบ้าง เช่น ทวีปเอเชีย มี จีน บังกลาเทศ มองโกเลีย มัลดีฟส์ ศรีลังกา มังกลาเทศ ฯลฯ ทวีปออสเตรเลีย มี นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย ทวีปยุโรป มี บัลแกเรีย รัสเซีย เบลารุส เซอร์เบีย ฯลฯ
- เรียงตามรายชื่อประเทศ ทวีปเอเชีย 28 ประเทศ ทวีปออสเตรเลีย 2 ประเทศ ทวีปยุโรป 37 ประเทศ ทวีปแอฟริกา 25 ประเทศ

ภูมิภาค/อนุภูมิภาค

- BIMSTEC GMS ACMEC PBG Etc

เรื่องใหม่การค้า

- ผลกระทบทางการค้าที่เกิดจากมาตรการแก้ปัญหการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

สถิติการค้า

- ภาพรวมการค้า เช่น สถิติข้อมูลการค้าของไทย ลำดับประเทศคู่ค้า ลิงค์

ปฏิทินกิจกรรม/ประกาศ

- ปฏิทินประชุมเจรจา ปฏิทินสัมมนา ภาพกิจกรรม ประกาศต่างๆ ของกรม

ยามเมื่อประเทศไทยย่างเข้าสู่ฤดูหนาว หรือที่ในภาษาสันสกฤตเรียกว่า “เหมันต์ฤดู” ใครต่อใครหลายคนก็อยากที่จะเดินทางไปสัมผัสอากาศหนาว แต่เนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้น จึงค่อนข้างที่จะมีอากาศร้อนเกือบตลอดทั้งปี โดยเฉพาะคนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร แทบจะไม่ได้สัมผัสอากาศหนาวเลย ฉะนั้นคอลัมน์ “ไทยเที่ยวไทย” ฉบับที่ 30 นี้จึงอยากจะพาท่านผู้อ่านไปสัมผัสอากาศหนาวเย็นในแถบภาคเหนือของประเทศไทย โดยจังหวัดนี้เป็นจังหวัดที่สำคัญจังหวัดหนึ่งในประเทศไทย นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติต่างก็ต้องการที่จะไปเยือนให้ได้สักครั้งหนึ่งในชีวิต เป็นจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น วัดวาอาราม ภูเขา น้ำตก ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ ธรรมชาติที่สวยงาม วิถีชีวิตแบบชาวล้านนา ที่ยังคงสืบทอดมาจากอนุชนรุ่นก่อนใครที่ได้เดินทางไปแล้วก็อยากจะกลับไปเที่ยวนั้นอีกครั้ง ซึ่งจังหวัดที่ผู้เขียนกล่าวถึงนี้ก็คือ **จังหวัดเชียงใหม่**

“ดอยสุเทพเป็นศรี ประเพณีเป็นสง่า บุปผชาติล้วนงามตา นามล้ำค่านครพิงค์”

จังหวัดเชียงใหม่ มีประวัติความเป็นมายาวนาน ตั้งแต่ พ.ศ.1839 เดิมเมืองเชียงใหม่เคยเป็นราชธานีของอาณาจักรล้านนา สร้างขึ้นโดยพ่อขุนเม็งรายมหาราช ทรงขนานนามเมืองนี้ว่า “นพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่” ต่อจากนั้น พ่อขุนเม็งรายก็ทรงประกอบพิธีปราบดาภิเษกเป็นกษัตริย์ปกครองอาณาจักรล้านนาไทย ราชธานีอยู่ที่ นครเชียงใหม่ ทรงเป็นต้นราชวงศ์เม็งรายครองราชย์อยู่จน พ.ศ.1860 วันหนึ่งขณะที่พ่อขุนเม็งรายกำลังเสด็จประพาสตลาดกลางนครเชียงใหม่ ได้เกิดฝนตกอย่างหนัก จนอสนีบาตได้ตกต้องพระองค์สิ้นพระชนม์เมื่อพระชนมายุได้ 79 พรรษา และมีเชื้อสายของพ่อขุนเม็งรายได้ปกครองอาณาจักรล้านนาไทยต่อเนื่องกันมา

เมืองเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางของอาณาจักรล้านนาไทยสืบทอดกันมาเป็นเวลานาน เคยตกเป็นเมืองขึ้นของกรุงศรีอยุธยาและประเทศพม่าอยู่หลายยุคหลายสมัย จนครั้งสุดท้ายในสมัยกรุงธนบุรี พระเจ้าตากสินมหาราช ทรงคืนนครเชียงใหม่ได้จากประเทศพม่า เมื่อปี พ.ศ. 2317 แล้วทรงกวาดล้างอิทธิพลของพม่าจากล้านนาไทยได้สำเร็จ เมืองเชียงใหม่จึงกลับมาเป็นประเทศราชของกรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ จนสมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกได้ทรงสถาปนา “พญากาวิละ” (กาวิละ ณ เชียงใหม่) ขึ้นเป็นเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่

ซึ่งเป็นต้นตระกูล “ณ เชียงใหม่” สืบต่อมา 9 พระองค์ มี “เจ้านวรัฐ” เป็นองค์สุดท้าย ถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ.2440 ทรงยุบเมืองประเทศราชเข้ากับอาณาจักรไทย แบ่งการปกครองราชอาณาจักรออกเป็นมณฑล ได้ยกเมืองเชียงใหม่ขึ้นเป็นมณฑลพายัพ และต่อมาภายหลังได้ยกเลิกเมืองเชียงใหม่ ตั้งเป็นจังหวัดมาจนถึงปัจจุบันนี้ รวมระยะเวลาที่เชียงใหม่ได้เป็นราชธานีอาณาจักรล้านนาไทย ตั้งแต่ พ.ศ.1839 จนถึง พ.ศ.2440 ได้ 601 ปี

จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ทางภาคเหนืออยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครเป็นระยะทาง 696 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 20,107 ตารางกิโลเมตร ใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศ รองจากจังหวัดนครราชสีมา มีอาณาเขตดังนี้

- ทิศเหนือ ติดประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์
- ทิศตะวันออก ติดกับจังหวัดเชียงราย ลำพูน และลำปาง
- ทิศตะวันตก ติดกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- ทิศใต้ ติดกับจังหวัดตาก

จังหวัดเชียงใหม่แบ่งการปกครองออกเป็น 25 อำเภอ โดยมีอำเภอกัลยาณิวัฒนา เป็นอำเภอที่ตั้งขึ้นใหม่ล่าสุด (ปี 2552) ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปมีสภาพพื้นที่เป็นภูเขาและป่าละเมาะ คิดเป็นพื้นที่ประมาณร้อยละ 80 ของพื้นที่จังหวัด ที่เหลืออีกร้อยละ 20 เป็นที่ราบลุ่มน้ำ และที่ราบเชิงเขากระจายอยู่ระหว่างหุบเขาในแนวเหนือ - ใต้

ในปีงบประมาณ 2556 นี้ จังหวัดเชียงใหม่ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีทั้งสิ้น 212,929,700 บาท โดยเป็นงบประมาณเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการ จำนวน 32,278,700 บาท⁹

สำหรับการเดินทางไปยังจังหวัดเชียงใหม่ สามารถเดินทางได้อย่างสะดวกมากมายหลายวิธี ทั้งโดยรถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง รถไฟ และเครื่องบิน

สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ นั้น มีมากมายหลายแห่ง เกินกว่าที่จะนำเสนอได้ทั้งหมด ในที่นี้ ผู้เขียนจึงขอยกจะนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่ผู้เขียนเคยได้ไปสัมผัสมา เพื่อมาบอกเล่าประสบการณ์ต่างๆที่ได้ประสบพบเจอ ณ เมืองเชียงใหม่ กันนะครับ

➤ อำเภอเมือง

⁹ สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี. เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เล่มที่ 11 (3) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด (จังหวัดเชียงใหม่) หน้า 1-14

1) อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ ดอยปุย

สำหรับใครที่ไปเที่ยวเชียงใหม่ สถานที่แรกๆ ที่มักจะเดินทางไปก็คือ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ ดอยปุยแห่งนี้ มีทั้งวัดพระธาตุดอยสุเทพ พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ และขุนช่างเคี่ยน

สำหรับประวัติความเป็นมาของวัดพระธาตุดอยสุเทพ เป็นพระอารามหลวง ชั้นโท ชนิดราชวรวิหาร สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 1929 ในสมัยพญากือนา กษัตริย์องค์ที่ 6 แห่งอาณาจักรล้านนา ราชวงศ์เม็งราย ในวัดมีเจดีย์ทรงเชียงแสน ฐานสูงย่อมุมระฆังทรงแปดเหลี่ยมปิดด้วยทองจังโก 2 ชั้น ลานเจดีย์เป็นจุดชมทิวทัศน์เมืองเชียงใหม่ ทางขึ้นเป็นบันไดนาคเจ็ดเศียรก่อปูน

หลังจากที่ได้แวะนมัสการพระธาตุดอยสุเทพกันแล้ว ก็เดินทางต่อไปยังพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ตั้งอยู่บนดอยบวกห้า ตำบลสุเทพ มีเนื้อที่ประมาณ 400 ไร่ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2503 เพื่อเป็นที่ประทับ

แปรพระราชฐานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ มีลักษณะเป็นแผนผังแบบเรือนไทยภาคกลางที่เรียกว่า “เรือนหมู่” มีรูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นไทยประเพณีประยุกต์ รอบนอกจะมีสวนดอกไม้ นานาพันธุ์ที่สวยงาม ชวนให้นักท่องเที่ยวเก็บภาพความประทับใจไว้ในความทรงจำ

นักท่องเที่ยวก็น่าจะประทับใจในความทรงจำ

เมื่อเดินทางเลยดอยปุยเข้าไปอีกก็จะถึงสถานที่ ที่เรียกว่า “ขุนช่างเคี่ยน” ซึ่งเป็นสถานีวิจัยและศูนย์ฝึกอบรมเกษตรที่สูงขุนช่างเคี่ยน เป็นสถานีวิจัยเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์กาแฟ ไม้ผลเมืองหนาว สิ่งที่น่าสนใจที่สุด เห็นจะเป็นต้นนางพญาเสือโคร่ง หรือที่รู้จักกันในชื่อ “ดอกซากุระ” สีส้มพูนสะพรั่ง สวยสดงดงามไปทั่วบริเวณ อากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี เหมาะกับคนที่ชื่นชอบอากาศหนาว และบรรยากาศที่สุดแสนจะโรแมนติกเป็นยิ่งนัก

2) วัดอุโมงค์เกรจันท์ (สวนพุทธธรรม)

เหตุผลที่นำเสนอวัดแห่งนี้ ก็เนื่องจากผู้เขียนเคยมาบวช เพื่อศึกษาหลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนาที่นี่

วัดอุโมงค์ (อุโมงค์เกรจันท์) ตั้งอยู่บริเวณด้านหลังของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นชื่อเรียกวัดเก่าที่ "พระเจ้ากือนาธรรมิกราช" ทรงสร้างอุโมงค์ขึ้นเพื่อถวาย เพื่อให้พระมหาเถรจันทร์ ผู้เชี่ยวชาญในพระไตรปิฎกอาศัย มีอายุกว่า 700 ปี ส่วนสาเหตุที่เรียกว่า "สวนพุทธธรรม" นั้น เป็นชื่อใหม่ที่ภิกษุ ปัญญานันทะ ประธานวัดอุโมงค์ ในสมัยนั้น (พ.ศ.2492 - 2509) ตั้งขึ้นเรียก

สถานที่ป่าผืนใหญ่ที่ปกคลุมวัดร้างโบราณ ซึ่งมีทั้งหมดประมาณ 150 ไร่ ที่พุทธนิคมเชียงใหม่จัดขึ้นเป็นที่อยู่ของภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ผู้แสวงหาความสงบ พื้นที่ซึ่งเรียกว่า สวนพุทธธรรม นี้กว้างมาก รวมเอาวัดไผ่ 11 กอ (เวฬุภันทราราม ซึ่งพระเจ้านันทราชมหาราชทรงสร้างไว้ถวายเป็นที่พำนักของพระมหากัสสปะเถระ ชาวลังกา ซึ่งเข้ามาเผยแผ่ศาสนาในสมัยนั้น) วัดอุโมงค์เกรจันท์ และวัดอื่น ๆ (ที่อยู่ใกล้วัดอุโมงค์ทั้ง 4 ด้าน) อีก 4 วัด เอาไว้ด้วยทั้งหมด

3) วัดศรีสุพรรณ

เป็นวัดที่ผู้เขียนมีความเห็นว่า สวยงามมาก ตั้งอยู่บนถนนวิภาวดี ตำบลหายยา สร้างขึ้น

ในสมัยพระเจ้าเมืองแก้ว กษัตริย์แห่งราชวงศ์มังราย โปรดฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2043 ได้อัญเชิญ พระเจ้าเจ็ดต่อ พระพุทธรูปสำริดมาประดิษฐานเป็นประธานภายใน พระอุโบสถ ภายหลังต่อมาได้มีการบูรณะวัดโดยการสร้างพระวิหารขึ้นในสมัย พระเจ้ากาวิโลรสสุริยวงศ์ เมื่อปี พ.ศ. 2403 จุดเด่นที่น่าสนใจภายในวัดนี้ ได้แก่ พระอุโบสถเงินทรงล้านนา เป็นพระอุโบสถหลังแรกที่สร้างด้วย

โลหะเงินและดีบุก ด้วยฝีมือและภูมิปัญญาของช่างบ้านศรีสุพรรณ ที่มีชื่อเสียงทางด้านเครื่องเงิน ซึ่งเป็นชุมชนที่อยู่ใกล้วัด ได้มีจิตศรัทธาในการร่วมสร้างพระอุโบสถขึ้น แทนหลังเก่าที่ชำรุดลงไป

4) ถนนคนเดิน ประตู่ท่าแพ

หรือที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติรู้จักกันในอีกชื่อหนึ่ง คือ “Sunday Night Market” มีขายเฉพาะคืนวันอาทิตย์ ช่วงเวลาประมาณ 16.00 – 24.00 น. เป็นถนนที่มีการจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองอย่างมากมาย อาหารหลากหลายสไตล์ เสื้อผ้า ของใช้ งานศิลปะ ของเล่น ที่แปลกแหวกแนว

➤ อำเภอจอมทอง

5) อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์

มีเนื้อที่ประมาณ 482.4 ตารางกิโลเมตร หรือ 301,500 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ของอำเภอดอยหล่อ อำเภอจอมทองและอำเภอแม่แจ่ม สภาพภูมิประเทศทั่วไปประกอบด้วยภูเขาสลับซับซ้อน โดยมีดอยอินทนนท์เป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทย สูง 2,565 เมตรจากระดับน้ำทะเล ดอยอินทนนท์เดิมมีชื่อว่า “ดอยหลวงอ่างกา” ต่อมาได้ตั้งชื่อตามพระนามของพระเจ้าอินทวิชยนนท์ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ องค์ที่ 7 ถ้าใครต้องการจะขึ้นมาบนดอยอินทนนท์ (กม.44) ควรขึ้นมาในช่วงเดือนพฤศจิกายน-มกราคม ซึ่งเป็นช่วงฤดูหนาว นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับน้ำค้างในหน้าหนาว หรือที่เรียกกันว่า “แม่คะนิง” และยังสามารถชมสภาพป่าดงดิบตามเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่มีพันธุ์ไม้หน้าหนาว อย่างเช่น กุหลาบพันปี ข้าวตอกฤาษี เป็นต้น

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ของดอยอินทนนท์ที่น่าสนใจ นอกจากจะมีดอยอินทนนท์แล้ว ก็ยังมีน้ำตกวชิรธาร เป็นน้ำตกที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย และก่อนถึงทางขึ้นดอยอินทนนท์ประมาณกิโลเมตรที่ 42 นักท่องเที่ยวสามารถแวะนมัสการพระธาตุนกเมรุขนิดล และพระธาตุ นภพลภูมิสิริได้

➤ อำเภอฮอด

6) อุทยานแห่งชาติออบหลวง

มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 345,625 ไร่ หรือ 553 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมอยู่ในพื้นที่ของอำเภอจอมทอง อำเภอฮอด และอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีสภาพป่าที่สมบูรณ์ด้วยระบบนิเวศ

ทุกประการ ทั้งมีความสวยงาม และ ความมหัศจรรย์ทางธรรมชาติ มีคุณค่าทางโบราณคดีทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมของมนุษยชาติ ทั้งทางธรณีวิทยาและคุณค่าทางสถาปัตยกรรมทางธรรมชาติ เหมาะแก่การศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ และเป็นสถานที่ ท่องเที่ยวที่มีคุณค่าและความสวยงามอย่างยิ่ง ที่น่าสนใจก็คือ จะมีสะพานไม้ที่พาด

เชื่อมระหว่างภูเขา ภายใต้หุบเขาด้านล่าง จะเป็นลำน้ำที่ไหลเชี่ยว สันนิษฐานว่า ภูเขานี้ได้ถูกลำน้ำกัดเซาะจนแยกตัวออกมา ถือเป็นสัญลักษณ์ของที่นี่เลยก็ว่าได้

➤ อำเภอแม่แตง

7) เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล

เป็นเขื่อนดินที่สร้างขึ้นตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เดิมมีชื่อว่า เขื่อนแม่งัด ตั้งอยู่บนลำน้ำแม่งัด ซึ่งเป็นสาขาของแม่น้ำปิง ตั้งอยู่ในอุทยานแห่งชาติศรีลานนา สร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2527 เพื่อใช้เป็นประโยชน์ด้านการชลประทาน ด้านพลังงานไฟฟ้า ด้านการประมง และด้านการท่องเที่ยว

➤ อำเภอสันกำแพง

8) บ่อน้ำพุร้อนสันกำแพง

เป็นบ่อน้ำพุร้อนธรรมชาติ มีบรรยากาศร่มรื่น ในบริเวณน้ำพุร้อนสันกำแพง มีบ่อน้ำแร่ ห้างอาบน้ำและบ้านพัก และจุดกางเต็นท์ไว้ให้บริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้ไว้ใช้เป็นสถานที่พักผ่อนกัน

น้ำพุร้อนสันกำแพงเป็นสถานที่ยอดนิยมอีกแห่งหนึ่งของเมืองเชียงใหม่ที่จะมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก โดยเฉพาะหน้าเทศกาล สถานที่ตั้งอยู่ที่ กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้แล้วก่อนกลับเข้าตัวเมืองเชียงใหม่ ก็อย่าลืมแวะชมศูนย์ทำร่มบ่อสร้าง ที่เป็นแหล่งหัตถกรรมผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงของเชียงใหม่กันด้วยนะครับ

สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ มีอีกมากมายหลายสถานที่ หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นวัดวาอาราม ศิลปะแบบล้านนา ในอำเภอเมืองที่ขอแนะนำ เช่น วัดพระสิงห์ วัดสวนดอก วัดเจดีย์เจ็ดยอด วัดพันเตา วัดกุ้เต่า วัดเจดีย์หลวง ฯลฯ อำเภออื่นๆ ที่ขอแนะนำ เช่น พระธาตุศรีจอมทอง วัดป่าดาราภิรมย์ ฯลฯ หรือสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชอบธรรมชาติ รักสัตว์ที่ไม่ไกลจากตัวเมืองมากนัก เช่น สวนสัตว์เชียงใหม่ สวนสัตว์กลางคืน (ไนท์ซาฟารี) ปางช้าง แม่สา เป็นต้น ซึ่งถ้าจะให้แนะนำเสนอครบทุกสถานที่ในฉบับนี้ เห็นว่า คงต้องใช้เวลาและเนื้อที่พอสมควร สำหรับฉบับนี้ก็คงหมดลงเพียงเท่านี้แล้วพบกันใหม่ในฉบับต่อ ๆ ไปครับ

วารสารการงบประมาณ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เป็นวารสารทางวิชาการของสำนักงานงบประมาณ สำหรับเผยแพร่ความรู้ด้านการงบประมาณ การเงิน การคลัง เศรษฐกิจ และสังคม ให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป

กำหนดการเผยแพร่

วารสารรายไตรมาส

เจ้าของ

สำนักงานงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

คณะที่ปรึกษา

1. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
2. รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณทุกท่าน
3. ที่ปรึกษาสำนักงานงบประมาณทุกท่าน

บรรณาธิการ

ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การงบประมาณ

กองบรรณาธิการ

1. ผู้แทนจากสำนัก/ศูนย์/กลุ่ม/สถาบัน
  2. นักวิเคราะห์และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ
- กลุ่มยุทธศาสตร์การงบประมาณทุกท่าน

ฝ่ายการเงินและบัญชี

1. ผู้อำนวยการส่วนบริหารการเงินและบัญชี
2. นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ

สนใจส่งบทความ ได้ที่ :

กองบรรณาธิการวารสารการงบประมาณ สำนักงานงบประมาณ ถนนพระรามที่ 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท

กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ 0 2273 9384 โทรสาร 0 2273 9369 e – mail : budget_journal@bb.go.th

ถนนพระรามที่ 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ : 0 2273 9999

www.bb.go.th